

bukla

Brezplačna revija
o dobrih knjigah.

leto 9/št. 91-92

julij-avgust 2013

www.bukla.si

Ker zgodbe navdihujejo ...

Portret: Neil Gaiman; Festival Bralnice pod slamnikom; Knjiga meseca dr. Mance Košir; Mitja Zupančič v rubriki Knjiga in moje življenje

buklaplus

Preberite tudi:

- Intervju iz knjižne Evrope, Piotr Marciszek, *predsednik združenja evropskih založnikov*
- Mladinski pisatelj John Boyne (*Deček v črtasti pižami*) se je predstavil v Sloveniji

Dvojna
poletna številka
predstavlja
več kot
125 novih
knjig!

Naslovni intervju pred pisateljevo 100-letnico
Boris Pahor
Iskreni intelektualec brez dlake na jeziku

Naslednja številka Bukle izide septembra 2013.

Uspešnice iz založbe Družina!

ZA VEČ
LJUBEZNI

Brian J. Gail

BREZ MATERE

Roman *Brez matere* bralca popelje v ozadje bitke za človeške zarodke, ki jih na klinikah za zdravljenje neplodnosti pridobivajo in zamrzujejo za globalni črni trg. Johna Sweeneyja, župnika v majhnem filadelfijskem mestecu, posrka v vrtnec znanstvene revolucije skozi srečanja s svojimi župljani.

Brez matere je drugi del trilogije Briana J. Gaila o izzivih, s katerimi se soočajo katoličani v sodobnem svetu.

Cena: 24,90 evra

Gary Chapman, Ross Campbell

5 JEZIKOV LJUBEZNI OTROK

Ali znate govoriti - in tudi govorite - jezik ljubezni svojega otroka?

5 jezikov ljubezni otrok: ■ DOTIK ■ BESEDE POTRDNITVE ■ POSVEČEN ČAS ■ DARILA ■ USLUGE

Knjiga 5 jezikov ljubezni otrok vam bo predstavila vseh pet jezikov in vam pomagala, da boste določili glavni jezik, v katerem vaš otrok sliši ljubezen.

Cena: 22,90 evra

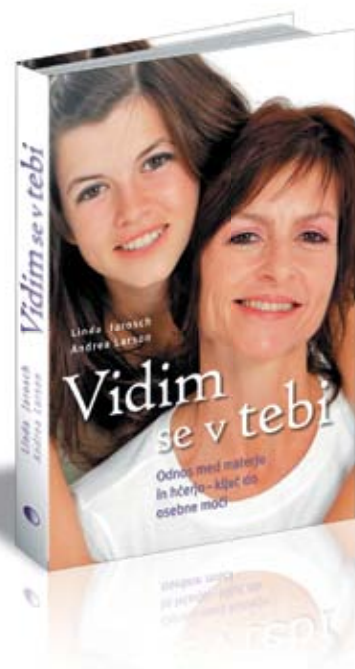
Linda Jarosch, Andrea Larson

VIDIM SE V TEBI

Biti ljubljen in obenem svoboden je zagotovo eno največjih hrepenenj v vsakem človeškem odnosu. Toda v nobenem ta želja ni tako obsežna kot v odnosu med materami in hčerami. Ta odnos je po eni strani pogosto izrazito topel in prijateljski, po drugi pa dostikrat tudi nadvse napet in zadržan.

Če torej obe hrepenita po ljubezni in sprejetosti, zakaj si ju potem druga drugi pogosto tako težko podarita?

Cena: 19,50 evra

Jean-François Kieffer

MALI VOLK IN NJEGOVE PUSTOLOVŠČINE

Strip z barvitimi ilustracijami odpelje bralce na vznemirljivo pustolovščino odrasčanja v srednjem veku, ki se zdi pogosto zelo podobna izzivom odrasčanja v današnjem času. Zgodba bo zagotovo zabavala mlade bralce, toda ne samo to - semena vere, upanja in dobrote, ki so pognala krepke korenine v življenju Malega volka, bodo morda zrasla tudi v njihovih srcih.

Cena: 14,90 evra

Naročila in informacije:

Družina d. o. o., Krekov trg 1, Ljubljana
tel.: 01/360-28-28, www.druzina.si

ZALOŽBA
DRUŽINA

IZDAJATELJ

UMCo, d. d., Leskoškova 12, 1000 Ljubljana
Telefon: (01) 520 18 39, Faks: (01) 520 18 40
bukla-urednistvo@umco.si
ISSN: 1854-3359

UREDNIŠTVO in PISCI

Odgovorni urednik: Samo Rugelj
Kreativna urednica: Renate Rugelj
Jezikovni pregled: Tine Logar**Pisci:** Ana Geršak, Ajda Janovsky,
Iztok Ilich, Maša Ogrizek, Denis Poniž, Jure
Preglau, Renate Rugelj, Samo Rugelj, Vesna
Sivec Poljanšek, Kristina Sluga, Žiga Valetič**Gostujoči pisci:** Sašo Dolenc, Majda Kne,
Manca Košir, Erika Pečnik, Tatjana Rojč,
Boštjan Videmšek, Mitja Zupancič

OBLIKA in PRIPRAVA

Oblikovanje in prelom: Aleš Cimprič
Grafična priprava za tisk in tisk:
Schwarz Print d. o. o., Ljubljana
Fotografija na naslovnici:
Klemen Kunaver

OGLASNO TRŽENJE

Renate Rugelj
Telefon: (01) 520 18 31, GSM: 041/670 666Brez pisnega dovoljenja izdajatelja je vsaka
javna priobčitev, predelava ali uporaba
vsebine prepovedana. Vse pravice pridržane!
Pisci in kolumnisti izražajo svoja mnenja in ne
nujno mnenja uredništva.

LEGENDA KRATIC

m. v. – mehka vezava
t. v. – trda vezava
pt. v. – poltrda vezavaIzdajo te publikacije je sofinancirala Javna
agencija za knjigo Republike Slovenije.bukla
Brezplačna revija o dobrih knjigah.
www.bukla.siwww
knjige na trgu .si

PRED PREMIERAO

Poletna zgodba

Poletje je čas za zgodbe. Po možnosti take, ki so osebne narave in imajo še kak uporaben nauk.

Bilo je pred sedemnajstimi leti takle čas in bil sem na službeni poti nekje v Indoneziji, ko so me v enem od podjetij, kjer sem bil dogovorjen za sestanek, poprosili, če lahko počakam nekaj minut v predprostoru. Razgledoval sem se po njem in na steni zagledal uokvirjen odlomek iz *Zdrave pameti*, ki jo je napisal Thomas Paine leta 1776. Odlomek je imel naslov *Podjetnikov kredo*. Bral sem (v angleščini, v slovenščino mi ga je prav za tole priložnost mojstrsko prevedel Branko Gradišnik):**Podjetnikov kredo***Ne odločam se za usodo navadnega človeka.**Pravico imam biti nekaj posebnega ... če zmorem.**Iščem priložnost ... ne pa varnosti.**Kot državljani ne želim biti vzdrževanec,**ponižan in otopel, ker mora Država skrbeti zame.**Hočem preudarno tvegati,**sanjati in graditi. Najsi mi spodleti ali uspe.**Ne želim zabarantati spodbude za podporo;**življenjski izzivi so mi ljubši od zagotovljenega životarjenja;**srh izpolnitve ljubši od postanega miru Utopije.**Svoje svobode ne zamenjam za tujo dobrotljivost,**in svojega dostojanstva ne za milodar.**Nikdar se ne bom hulil pred kakim gospodarjem
in se ne pripogibal pred kako grožnjo.**Moja rojstna pravica je, da stojim zravnano,**ponosen in neustrašen;**da mislim in delujem sam od sebe,**da uživam koristi od tega, kar ustvarim,**in da se drzno kosam s svetom, govoreč:**To je, z božjo pomočjo, moje delo.**Vse to pomeni biti podjetnik.*V tistem času sem že odhajal iz tedanje službe. Vedel sem, da se v njej ne vidim več, nisem pa točno vedel, kaj želim delati v prihodnosti. Malce sem se že poskušal v podjetništvu, vendar je bil to dobresedno garažni posel. Ko sem prebral *Podjetnikov kredo* do konca, so mi prišle solze na oči, saj sem se našel v teh besedah.Potem so prišli pome, da lahko začnemo s sestankom. Komaj sem se zbral, saj so se mi po glavi vrtele Painove besede. Ob odhodu sem poslovnega partnerja poprosil, če mi lahko sfotokopira ta list papirja (takrat še ni bilo Googla, ki bi takoj, ko vanj vtipkaš *I do not choose to be a common man* predlagal pravi vir), ker sem se bal, da drugače ne bom nikoli več naletel nanj. Po prihodu domov sem si ga tudi jaz dal v okvir in ga pet let za tem, ko sem prišel do lastne pisarne, obesil na zid, kjer visi še danes.

Sedemnajst let pozneje sem še vedno podjetnik. Sicer ne čisto pravi, a vendarle. Eden od mojih bivših sodelavcev mi je že pred več kot desetletjem dejal, da je moj problem v tem, da se ne morem odločiti, ali bi bil podjetnik ali umetnik. Ne vem, ali je to problem, a dejstvo je, da že ves ta čas nimam med kulturo in poslom in se še najbolje počutim nekje na sredi, v kulturnem poslu. Delam po intuiciji in s srcem, pri tem pa uporabljam tudi kalkulator. Vsake toliko časa me kdo prime za podjetniški »kravatlc«. Ko so bili pred dobrim mesecem objavljeni lanski poslovni rezultati slovenskih podjetij, me je poklical znanec (njegova založba je kot ena redkih lani zrasla po prometu) in me po moško narahlil: »Ej, promet ti je padel lani, kaj delaš?« Bil sem ti-

ho, saj mi je stopil na žulj, ob katerem sem se tolašil, da so se z nižjim prometom morali sprijazniti skoraj vsi v slovenskem knjižnem založništvu. Ob tem pa seveda vsi vemo, da manjši promet v kateri koli panogi po navadi pomeni tudi manjšo razliko v ceni, kar neposredno vpliva na število delovnih mest v njej, to pa vodi k vse slabši prihodnosti ...

Pred petimi leti nas je bilo v našem podjetju zaposlenih dvajset, zdaj nas je skoraj pol manj. Poleg založniške se ukvarjamo tudi s klasično trgovsko dejavnostjo, vendar revije in knjige dodajajo pomembno aromo našemu delu. Vztrajati v takem poslu, kot je izdajanje specializiranih revij ali pa knjig v slovenskem jeziku v teh časih, je tudi stvar ponosnosti in ponosa, da se ne pustiš odplaviti. Primerjava založb iz leta 2008 in danes kaže, da je v tem času prenehala poslovati kar nekaj založnikov, ki so se pred desetletjem tvorili jedro slovenskega knjižnega založništva. Ekonomska oseka se na žalost še ni končala, verjamem pa, da nas lahko iz te plitvine potegne predvsem podjetnost.

Moj brat Just, podjetnik že več kot tri desetletja, mi je pred časom dejal, da bi moral dobiti priznanje vsak, ki je v stanju poleg sebe zagotoviti dovolj dela še za enega človeka. Že samega sebe je težko preživeti, je rekel (kar bi gotovo potrdili vsi samostojni ustvarjalci), kaj šele »nekako urejati«, da je lahko od nekega posla plačanih več ljudi. Samo pritrtil sem mu lahko, saj je bila to voda na moj mlin, in mu podaril knjigo *Izdelovalci*, delo Chrisa Andersona o novih podjetniških možnostih v 21. stoletju, ki smo jo nedavno izdali ravno zaradi tega, da bi mlade Slovence prebudili in spodbudili k novim podjetniškim vizijam. Klical me je že naslednji dan, da ga je knjiga povsem prerodila in mu tako odprla nova obzorja, da je takoj odšel (v knjigarno! ne pa k meni) kupiti še nekaj izvodov, da jih podari svojim odraslim otrokom. »To knjigo že beremo s svinčnikom v roki!« mi je rekel, meni pa se je milo storilo, da je knjiga padla na plodna tla že pri najbližjih sorodnikih. Upam, da bo tako tudi drugod.Podjetništvo se v teh krajih še vedno prepogosto povezuje s sebičnostjo t. i. ekonomskega človeka, ki naj bi imel edini namen do skrajnosti povečati koristi in ki nenehno izračunava stroške in dobiček. Katoliški duhovnik Robert Sirico v svoji knjigi *Zagovor svobodnega trga* to opredelitev zavrača kot teoretični konstrukt, ki pa se pogosto pojavlja v delih večine glavnih ekonomistov. Po njegovem ekonomija v svojem bistvu ne temelji na denarju, temveč na človekovem delovanju. »Odgovori na pomembna vprašanja – Kdo sem? Zakaj sem tu? Od kod prihajam? Kam grem? Kaj je človek? – izjemno vplivajo na vsak vidik našega življenja, vključno z odgovori na vprašanja, kako delamo, kupujemo in prodajamo in kako verjamemo, da je treba usmerjati naše dejavnosti – z drugimi besedami: imajo velikanski vpliv na ekonomijo.«Podjetništvo lahko torej v tem smislu opredelim kot aktivno in samostojno človekovo delovanje v okolju ter hitro odzivanje na spremembe v njem. To pa se ne sliši več negativistično, mar ne? Nasprotno, sliši se konstruktivno in pozitivno, kot nekaj, kar bi človek kar podpisal, da želi svojemu bližnjemu. Morda Painov *Podjetniški kredo* spodbudi še koga, da se nam pridruži. Uživate v poletju, naslednjič spet izidemo septembra.

Borut Krajnc

Prosim, pazi na mamo

Kjung Suk Šin

prevod: Katarina Mahnič

Modrijan, zbirka Bralec,
2013, m. v., 200 str., 27,20 €

Redkokdaj dobimo priložnost v slovenščini brati južnokorejske romane, saj gre za deželo, ki je v kulturnem smislu precej oddaljena, še najbolj pa jo poznamo po kakovostnih, a cenovno ugodnih tehnoloških izdelkih, od avtomobilov do televizorjev. Vendar je kultura Južne Koreje zelo razgibana in tudi propulzivna, kar se kaže tudi v njeni filmski industriji. Ta je ena najmočnejših v Aziji, njen vpliv se širi vse do naših krajev, podobno pa se v zadnjih letih dogaja tudi z njeno literaturo. Nagrajeni roman *Prosim, pazi na mamo* je lep primer literarne izbrušenosti na eni strani ter sporočilne vrednosti na drugi, saj nas že prvi stavek »Minil je en teden, odkar je mama izginila« potegne neposredno v dogajanje, ki pred bralcem na nadaljnjih straneh, prek izpovedi njene hčerke, sina in njenega moža, s prvinsko močjo literature raziše unikatni portret neumorne korejske ženske. Ta je svoje življenje žrtvovala za vzgojo otrok ter nenehno delo, s katerim je lahko financirala njihovo odraščanje in šolanje. Ker pa je zdaj izginila, se njeni najbližji lahko samo sprašujejo, ne samo to, kdo jo je najbolje poznal, temveč tudi to, ali jo je kdo od njih sploh poznal. Roman o korejskem družinskem vsakdanu, ki pa ga tlakuje vrhunska pisateljica.

Slikar in dekle

Margriet de Moor; prevod: Tanja Mlaker

Študentska založba, zbirka Beletrina,
2013, t. v., 263 str., 24 €, JAK

Ta pomembna nizozemska pisateljica, ki v svojih delih pogosto prepleta zgodovino in umetnost (recimo roman *Virtuoz*), nam v svojem romanu iz leta 1993 uspe pričarati prav posebno zgodbo, ki temelji na resničnem dogodku in se odvija na ozadju druge polovice devetnajstega stoletja. Glavna junaka sta pripadnika različnih družbenih slojev: na eni strani je revna priseljenka v Amsterdam Elsje Christiaens, ki se v afektu spozabi in s sekiro ubije svojo stanodajalko, zaradi česar jo obsodijo na smrt, na drugi strani pa je slavni slikar Rembrandt van Rijn v zenitu svojega ustvarjanja. Na dan usmrčitve se njuni poti prekrížata ter za vedno ostaneta ovekovečeni v Rembrandtovi umetnini.

lji na resničnem dogodku in se odvija na ozadju druge polovice devetnajstega stoletja. Glavna junaka sta pripadnika različnih družbenih slojev: na eni strani je revna priseljenka v Amsterdam Elsje Christiaens, ki se v afektu spozabi in s sekiro ubije svojo stanodajalko, zaradi česar jo obsodijo na smrt, na drugi strani pa je slavni slikar Rembrandt van Rijn v zenitu svojega ustvarjanja. Na dan usmrčitve se njuni poti prekrížata ter za vedno ostaneta ovekovečeni v Rembrandtovi umetnini.

Oči

Edo Popović; prevod: Tadej Čater

V. B. Z., 2012, m. v., 215 str., 21,90 €

Hrvaškega pisatelja Eda Popovića (1957) že poznamo po romanu *Izhod Zagreb jug*, ta plodni pisatelj pa se poleg leposlovja posveča tudi inspirativnim izkustvenim knjigam, kot so *Priročnik za hodce* (2009) in *V Velebitu* (2013). Popović v svojih delih (tudi iz osebnih izkušenj) obdeluje zadnja desetletja hrvaške družbene realnosti, ki jo je v sedemdesetih in osemdesetih zaznamoval socialistični milje z vsemi svojimi specifikami, v devetdesetih in kasneje pa tranzicija in travmatična izkušnja vojne. Tak je tudi prvoosebni pripovedovalec Ivan Kalda, čudaški fotograf, ki skozi svojo izpoved razkriva lastno odraščanje in frustracije v raztreščeni družini, kar je usoda, ki jo potem na svojstven način ponovi tudi sam.

Človeško telo

Paolo Giordano

prevod: Anita Jadrič

Mladinska knjiga, zbirka Roman,
2013, t. v., 364 str., 32,96 €

Paolo Giordano

Novi roman avtorja *Samotnosti praštevila*, v katerem je raziskoval poti parov, ki se nikoli ne prekrížajo povsem, se tokrat posveti skupini mladih italijanskih fantov in njihovem odhodu na vojaško misijo v Afganistan. Dozorevanju v neprijaznih pogojih, ki se v teh novodobnih vojnah na občutljivih predelih raztezajo od neznosne svetlobe in vročine podnevi ter stalno grozeče nevarnosti ponoči, zaradi katere ne morejo prižgati nobene svetilke, da ne bi s tem privabili sovražnega ognja, se pridružuje rahljanje vezi z družinami in partnerkami, ki so ob odmaknjenosti vojakov vse bolj postavljene na preizkušnjo. Ko pade noč in z njo skoraj absolutna tišina, je edino, kar lahko vojaki občutijo, delovanje njihovega lastnega telesa, slišijo bitje svojega srca in zvoke drugih organov, podnevi pa jih stalna napetost sili k temu, da pretiravajo v svojih običajnih odzivih, bodisi da skušajo poglobiti svoja trenutna prijateljstva ali pa konflikte. Vse to se še zgosti v trenutku, ko se pred njimi odpre resnična vojaška operacija. Rahločutno izpisani roman, ki je zrasel tudi iz avtentične izkušnje, saj je bil avtor dvakrat v Afganistanu, kjer je pri tamkajšnjih vojaki iz prve roke izvedel za njihova stanja izolacije in hkratne izpostavljenosti veliki nevarnosti, na katero sploh niso pripravljani.

Ujetnik nebes

Carlos Ruiz Zafón

prevod: Veronika Rot

Mladinska knjiga, zbirka Roman,
2013, t. v., 367 str., 29,95 €

Carlos Ruiz Zafón

Zafóna z njegovima romanoma *Senca vetra* in *Igra angela* prav dobro poznamo tudi pri nas, zdaj pa je izšel še *Ujetnik nebes*, ki s prvima dvema spada v skupni cikel, saj jih povezujejo junaki in vsebinske prvine. Tokrat se zgodba sproži v trenutku, ko konec petdesetih let 20. stoletja v slabo obiskano barcelonsko knjigarno z imenom Sempere in sinovi, kjer pri očetu dela Daniel (poznamo ga iz *Senca vetra*), vstopi moški, ki kupi najdragocenejšo knjigo ter vanjo napiše skrivnostno posvetilo. To odpre mnogo vprašanj in za seboj potegne Danielovo zasledovanje skrivnostnega tujca, kar

... za vse ljubitelje
Zafónovega
pripovednega sloga ...

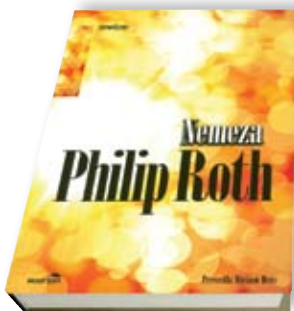
njim Bea, zdaj njegova žena, s katero imata sina Juliána. Daniel namreč ugotovi, da naj bi se iz neznanega razloga Bea v hotelu Ritz kmalu sestala s svojim nekdanjim zaročencem. Na dan predvidene srečanja Daniel ne zdrži in kar sam odide tja ter se sooči z novimi nepričakovanimi dogodki. Obvezno branje za vse ljubitelje Zafónovega pripovednega sloga.

ga povleče na potovanje v temno špansko polpreteklost Francovega režima in razkrivanje prave identitete ljudi, ki so mu najbliže. Seveda pa to ni edina nit tega živahnega romana, saj mora Daniel razrešiti še eno skrivnost, ki jo ima pred

Nemeza

Philip Roth; prevod: Miriam Drev
Modrijan, zbirka Bralec,
2013, m. v., 186 str., 20,90 €, JAK

Pri založbi Modrijan je v zadnjih letih izšlo kar nekaj Rothovih najnovejših romanov. Ti so bili dveh tipov; prvi (*Slehernik* in *Ponižanje*) so bila svojevrstna inventura ljubezenskega življenja moškega v poznih letih in so imeli nedvomno tudi avtobiografsko ozadje, drugi (*Ogorčenje* in pričujoči *Nemeza*) pa so imeli določen memoarski zgodovinski okvir in velike moralne dileme njihovih glavnih junakov. V *Nemezi* iz leta 2010 se znajdemo v poletju leta 1944, ko po svetu divja druga svetovna vojna, v judovskem predelu ameriškega mesta Newark pa je začela razsajati usodna otroška paraliza. Na preseku teh dveh dogajanj je 23-letni Bucky Cantor, pošteni in požrtvovalni učitelj telovadbe, ki zaradi slabega vida sicer ni bil sprejet v vojsko, se pa po svojih močeh začne spopadati s kužno nevarnostjo. Ob tem se kmalu začne postavljati vprašanje smotrnosti njegovih potez, v katere se vmeša tudi njegova romanca z dekletom, ki ga vabi, naj čez poletje raje zapusti Newark in se umakne v bolj varni poletni gorski kamp. A njegova osebna drama se tam šele začne ... *Nemezo* lahko najbrž štejem za zadnji Rothov roman, saj je ta ameriški pisatelj dve leti po njegovem nastanku javno sporočil, da se poslavlja od literarnega ustvarjanja. > SAMO RUGELJ

Blumenberg

Sibylle Lewitscharoff
prevod: Ana Jasmina Oseban
KUD Sodobnost International,
2013, t. v., 207 str., 24,90 €

Hans Blumenberg je bil slovit nemški filozof (1920–1996), ki je oblikoval t. i. metaforologijo, po kateri naj bi bilo tisto, kar se skriva za metaforami, najbližje resnici in najdlje od ideologij. Avtorica v romanu, za katerega je prejela vrsto nagrad, izriše njegovo literarizirano biografijo. Pripoved se zgane, ko filozofa na vrhuncu akademske kariere obišče – lev: orjaški, rumen, sproščen. Blumenberg se v romanu razkrije kot ognjevit retorik, ki podžiga imaginarne, a usodne ljubezni in plodi nove filozofe. Je deloholik, a tudi (bivši) avanturist, ki se mu skozi špranje discipline vri vajo straha polni spomini na koncentracijsko taborišče, pa tudi vera v nepojasljivo, a vendar realno, ki ga uteleša lev. > MAŠA OGRIZEK

Devet noči

Bernardo Carvalho
prevod: Barbara Juršič
Modrijan, 2013, t. v., 184 str., 11,90 €

Roman Bernarda Carvalha, novinarja in enega najpomembnejših brazilskih sodobnih pisatev, je zavrt v temo (noči); »srce teme« so brazilski gozdovi, v katerih živijo indijanska plemena. Ta je ob koncu tridesetih let prejšnjega stoletja, tik pred izbruhom druge svetovne vojne, preučeval antroplog Buell Quain, ki je leta 1939 v skrivnostnih okoliščinah naredil samomor. Dobrih šestdeset let pozneje, malo pred zloglasnim 11. septembrom, se zaradi intimnih vzgibov, ki se razkrivajo v romanu, avtor pripovedovalec poda na detektivsko odisejajo, da bi se prikopal do resnice (o samomoru). Ti dve pripovedni strugi se prepletata ob vprašanih nezmožnosti preseganja (seksualnih) družbenih norm – saj tudi v temini pragozda sveti vsaj »rdeča svetilka incesta« –, kolonializma, samote, tujosti, (ne)pripadanja družini ipd. > MAŠA OGRIZEK

NOVI ROMAN AVTORJA SAMOTNOSTI PRAŠTEVIL

Človeško telo je roman o vojni v najširšem pomenu besede. O vojni v Afganistanu, o vojni v medosebnih odnosih – tako intimnih kot družinskih – o vojni človeka s samim seboj ...

Na svoj seznam **NUJNO PREBERI** dodajte še:

Mednarodna knjižna senzacija!
»Dinamitna komedija!«
Le Figaro, Francija

Po uspešnicah Igra angela in Senca vetra še tretja knjiga iz cikla Pokopališče pozabljenih knjig.

Moja družina in druge živali

Gerald Durrell

prevod: Marjeta Gostinčar Cerar
Modrijan, zbirka Nostalgijska,
2013, m. v., 360 str., 28,40 €, JAK

Gerald Durrell (1925–1995) je bil brat pisateljsko bolj znanega Lawrencea Durella (avtorja znamenitega *Aleksandrijskega kvarteta*), drugače pa naravoslovec, zaščitnik narave ter pisec mnogih, tudi osebnoizpovednih knjig. *Moje življenje in druge živali* iz leta 1956 je literarna avtobiografija, ki spada v prvi del t. i. *Krfske trilogije*, v njej pa Durrell opisuje, kako se je njegova mama, takrat že vdova, s svojimi štirimi otroki iz Anglije preselila na grški Krf, in kako se je Gerald tam, kot v neke vrste paradizu, lahko že kot desetletnik posvečal preučevanju in zbiranju raznih živali, ki so pozneje postale tudi del njegovega poklica. Humorno pisanje nas v sproščnem, a prefinjenem slogu pelje skozi otoške dogodivščine angleške družine (trije deli knjige so naslovljeni po treh hišah, v katerih so živeli, vse selitve pa je sprožil najstarejši sin Lawrence), kjer mama s svojo prijazno angažiranostjo vzgaja svoje otroke, obenem pa jim pušča dovolj svobode, da so zrasli v eni tedaj najliberalnejših angleških družin. Eno najprijetnejših branj letošnjega poletja. > SAMO RUGELJ

... humorno pisanje v prefinjenem slogu ...

... življenje in intima slavnega evropskega baletnika ...

Trenutek v življenju drugega

Spomini

Maurice Béjart

prevod: Marjan Poljanec
Modrijan, zbirka Poteze,
2013, t. v., 293 str., 30,50 €, JAK

Biografija baletnika, predvsem koreografa, ki je »spremenil evropski balet«, je občutljivo pronicljiv popis kariere človeka (gre za prvi del njegovih avtobiografskih zapisov), ki je svoje življenje posvetil telesu, ki je učilo, sprejemalo skrivnosti od drugih teles in jih potem posredovalo naprej. Béjart (1927–2007) se je s plesom začel ukvarjati tudi zato, ker je imel težave s telesom, natančneje s krivo hrbtenico, zaradi svoje nizke postave

so njegove vloge nekaj časa temeljile predvsem na komičnih likih, potem pa je v svoji bogati karieri postavil več kot dvesto baletov ter v švicarski Lozani ustanovil baletni ansambel Béjart Balleta, ki še danes deluje ter potuje po svetu in redno nastopa tudi na našem poletnem festivalu. Vedoželjen je svoje znanje črpal tako iz izvirov ruskega baleta kot iz orientalske mistike in prisegal na to, da je pomen baleta v njegovem dogajanju na odru v konkretnem času. Delo za vse, ki jih zanimata življenje in intima baletnika, ki je bil poleg tega še slavni evropski koreograf. > SAMO RUGELJ

Starogrška literatura

Tim Whitmarsh

prevod: Nada Grošelj
Modrijan,
2013, m. v., 304 str., 27,50 €, JAK

Recimo, da ste ravnokar prebrali kako sodobno literarno delo, zdaj pa se želite lotiti česa starogrškega. Vzamete kak knjižni naslov se usedete v naslanjač in začnete brati na enak način. Napaka!

Whitmarsh, profesor antične književnosti na Oxfordski univerzi, vas v tej fascinantni monografiji, ki je dojemljiva tudi manj klasično izobraženemu bralcu, prijazno pouči in razsvetli o vseh »konceptih«, »kontekstih« in konfliktih, ki jih morate upoštevati pri branju starogrških del. Za razliko od sodobne literature, ki je običajno pisana za zasebno refleksijo in samotno branje, je literatura v stari Grčiji večinoma nastajala s posvetnim namenom in željo aktivno posegati v javno debato oziroma dogajanje. To je v sicer demokratični Grčiji, ki pa je temeljila na sužnjelastništvu na eni strani ter kulturi gledališča na drugi, seveda neposredno vplivalo na koncepte njenega nastajanja, kontekste, v katerih se je odvijala (recimo simpoziji, gledališča, govorniški kontekst itn.) in geografske, psihološke ter družbene konflikte, ki jih je morala presegati. Priročnik za tiste, ki jih zanima stara Grčija in njena literatura. > SAMO RUGELJ

... priročnik za vse, ki jih zanima stara Grčija in njena literatura ...

Vabimo vas v naši knjigarni:

Celje
Prešernova 23
T 03/490-14-20(21)
Ljubljana
Nazorjeva 1
T 01/244-36-50

CELJSKA MOHORJEVA DRUŽBA
Prva slovenska založba
www.mohorjeva.org

Stoletni Bor

Matej Bor (1912–1993)

Mihael Glavan, Miklavž Komelj

Mladinska knjiga, zbirka Jubilejna,
2013, t. v., 425 str., 29,95 €, JAK

Pred sto leti se je rodil slovenski pesnik, dramatik, prevajalec, scenarist (*Vesna*), esejist Matej Bor, z rojstnim imenom Vladimir Pavšič. Pričujoča monografija nam življenje in delo

enega največkrat nagrajenih slovenskih literatov prikaže v štirih etapah. Najprej je tu dokumentarna biografija Mihaela Glavana *Od viharjev do tišine* na sto sedemdesetih straneh, pospremljena z izdatnim slikovnim gradivom. Prikaže nam študijska leta, pa prelomno vojno obdobje, v katerem je Bor napisal znamenito pesniško zbirko s političnim pridihom *Previharimo viharje*, in seveda povojni čas, v katerem je ustvarjalec zasedal najvidnejša mesta v slovenskih in jugoslovanskih kulturnih krogih. Drugi del je posvečen spominom in pričevanjem ter Pavšičevemu družinskemu rodu, temu pa sledi daljše besedilo Miklavža Komelja *Rob je tam*, ki skuša na poglobljeno asociativen način povezati kompleksen umetniški in človeški univerzum. V zadnjem delu beremo pet Borovih esejev, med drugim daljši samoreflektivni zapis *Bežne beležke ob mojem delu*, v katerem med drugim pojasnjuje svojo večdesetletno prevajalsko obsedenost z deli Williama Shakespearja. Celovito. > ŽIGA VALETIČ

Polde Bibič

Monografija

Mojca Kranjc et al.

SNG Drama, zbirka Gledališki list,
2013, t. v., 117 str., 9 €

Po *Mileni Zupančič* je monografija SNG Drame o Poldetu Bibiču druga posebna izdaja njenih gledaliških listov, s katerimi skušajo pri Drami, kot pravi v uvodniku Mojca Kranjc, »gledališke mline pozabe še bolj upočasniti«. Ne glede na to, da je bistvo gledališča v njegovi živi predstavi, ki jo je med listi papirja pač nemogoče ujeti, je pričujoča knjižica reprezentativen izbor besedil in njihovih avtorjev, s katerim so nam ti, ob pomoči raznovrstnega fotografiva, predstavili vse glavne vidike Bibičevega ustvarjanja. Vasja Predan je zagrizel v Bibičev odnos do gledališke igre ter obdelal nekaj njegovih ključnih vlog, Saša Pavček je osvetlila Bibičevo umetniško besedo kot njegovo recitiranje poezije in proze, Marcel Štefančič, jr., je celovito analiziral Bibičev filmsko-igralski opus, Aleš Valič je napisal nekaj o njegovem pedagoškem delu, Boris A. Novak se v svojem prispevku spominja Bibiča kot ravnatelja Drame, Aleš Berger pa je pregledal Bibičev knjižni opus sedmih knjig, ki se je sklenil leta 2011 s *Spominjarijami*. Knjiga za vse tiste, ki so od daleč ali od blizu spremljali Bibičevo ustvarjalno življenjsko pot. > SAMO RUGELJ

Bili so mentorji

Iztok Ilich

Javni sklad RS za kulturne dejavnosti,
2013, m. v., 184 str., 15 €

Revija *Mentor* je leta 2010 vpeljala rubriko *Bili so mentorji*, k pisanju katere je povabila urednika in publicista Iztoka Iliča. Z rubriko so želeli raziskati tovrstno plat

dela velikih slovenskih pisateljev, mislecev in mecenov z zavedanjem, da je osebno prenašanje znanja in vrednot na nove rodove intelektualcev prepotrebno za razvoj umetnosti, kulture in družbe. Ilich tako pregleda trinajst osebnih poti, od Trubarja prek Zoisa, Čopa, Levstika, Stritarja, Gregorčiča, Levca, Kersnika, Finžgarja, Bartolove matere Marice Naldišek Bartol, Zofke Kveder in na koncu Lojzeta Kovačiča ter Petra Božiča. V izdatno pomoč so mu pisma, prek katerih je pogosto potekala mentorska komunikacija, ter odlomki iz nekaterih revijalnih rubrik, kjer so si ustvarjalci prizadevali za skupno rast. Mentorji so bili in tudi bodo potrebni, saj, kot je v tem duhu zapisal Lojze Kovačič: »Kar te bo in kar boš samega sebe venomer na novo spraševal, je: ali si v tem in tem tekstu izpisal svoje srce iz prsi ali si pustil, da so zagorele vse tvoje zvezde.« > ŽIGA VALETIČ

... trinajst

osebnih poti ...

Kveder in na koncu Lojzeta Kovačiča ter Petra Božiča. V izdatno pomoč so mu pisma, prek katerih je pogosto potekala mentorska komunikacija, ter odlomki iz nekaterih revijalnih rubrik, kjer so si ustvarjalci prizadevali za skupno rast. Mentorji so bili in tudi bodo potrebni, saj, kot je v tem duhu zapisal Lojze Kovačič: »Kar te bo in kar boš samega sebe venomer na novo spraševal, je: ali si v tem in tem tekstu izpisal svoje srce iz prsi ali si pustil, da so zagorele vse tvoje zvezde.« > ŽIGA VALETIČ

Ste pripravljeni na pot po Evropi?

Knjige odličnih evropskih avtorjev na voljo
na www.zalozbamis.com

Pri naročilu preko spleta je **poština brezplačna!**

MIŠ
ZALOŽBA

www.zalozbamis.com
facebook.com/miszalozba
tel: 01 7214 540

*Velja pri naročilu preko spletne strani www.zalozbamis.com. Pridržujemo si pravico do spremembe pogojev.

Dnevnik raziskovanj

Charles Darwin

prevod: Bogdan Gradišnik
ZRC SAZU, zbirka Historia scieniae,
2013, t. v., 470 str., 37 €, JAK

Po Darwinovem ključnem delu *O nastanku vrst*, ki smo ga v novem prevodu Bogdana Gradišnika dobili leta 2009, je zdaj v isti zbirki izšel se njegov novi prevod znamenitega Darwinovega dnevnika potovanj, ki ga je, kmalu po diplomi in komaj 23-leten, z ladjo Beagle v skoraj petih letih opravil okoli sveta (knjiga je prvič izšla leta 1839, prvič pa je bila v slovenščino prevedena 1950). Vse skupaj se je začelo s tem, da je kapitan Fitz Roy za svojo nameravano pot želel imeti ob sebi sopotnika približno enakega stanu in »čina« in tako je naneslo, da je bil končno izbran Darwin, ki mu je pot (ta naj bi sprva trajala dve leti) financiral oče. Glavna naloga Fitz Roya je bila geografska in je obsegala nadaljnje kartiranje Južne Amerike, kar je dalo Darwinu dovolj priložnosti za njegovo naravoslovno in geološko raziskovanje, zbiranje različnih živalskih in rastlinskih vrst ter urejanje zapiskov. Rezultat je eden najpomembnejših potopisov, ki so bili kadar koli napisani, besedilo pa je, tako pravi prevajalec Bogdan Gradišnik, po svoji zasnovi skoraj še bolj zapleteno kot tisto v *O nastanku vrst*. Darwin v njem prese- neča na vseh ravneh, od literarne zmožnosti zapisovanja svojih opa- žanj prek bistrournosti, s katero je zaznal najmanjše podrobnosti, ki so drugim ostale prikrite, do angažiranosti ter izvirnega zanimanja za vsak geološki in naravoslovni »problem«, na katerega je naletel ob poti. Besedilo pestri značilni angleški humor, v splošnem pa vsebu- je mnoge zametke ugotovitev, ki so pozneje pripeljali do Darwinove evolucijske teorije. Zgodnje delo znanstvenika, ki je spremenil pogled na nastanek in razvoj življenja na Zemlji. > SAMO RUGELJ

Žival, nadžival

Frank Westerman

prevod: Mateja Seliškar Kenda
Študentska založba, zbirka Koda,
2013, t. v., 258 str., 24 €, JAK

Westermana (1964), Nizozemca, ki svo- je knjige piše kot mešanico navdihujoče- ga potopisa in izpiljenega zgodovinske- ga eseja, v slovenščini že poznamo, saj je leta 2009 pri nas izšlo njegovo delo *Inženirji duše*, v katerem je avtor odšel po poti vpliva ruskih pisateljev v času Stalina. Njegovo pričujo- če delo pa bo za naš prostor še bolj zanimivo, saj si v unikatni meša- nici osebne reportažne izkušnje in zgodovinsko-biološkega eseja vza- me za epicenter lipicance, pri katerih skuša odgovoriti na vprašanje, ali človekov odnos do te znamenite in plemenite živali (najdlje načrtno

vzgajane živali v naši zgodovini), lahko kaj pove tudi o nas samih in o Evropi v zadnjih štirih sto- letjih. Njegovo raziskovanje ga seveda privede tudi v naše kra- je, pri njem pa vleče presenetlji- ve vzporednice, kot je, denimo, to, da je bil za priznana čisto- krvnost lipicanca pogoj, da nje- gova starša izvirata iz najmanj petih generacij čistokrvnih lipi- cancev, kar je, nenavadno ali pa morda tudi ne, ustrezalo tudi nemške- mu pogoju za sprejem v elitne enote SS, saj so morali interesenti pre- dložiti arijsko potrdilo za svoje družinsko drevo od leta 1800 naprej. Kot je Westermanu rekel en od rejcev lipicancev: »Ko se dotakneš lipi- canca, se dotakneš zgodovine.« > SAMO RUGELJ

NAVDIH MEJA

vilenica

28. Mednarodni
literarni festival

10.9. – 15.9.

www.vilenica.si

Kultura

JAK

prohvalivest

SEZANA

v sklopu projekta *Križišča evropske literature*

Slavospevi in izbrani fragmenti

Pindar
prevod: Brane Senegačnik
Družina, zbirka Sidera,
2013, t. v., 416 str., 50 €, JAK

Pravkar so izšli Slavospevi in izbrani fragmenti Pindarja (522–433), enega največjih grških pesnikov, ki je najbolj znan ravno po svojih poetičnih nagovorom olimpijskih zmagovalcem, ki se še vedno smatrajo za najlepšo poezijo, ki je bila napisana o športu. O Pindarju in izzivu njegovega prepešnjevanja smo nekaj vprašanj zastavili njegovemu prevajalcu Branetu Senegačniku, ki je lani dobil Sovretovo nagrado za prevod Senekovega Ojdira.

Bukla: Zakaj ste se lotili prav Pindarja?

Senegačnik: Med prevajanjem Pindarjevih pesmi sem si večkrat sam zastavil vaše vprašanje. Tako kot Geronte v Molierovih Skapinovih zvijačah sem kdaj pa kdaj pomislil: "Kaj za vruga počnem na tej galeriji?" Če se prav spominjam, je prvo prijazno pobudo za prepesnjevanje Pindarja dal kolega Marko Marinčič in tako sem že pred desetimi leti prevedel *Deveti pitijski slavospev* za knjigo *Antična poezija*, ki je v njegovem uredništvu izšla v zbirki *Klasje* pri DZS. Kasneje je izrazil tudi naklonjenost ideji o prevodu celotnega opusa, nastopile so ugodne okoliščine – podpora JAK-a prevajanju antične literature in za naš prostor v tem trenutku izjemna pripravljenost založbe *Družina*, ki je od začetka do konca zgledno podpirala ta obsežen projekt, tako v materialnem kot v tehničnem oziru. Zaradi tega in zaradi urednikovega (David Movrin) in oblikovalčevega (Lucijan Bratuš) prispevka je nastala po mojem zelo lepa in obnem uporabna knjiga.

»Notranji«, literarno zgodovinski in estetski razlogi za prevajanje Pindarja ne potrebujejo – ali vsaj ne bi smeli potrebovati – posebnega pojasnjevanja. Pindar je največje ime t. i. zbornske lirike, njegov opus je daleč najboljše ohranjen od vseh, ki so pisali v tej zvrsti; imel je ogromen vpliv na antično

in, vsaj v posameznih obdobjih, na evropsko poezijo. Skratka, Pindar sodi v ožji ali celo najožji kanon evropske in svetovne literature. A seveda ne samo zaradi vpliva: misel angleškega pesnika iz 17. stol. Abrahama Cowleyja, da je Pindar sam posebna vrsta vrsta, feniks, ki ga nihče ne more posneti, se nekako potrjuje skozi čas. Njegova poezija ostaja v vsakem času izzivalna, enigmatična in sugestivna obnem, včasih vrtoglavo spekulativna, včasih strastno čutna, vselej pa energetična in zvočno-ritmično silovita – ali ni to že skoraj sinonim tega, kar je lahko poezija v svojih najvišjih legah?

Bukla: Kako je potekalo prevajanje v primerjavi z vašimi prejšnjimi prevodi klasičnih del?

Senegačnik: Jezik, ki je Pindarjeva glavna odlika, je tudi glavni vir prevajalskih težav: je kompleksen, težaven, nenehoma inovativen – in povrh še speven. Teže kot kdajkoli mi je bilo najti nekaj, kar bi imenoval pesnikov osnovni zven, njegovo osnovno »držo« v jeziku, iz katere potem izhajajo vse »kretnje« in vsi »gibi«. Težavnost jezika je povezana tudi z zelo divergentno tematiko, od mitologije, življenjskih modrosti in molitev do biografskih podatkov o športnem zmagovalcu in katalogov dosežkov njegove rodbine: vse to, kar v današnjem človeku

zbuja tako različna razpoloženja in čustveno intenzivno, je tu spleteno v eno in vse prežema zanos, slovesen patos ... Težavnost obvladovanja takšne razpoloženske skale se mi je na poseben način potrdila pri glasnem izvajanju, ki je po mojem tudi danes, v zelo drugačnih pogojih, pravi način življenja te poezije. Pindarjevi slavospevi so poleg tega moj dosedaj najboljše prevod, zame običajna časovna stiska je bila tako še večja. Več dela je bilo s pripravo »podlage«, s primerjavo ohranjenih različic besedila in različnih emendacij (vsega skupaj je ohranjenih več kot 180 rokopisov Pindarjeve poezije), teže sem tvegala poetične skoke iz disciplinirane filološke drže – a vendar so bili ti na neki način nujnejši kot kdajkoli doslej.

Bukla: Kaj pa je sedaj v vaši prevajalski delavnici?

Senegačnik: Včasih prevajam kakšne krajše stvari kar tako, za svojo dušo (tako npr. prejšnji teden Beninov cikel *Epilog*). Večjih načrtov je pravzaprav veliko, a so nekateri še v stanju pobožnih želja; zato bom omenil le najbolj otipljivega: izbor pesmi nemškega romantika Josepha von Eichendorffa, ki je več ali manj že pripravljen in dogovorjen (za zbirko *Poetikonove lire*). Predvsem pa upam, da bom imel kaj časa tudi za svojo lastno poezijo.

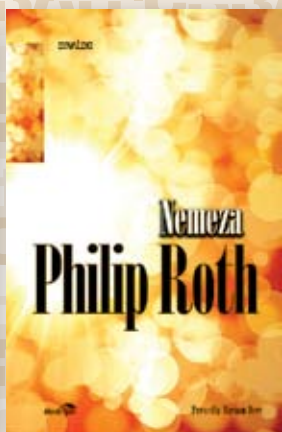
Novo v zbirki BRALEC

Vse o Braclu na www.modrijan.si!

Modrijan

Na kaj pomislite ob omembi Južne Koreje? Na nogomet? Odslej lahko pomislite tudi na književnost.

Philip Roth pravi, da ne bo več pisal romanov. Tale je zadnji!

Le eden je Simon in Simon smo vsi. Slovenski roman, o katerem se bo govorilo na ves glas.

Ironija, sentiment, fantastika, sočni dialogi, bogato fabuliranje ... Kdor zna – pač zna!

"Naiven" in "super" romanček norveškega "naivca" Loeja. Mednarodna uspešnica!

Poletno branje 2013

od 1. julija do 15. septembra

BRALEC kupuje ceneje

Izberite 4 – plačajte 2

Izirate lahko med 70 knjigami iz zbirke **BRALEC**. Popust priznamo v višini dveh cenejših knjig.

Pri miru sedeti nas uči!

Kako je skeptik iskal ozdravljenje in oživljenje

Tim Parks

prevod: Branko Gradišnik
UMco, zbirka Preobrazba,
2013, m. v., 367 str., 28,90 €

»Nikoli si nisem mislil, da bom napisal knjigo o telesu. Še sploh pa ne o svojem telesu,« je začel predgovor Tim Parks (1954), šolan na Cambridgeu in Harvardu, ki se je leta 1981 preselil (ženska!) v Milano, kjer predava prevajalstvo in prejema priznanja za svojo literaturo – kar dvakrat (1997 in 2003) je bil nominiran za prestižno Bookerjevo nagrado. On si nikoli ni bil mislil, da bo napisal knjigo o svojem telesu, moja malenkost pa

ne, da bo na dušek prebrala knjigo o moškem telesu in težavah z moškim organom (prostato), da jo bom podčrtovala in si izpisovala citate s takšnim užitek in strastjo. Z njo sem že okužila prijateljice, zdaj enako navdušene, kar bo slehernik, ki se bo potopil v zgodbe o telesu, bolečinah, nočnem scanju ... in na koncu mirovanju. Zapisane so zgodbe o Parksovem, a tudi o mojem in tvojem življenju, spoznanjih, uvidih in (od)rešitvah. Pa ne le o tem, kajti piše pisatelj, ki mu je jezik domovina in so besede njegova hrana, drugi pisatelji poslastice, ki jih preučuje – za to knjigo najraje tiste, ki so bili bolni in doživljali bolečine, in skrbno prevaja, profesor Parks, član vesolja *vrboščine*, kot iskri, duhoviti in inovativni Branko Gradišnik poimenuje uročene z besedami, odvisne od njih, priklenjene nanje še med spanjem in sanjanjem. Kajti, »vsaka hotena dejavnost je bila zame že desetletja edinole lingvistična: pisanje, razmišljanje, umovanje, poučevanje, govorjenje«, ugotavlja Parks.

»Če želiš videti svoje včerajšnje misli, pogledaj danes svoje telo! Če želiš videti, kakšno bo tvoje telo jutri – pogledaj danes svoje misli!« Tako je zapisala v knjigi *Rak na duši* priznana kirurginja dr. Nela Sršen in na kratko povzela številne raziskave sodobnih znanstvenikov, ki so končno dokazali, kar vzhodnjaki vedo že tisočletja: da telo in duša nista ločena, ampak smo celovita bitja: Telo je eno z duhom (Parks)! Ali to svojo celovitost prepoznavamo, jo živimo? Sploh imamo resničen stik s telesom, slišimo, kaj nam šepeta duša?

»Dejstvo je, da telesa nisem doživljal,« je ugotovil Parks, pišoč dnevnik bolečine, temveč ga je desetletja zlorabljal. Oči sta mu odprla psihoterapevt David Wise in nevrolog Rodney Anderson s knjigo o paradoksnih relaksaciji, ki jo je začel izvajati. Čudež! Začutil je svoje telo, zato danes zmora vehementno trditi: »Smsanje, mejlanje, četanje, bloganje – naš moderni duh nam žre telo. Postali smo cerebralni vampirji, ki uživamo lastno življenje in kri.«

Mnogi pacienti so prepričani, da jih bodo ozdravila zdravila ali pa kirurgija, a kaj, ko se pozdravimo lahko le sami. Tako, da se zacelimo, postanemo celoviti in pretočni. Potem se umaknejo simptomi neskladnega bivanja. Pred tem se velja z bolečinami resno ukvarjati, spoznati, kaj nam sporočajo. Kot je v Parksovi rešilni knjigi skušal dopovedati dr. Wise: »Ta kronična in vse hujša nezdravost skuša nekaj dopovedati o tem, kako živim, in da bi moral prisluhniti.« Ko je bilo dovolj hudo, je čas dozorel in Parks je prisluhnil. Samemu sebi in drugim, ki so ga pripeljali do budistične meditacije, v kateri se je končno naučil doživljati telo, pravilno dihati in umiriti svoj um v plemeniti tišini. Odprlo se mu je srce. Vanj se je naselila mirnodušnost, zato so bolečine izginile in nekoč ukrivljen hrbet se mu je zravnal. Vrnil se je v svoj vsakdan, na videz enak, a bistveno drugačen. Ozdravljen in oživljen. Umeščen v svoj tukaj in zdaj s polnim zavedanjem.

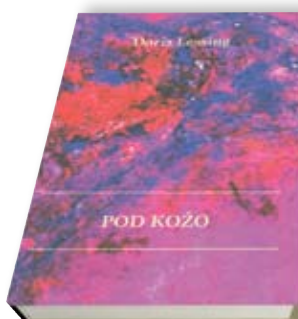
Fascinantna knjiga, ob kateri brez muke mirno obsedimo od prve do zadnje strani!

Pod kožo

Prvi del mojega življenjepisa, do leta 1949

Doris Lessing

prevod: Jana Ambrožič
KUD Apokalipsa, zbirka Apokalipsa,
2013, m. v., 560 str., 49 €, JAK

Prvi del avtobiografije nobelovke Doris Lessing (1919) iz leta 1994 – drugi del je izšel tri leta pozneje – je obsežen in natančen, prostodušen in iskren, v njem pa avtorica, ki jo prav dobro poznamo tudi pri nas (nazadnje prevod romana *Peti otrok*), izčrpno, a z razorožujočo spretnostjo popisuje svoje fascinantno življenje ter ga komentira tako z aktualnimi pripombami kot z navedki, v katerem njenem delu je podrobneje popisan (literariziran) kak njegov del. Rodila se je angleškimi staršem v Izraelu in se z njimi (oče je bil vojni invalid z leseno nogo, ki je svojo bodočo ženo, bolničarko, spoznal v bolnišnici, kjer je okrevljal po amputaciji) vrnila v London, potem pa sta oče in mati obiskala t. i. Kolonialno razstavo, ki je obljubljala boljše življenje v Afriki ob pridelovanju koruze. Odpravili so se na pot, ko pa so prišli na cilj (v tedanjo Južno Rodezijo, današnji Zimbabwe), so kmalu ugotovili, da je poslovna priložnost s koruso že rahlo mimo, a so se tam vseeno naselili in zaživeli. Dekliško šolo, na katero so jo starši poslali, je Lessingova kmalu zapustila in si od takrat pot v življenju utirala sama, tako s samoizobraževanjem kot tudi s prezgodnjimi porokami, z otroki, ločitvami itn. Vse njene poti pa so vodile k pisanju, kar jo je, skupaj z njenim prvim romanom, pri njenih tridesetih letih spet pripeljalo v London. Avtobiografija močne ženske in vrhunske pripovedovalke, ki kar vabi, da se potopite vanjo. > SAMO RUGELJ

Moje življenje

Marcel Reich-Ranicki

prevod: Ana Jasmina Oseban

Modrijan, zbirka Poteze,
2013, t. v., 470 str., 37,90 €, JAK

Avtobiografija »literarnega papeža«, kot so ga poimenovali v Nemčiji, je izšla leta 1999, ko je bil Reich-Ranicki, po rodu Poljak, star osemdeset let, in bila

v naslednjih letih kar nekaj ponatisnjena (prodanih je bilo poldrugi milijon izvodov) ter do zdaj prevedena v osemnajst jezikov. Ko berete to izjemno delo, se takemu odzivu ne čudite: po eni strani je imel Reich-Ranicki v zadnjih desetletjih pomemben vpliv na spremljanje, analiziranje in ocenjevanje nemške literature ter njenih ključnih avtorjev dvajsetega stoletja (od Brechta in Bölla prek Canettija, Adorna in Bernharda do Frischa in Walserja), kar ves čas pronica iz drugega dela knjige in njegovega življenja, v katerem se je zapisal literaturi. Po drugi strani pa v začetnem delu knjige zažari njegova osebna zgodba, ko je, pogosto po spletu naključij, uspel preživeti nemško etnično čiščenje Judov na Poljskem in se je Nemčija kot obljubljeni deželni kulture sprva izkazovala kot največja sovražnica, ki mu je, paradoksalno, kljub njegovemu priimku Reich stregla po življenju. Morda zato ni naključje, da je na vprašanje Günterja Grassa (po rodu tudi iz poljskega Gdanska) pred pol stoletja, kaj in kdo pravzaprav je, Reich-Ranicki odgovoril, da je pol Poljak, pol Nемец in v celoti Jud. Knjiga, ki jo lahko berete tudi kot osebno zgodovino nemške literature v drugi polovici dvajsetega stoletja. > SAMO RUGELJ

Dediščina aleksandrink in spomini njihovih potomcev

Daša Koprivec

ZRC SAZU, zbirka Migracije – Migrantke, 2013, m. v., 154 str., 15 €

Javna podoba aleksandrink, deklet in žena predvsem z Goriške, ki so v zadnji četrtini 19. in v prvi tretjini 20. stoletja odhajale za zaslužkom v Egipt, največ v živahno pristaniško mesto Aleksandrijo, se je v zadnjem času močno spremenila. Potem ko so bile te ženske prej v domačem okolju, čeprav so s svojimi pošiljkami bližnjim izdatno pomagale premagovati pomanjkanje, zamolčevane, če ne celo obsojane in prezirane, so v zadnjih nekaj letih začele veljati za pogumne in spoštovanja vredne svetovljanke, ki so si na tujem večinoma pridobile izobrazbo in ugled, nekatere tudi premoženje. Do tega preobrata so poleg dokumentarnega filma Metoda Pevca pripeljale številne razstave ter objave etnoloških, socioloških in drugih raziskav, med katerimi pripada pomemben delež tudi avtorici te knjige. Daša Koprivec med drugim razkriva, da tedanje ekonomske migrantke niso odhajale v svet le z Goriške in ne samo v Egipt – že leta 1897 jih je bilo tam 7.700 ter nekaj sto moških –, temveč, na primer domžalske slavnkarice, tudi v industrializirano Zahodno Evropo in na druge celine, za aleksandrinke, najbolj poznane med njimi, pa, da niso bile predvsem skromne in ponižne dojlje, sobarice in kuharice, temveč mnoge spoštovane vzgojiteljice, učiteljice in priljubljene družabnice v najpremožnejših meščanskih hišah. Zato se je mnogim uspelo dvigniti visoko na družbeni lestevici in so, ko so se vrnile, s pridobljenim znanjem, izkušnjami in prihranki, doma naredile veliko dobrega. O tem skupaj z dokumentarnimi fotografijami prepričljivo govorijo zbrane pripovedi potomcev aleksandrink, ki jih je avtorica povezala v prepričljivo, branja vredno celoto. > IZTOK ILICH

Skrito povelje

Draga Potočnjak

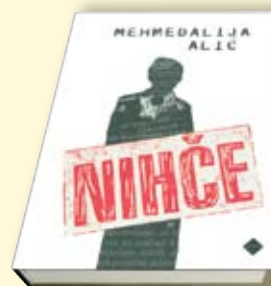
Sanje, zbirka Dokumenta, 2013, pt. v., 384 str., 21 €

Konec junija vsako leto obeležujemo kot čas, ko se je začela desetdnevna vojna za samostojno Slovenijo. Potek vojne je jasen večini Slovencev, ena pomembnih podob, ki zaznamuje kolektivni spomin nanjo, pa je tudi sestrelitev helikopterja JLA, s čimer je tedanja Teritorialna obramba učinkovito demonstrirala svoje sposobnosti in vsem okoli sebe dokazala, da se misli odločno upreti tedanji jugoslovanski armadi. A to na prvi pogled herojsko in domoljubno dejanje v sebi skriva napako: helikopter ni bil oborožen, ni bil na bojnem, agresorskem poletu in tudi pilot ni bil tak pripadnik Jugoslovanske armade, ki bi hotel Sloveniji preprečiti njene namene. Ne, šlo je za pilota Tonija Mrlaka, ki so ga 27. junija skupaj z mehanikom Bojančetom Sibinovskim sestrelili nad njunim preletom Ljubljane (peljala sta kruh v vojašnico na Vrhniki), s čimer naj bi Teritorialna obramba dosegla odločilni psihološkotivancijski preobrat v kontekstu zunanega pogleda na JLA in spodbudila mednarodno skupnost, da stopi na stran slovenskih prizadevanj. Ob tem sta umrla dva nedolžna človeka, Mrlak je bil poleg tega tudi tajni sodelavec Teritorialne obrambe. Vse okoliščine sestrelitve, postavljene v širši časovni družbenopolitični kontekst, je z dokumentaristično natančnostjo in umetniško občutljivostjo izpisala Draga Potočnjak (knjiga poleg tega vsebuje tudi več spremnih besedil), sicer svakinja pokojnega Mrlaka, ki na eni strani seveda priznava uspeh našega oboroženega spopada z JLA, vendar na drugi postreže z individualno zgodbo Slovenca, ki se je v taistem času končala nadvse tragično. > SAMO RUGELJ

Nihče

Mehmedalija Alić; prevod: Sanela Alić
Cankarjeva založba,
2013, m. v., 192 str., 22,95 €, JAK

Nihče (Niko i ništa) je kratka zgodovina temne plati dvajsetega stoletja, združena v osebno zgodbo rudarja Mehmedalije Alića.

Alić je iz hribov nad Srebrenico v Slovenijo prišel v drugi polovici sedemdesetih let, ko je *dežela* svoj gospodarski uspeh (med drugim) gradila na poceni delovni sili iz nekdanjih jugoslovanskih republik. Vpisal se je v rudarsko šolo in hitro začel delati v rudniku – brezplačna praksa. Bil je osamljen; hudo je pogrešal družino. Hitro se je srečal s slovensko ksenofobijo. Minila so leta. Mehmedalija je postal trdoživ rudar, mož in oče. Jugoslavija je začela krvavo razpadati. Njegovo Bosno so uničevale srbske sile. Medtem je Mehmedalija, pretresen zaradi dogajanj v domovini, zamudil birokratski rok za oddajo prošnje za slovensko državljanstvo. Slovenija ga je – uradniško etnično čiščenje – izbrisala. Izgubil je tudi službo. A bolj kot zaradi svoje osebne drame v Sloveniji je Alić trpel zaradi tragedije v Bosni, ki jo je stopnjevala nemoč mednarodne skupnosti. Enajstega julija 1995 so se srbske sile pod vodstvom generala Ratka Mladića iz gozdov in hribov spustile v Srebrenico, se rokovala z nizozemskimi častniki v uniformah Združenih narodov in v naslednjih 48 urah v najhujšem vojnem zločinu – genocidu! – po drugi svetovni vojni na evropskih tleh pobile več kot 8.000 bošnjaških moških in dečkov. Mehmedalija je izgubil tako rekoč vse moško sorodstvo – tudi oba svoja brata. Eden izmed njiju je bil gluhomem.

Aliću, sicer tudi nadarjenemu slikarju, se je porušil svet. Zbolel je. Strgalo mu je dušo. Postal je, kot zapiše v čudežnem, a hkrati toplo naivnem zapisu osebne in zgodovinske tragedije, *niko i ništa*. Nihče. Ujet med Slovenijo in Bosno. Med hladne slovenske birokrate in hladnokrvne srbske morilce. Začelo se je trpljenje, ki se nikoli ni končalo. Nasprotno – vedno znova je dobivalo nova in nova nadaljevanja.

Potem ko je Mehmedalija vendarle dobil slovensko državljanstvo in se vrnil v Rudnik Trbovlje-Hrastnik, ga je vodstvo rudnika poslalo v bližino Laškega zapirat tamkajšnji rudnik, bolj znan kot Huda jama. Alić je vodil zapiranje rudnika. A med na videz rutinskimi delom je znova udarila *usoda*. Rudar iz Srebrenice je v Hudi jami lastnoročno odkril temno resnico slovenske zgodovine. V jami je odkrival truplo za truplom. Našel je zloglasni Barbarin rov, kjer se nahaja najmanj 2.500 žrtev – še zdaleč ne le »nasprotnikovih borcev« – nikoli kaznovanega komunističnega zločina. Storil je vse, da bi bili ubiti dostojanstveno pokopani. A slovenske oblasti so – »drugorazredna politična tema« – njegove pozive preslišale.

Zato se je, mož usode in zgodovina(r) 20. stoletja, lotil pisanja, ki preprosto ne bi moglo biti močnejše, kot je. Če bi se Primo Levi, Susan Sontag in Hannah Arendt po naključju srečali na kavi, bi se lahko ure in ure pogovarjali le o eni sami knjigi. O enem samem človeku. In njegovi usodi.

PRVI DERMATOLOŠKI PRIROČNIK V SLOVENIJI!

Mateja Ušjak, dr. med., specialistka dermatovenerologije.

Uporabna dermatologija - Kožne bolezni in tumorji v vsakdanji praksi

Naročila in nakup: www.zalozba-chiara.si
ali mail: hanah@zalozba-chiara.si, tel: 040 699 990

Simonove priče

Rudi Podržaj

Modrijan, zbirka Bralec,
2013, m. v., 392 str., 27,90 €, JAK

Simon je vase zagledan najstnik iz premožne meščanske družine, ki svoj privlačen videz in karizmo spretno izkorišča za manipuliranje v medosebnih odnosih. Je »patološki narcis«, čigar podoba odseva dvanajst prvoosebni pripovedovalcev – od babice, mame in očeta do prijatelja, dekleta in šolske psihologinje. Podržaj tako Simona postavlja v samo središče romana, a mu obenem vzame besedo, s čimer na formalni ravni podvaja njegovo navidezno vsemogočnost in dejansko nemoč. Avtor zavestno manipulira z bralcem, v katerem sprva zaneti moralno ogorčenje. Postopoma se izkaže, da je tudi Simon ogledalo, v katerem si vsak od domnevnih hlapcev ogleduje svoje (izkrivljene) fantazme; njegova »osebna motnja« pa je simptom družinske in širše družbene patologije. A avtor s tem Simona, in z njim bralca, ne odveže odgovornosti za lastna dejanja. Nakaže pa tudi izhod iz somraka »kulture narcisizma« – zavedanje lastne smrtnosti in ponižnost pred njo. Spretno napisana psihološka srhljivka s pridihom misticizma, ki se prebere na dah. > MAŠA OGRIZEK

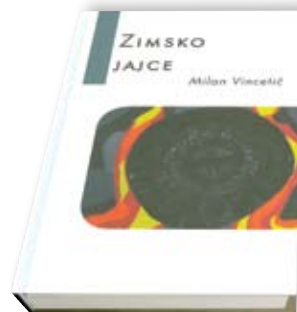

Zimsko jajce

Milan Vincetič

Litera, zbirka Piramida,
2013, t. v., 149 str., 22,80 €, JAK

Čeprav je v Vincetičevem ustvarjanju v ospredju poezija, avtor uspešno brusi tudi prozno pero. Tokrat med bralce prihaja zbirka žmohtnih kratkih zgodb, ki jih je navdihnilo Fabergéjevo umetniško zimsko jajce. Le da je »notranjost« Vincetičevih zgodb precej manj bleščeča. (Anti)junaki, ki nastopajo v njih, so vsekakor markantni, po značajskih lastnostih bolj ali manj tipični Slovenci, ki se jim vedno izmakne »glavni dobiček«. V zgodbah imata glavno besedo uničujoča strast in ženske, ki jo obvladujejo bolje kot moški, a to še ne pomeni, da je izkupiček zanje kaj drugačen. Odliki zgodb nista samo besedna inventivnost in inovativnost, ampak tudi v slovenski literaturi zelo pogrešani humor. Tule »provincialni tiči« včasih streljajo takšne, da se jim, kljub črni usodi, preprosto moraš nasmejati ali pa jih vsaj ne jemati preravno. Kot tudi samega življenja ne. > KRISTINA SLUGA

Srečni konci

Željko Kozinc

Modrijan, zbirka Bralec,
2013, m. v., 328 str., 24,80 €, JAK

Željko Kozinc (1939) se po romanu *Votli kamen* (2009) spet vrača z literaturo, v kateri tematsko nadaljuje svoja pretekla avtorska prizadevanja, pri katerih si roke podajajo različni žanrski nastavki, zapredeni v sodobno slovensko družbeno stvarnost. Kot v maniri kakega *Modrega žameta*, se *Srečni konci* sprožijo v trenutku, ko na obmorski zabavi, ki jo priredi Joe Lacotta (v Ameriki naturalizirani poslovnež s farmacevtiki Jože Lakota) z namenom, da bi od oglaševalske srenje izvelkel zmagovalni slogan za svoj novi antidepressiv, arhitektka Neva na svojem krožniku z mesom odkrije odrezano človeško uho. Odgovor na vprašanje ali je bil namen, da to odkrije ravno ona ali pa gre za naključje, spravi v tek zgodbo, kjer se mešata črni humor in ironija ter odkrivanje Nevinih življenjskih vzgibov, njen bistven del pa predstavlja tudi njen sin Daniel, ki skuša odrasti v skrhanem intimnem svetu in s svojo pripovedjo tvori drug trak zgodbe. > RENATE RUGELJ

Ameriška trilogija

Tri drame

Rok Vilčnik

Litera, zbirka Maribor,
2013, m. v., 352 str., 24,70 €

Ker so knjižne izdaje slovenskih izvirnih dram vedno redkejšje, je vsaka vredna pozornosti. To velja tudi za izdajo treh dram Roka Vilčnika (ki ustvarja pod psevdonimom rokgre) pod skupnim naslovom *Ameriška trilogija*. Sestavljajo jo z Grumovo nagrado (2008) nagrajene *Smeti na luni*, ob tem pa še igri *Serum resnice* in *Učinek kobilice*. Vse tri drame so postavljene v (navidezno, fiktivno) ameriško okolje, a vse skupaj in vsaka zase govorijo o univerzalnih problemih modernega človeka, izgubljenega v brezobličnem in velikokrat tudi sovražnem kronotopu, kjer se do konca skrhalo vsi medčloveški odnosi, nadomešča pa jih hladno kalkuliranje ali brezobzirno preigravanje, v katerem zmagujejo močnejši, zvitejši in bolj brezobzirni. Ali kot je v spremni besedi zapisala Eva Kraševc: »Pri *Ameriški trilogiji* gre za tri tematike, tri fenomene, ki jih je rokgre v svoji dramski pisavi prignal do skrajnih meja. /.../ In prav v tem je inteligenca *Ameriške trilogije* – da smo z vsemi sanjami, miti, tabuji, stereotipi, perverzijami in anomalijami Amerika pravzaprav mi sami.« > DENIS PONIŽ

Brez sladkorja, prosim; To ni bila navadna kava

Tatjana Oblak Milčinski

Ph RED, zbirka TOM, 2013, m. v., 196 str., 19,66 €; 314 str., 25,05 €

Po izobrazbi arhitektka in mag. etnologije s svojim strokovnim in literarnim ustvarjanjem ne zaznamuje le domače Vrhnike, ampak z urejanjem zapuščine tasta Frana Milčinskega Ježka skrbi tudi za to, da spomin nanj ne utone v pozabo. Njen literarni prvenec je tokrat izšel v drugi izdaji (prvič leta 1994), gre pa za deloma dnevniške, deloma pismenske zapise, ki jih avtorica poda v obliki pisem prijatelju Leonu, odposlanih v letih od 1988 do 1994. V njih opisuje svoje živahno otroštvo, študentska leta, predvsem pa družinsko življenje, polno smeha in toplote. Ne samo da se boste ob branju neznansko zabavali, družino bi si želeli tudi osebno spoznati!

Tudi druga knjiga je avtoričina družinska kronika, ki jo je na neki način zakuhal prav prvenec. Ta je pripeljal do povabila na kavo Matije Milčinskega, odtod pa je bil le še korak do oltarja. In če se najdeti družini, kot sta Oblak in Milčinski, življenje ni nikoli dolgočasno! Čeprav že prvencu ni kaj očitati, je jezik v tem delu še veliko bolj sočen, kar pisateljica doseže s prepletanjem knjižnega, pogovornega in narečnega jezika ter otroškega brbljanja. O vsebini pa pove misel: »Včasih se vprašam, ali se hiša, ki je bila tolikokrat pretresena od huronskega smeha, sploh lahko poruši.« > KRISTINA SLUGA

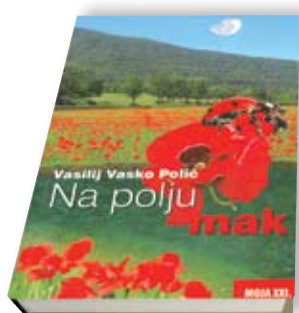

Ura resnice

Milan Kleč

Študentska založba, zbirka Beletrina,
2013, t. v., 208 str., 24 €, JAK

Pisatelj, čigar kleč je v vstavljanju odkrite ali prikrite samoironije, v niz obsežnih romanov, v svojo novo avtobiografsko pripoved povabi širšo slovensko literarno sceno. Ob satiričnih spominih na štirideset let pisateljevanja se neprizanesljivo loti pisateljev, urednikov, oblikovalcev in drugih ustvarjalcev knjižnega sveta, še bolj pa lastnih strahov, hib in izgredev. Na dnu peripetij, ki hote ali ne hote izrišejo tudi sliko kulturne politike v prehodu med dvema sistemoma, najdemo subtilni humor, ki se rojeva iz nezmožnosti pobotanja stvari, katere imamo ljudje odkrito na jeziku, in tega, kar takšne besede vzbudijo pri drugih. *Ura resnice* je zato ura naivnega iskanja logik v družbeno-kulturnem kaosu ter ura pomiritve različnih stališč soprotagonistov. Seveda je naivnost še vedno tako pomemben atribut, da nihče od vpletenih ne bo mogel izraziti mnenja o zapisanem, dokler knjige ne bo predihal v celoti. Opremljeno z zabavnimi ilustracijami Marka Derganca. > ŽIGA VALETIČ

Na polju mak

Vasilij Vasko Polič

Littera picta, zbirka Moja XXI.,
2013, m. v., 185 str., 7 €

Verjetno najbolj znani literat med sodniki (zdaj že v pokoju), predvsem pa človek, zaljubljen v življenje, zadnja zbirka, niti ne kratkih zgodb, bolj miselnih utrinkov, posveča vsem zaljubljenecem, zapise pa obvezno za-

čini še s kratko pesmico. Na zanj značilen nagajivo erotični način obuja spomine na strastno mladost, pa tudi nič manj radoživo starost. Zgovorni naslovi – *Na kmetih je strastno*, *Razbrzdana urica pohote* – povedo vse, če ni dovolj, pa naj omenimo še, da je bil seks pogosto »za v anale« in da je avtor, po pisanju sodeč, najbrž največji slovenski mačo, ki je uspel osvojiti ženske vseh starosti, ras in lepote. > KRISTINA SLUGA

Kino

Nataša Sukič

Litera, zbirka Piramida,
2013, t. v., 182 str., 23,30 €, JAK

Kino, drugi roman Nataše Sukič, prežema občutje tesnobe, potujitve, ki je blizu vzdušju postapokaliptičnih filmov. V avtoričinih opisih urbanega okolja prepoznamo Ljubljano, a kot bi bila opazovana skozi stekleno kupolo. Sprva se zdi, da je junakinjo Ano v takšno popačeno doživljanje realnosti pahnila novica, da je neozdravljivo bolna. Kasneje, ko odpotuje v manjše rudarsko mesto, da bi kot novinarka raziskala nepojasnjena izginotja, pa se občutje odrezanosti od sveta stopnjuje do grozljivosti: je res priča sprevrženim igram družbene elite ali boleha za preganjalnimi blodnjami? Že dejstvo, da dilema sploh obstaja – da je scenarij pobijanja ljudi v lastno zabavo vsaj verjeten – je strašljivo. Avtorica tako zoperstavlja neprecenljivost življenja, ki se je ponavadi zavemo šele ob (smrtni) boleznih in brezvrednosti življenj brezimnih, ki žal ni le blodnja. > MAŠA OGRIZEK

Vse materialne avtorske pravice so last Mladinske knjige

© Mladinska knjiga

LJUBEZEN VOJNA OTROK
KJER LJUBEZEN
 UMRE IN SE RODI ...
 RIM SARAJEVO UPANJE

Pisateljica je za roman *Novorojen* prejela nagrado **Campello**.

Najhitreje do knjige: v knjigarnah

 www.emka.si o8o 12 05

Upor

Arabska pomlad in evropska jesen
Boštjan Videmšek

Cankarjeva založba,
2013, 380 str., 29,90 €, JAK

Boštjan Videmšek

IZIDE
AVGUSTA!

Delov fotoreporterski tandem Videmšek-Eržen nadaljuje tam, kjer je končal s knjigo *Vojna terorja* pred dvema letoma; pri neposrednem spremljanju vročega dogajanja na konfliktnih delih (bližnjega) sveta, konkretno arabske pomladi, ki se je začela pred dvema letoma v Egiptu, potem pa se preselila v Libijo in Sirijo (in se v zadnjih dneh spet vrnila v Egipt) ter se potegnila tudi do Evrope, začenši z Grčijo, Španijo, Ciprom in brez izjeme zadevala tudi Slovenijo. Ves čas sredi dogajanja, od koder Boštjan Videmšek, eden naših najbolj profiliranih novinarjev (najboljši novinar, kar jih imamo, je rekel Slavoj Žižek, ki je h knjigi napisal uvod), pošilja tekste, s katerimi v trenutno situacijo dobivamo celovit vpogled, in od koder Jure Eržen, eden od naših najbolj znanih repoterskih fotografov, pošilja fotke, ki še širijo kontekst napisane zgodbe, je pričujoča knjiga nepozabni testament zadnjih dveh letih dogajanja v (južni) Evropi ter bližnjem Bližnjem vzhodu, ki kaže tudi to, kakšna (grška) prihodnost morda čaka tudi nas. *Upor* namreč zajema iz neposredne resničnosti, Videmšek se pogovarja z tako navadnimi ljudmi kot pomembnimi funkcionarji, njegov tempo je naelektren, njegov slog intenziven, vse skupaj pa ves čas prepleta s širšim družbeno političnim kontekstom, kar to knjigo dela za nujno poletno branje pred (novo) slovensko jesenjo. > SAMO RUGEL

PIŠE:
JURE PREGLAU

Neil Gaiman

V Ameriki živeči Anglež Neil Gaiman (1960) se lahko pohvali s fantastično kariero (ki še zdaleč ni v zatonu), v kateri se je udeleževal kot pisec stripov, kratkih zgodb in romanov, uveljavil pa se je tudi kot filmski scenarist in producent. Za svoja dela je prejel številne nagrade, kot so hugo, nebula, Bram Stoker in Carnegie, če naštejemo le najvidnejše. Dobro ga poznamo tudi v naši podalpski deželi, saj smo imeli do zdaj prevedenih že pet romanov, pravkar pa smo dobili še šestega, mojstrsko delo *Ameriški bogovi*.

Neil Gaiman

Ameriški bogovi

Dopolnjena izdaja ob deseti obletnici
Neil Gaiman

prevod: Boštjan Gorenc
Sanje, zbirka Roman,
2013, m. v., 573 str., 17,99 €

Kot večina avtorjev, ki se trudijo prodreti na trg, je Gaiman začel s pisanjem kratkih zgodb, se vmes podal v svet stripov in kmalu pristal pri romanih. Prvi roman, *Dobra znamenja* (1990; prevod v slovenščino 2010), je napisal skupaj s prekaljenim mačkom Terryjem Pratchettom (serija *Discworld*). Že iz tega romana se je dalo slutiti, da Gaimanu zelo ustreza tematika nadnaravnega, ki jo rad začini s srhljivostjo. Rdeča nit *Dobrih znamenj* je spopad med nebosi in peklom, zaradi katerega se obeta konec sveta. Na zemljo je poslan Adam, hudičev potomec, ki se svoje vloge večino otroštva niti ne zaveda ... Roman je odlična zmes značilnega Pratchettovega humorja in Gaimanove mrakobnosti.

Gaiman se je nato leta 1996 s televizijsko postajo BBC dogovoril za predvajanje serije *Nikolijke*, iz nje pa je istega leta nastal istoimenski, njegov prvi »solo«, roman (slovenski prevod 2010). Glavni protagonist v *Nikolijke* je mlad poslovnež, ki nekega večera na pločniku najde krvaveče dekle in ji pomaga, zaradi česar je že naslednje jutro neviden. Gaiman je roman pozneje še dvakrat predelal (s prvo različico ni bil zadovoljen), iz česar lahko sklepamo, da gre za perfekcionista.

Od značilnega Gaimanovega pripovednega sloga (in tematike) najbolj odstopa sicer mladinski roman *Zvezdni prah* (1999; slovenski prevod 2012), ki pa je navdušil tudi odrasle. *Zvezdni prah* je »čistokrvni« fantazijski roman, v katerem je glavni junak deček, ki se v želji, da bi osvojil najlepše dekle, odpravi čez zid, ki ločuje stvarni svet od vilinskega. Na poti srečuje magična bitja, popotovanje pa se še dodatno zaplete, ko sreča padlo zvezdo ... Dobre kritike romana so prepričale filmske ustvarjalce in *Zvezdni prah* smo lahko leta 2007 ugleдали na velikih platnih, avtor pa je pri filmu sodeloval tudi kot producent. Kot zanimivost dodajmo, da je prav tako leta 2007 v kinematografu prišel animirani film *Beowulf*, pri katerem se je Gaiman izkazal kot scenarist in izvršni producent.

Leta 2002 je udaril z *Ameriški bogovi* (slovenski prevod 2013), romanom, ki mu je prinesel prestižne nagrade hugo, nebula in locus. Osrednji lik romana je Shadow, bivši ka-znjeneč, ki le nekaj dni preden pride iz zapora, v prometni nesreči izgubi tako ženo kot delodajalca. Po »naključju« spozna enooklega gospoda Wednesdayja, ki o Shadowu ve sumljivo veliko in mu ponudi službo. Shadow jo sprejme in kmalu se zave, da bo njegova naloga pomagati Wednesdayju sklicati vse »stare« ameriške bogove, ki so jih ljudje »prinesli« s sabo čez lužo (Czernobog, Ibis, Anansi, Leprekon itn.), kajti »novi« ameriški bogovi, ki se napa-jajo iz računalnikov, interneta, televizije in potrošništva, prevzemajo pobudo. Gaiman se je z *Ameriški bogovi* izkazal za odličnega poznavalca ameriške družbe (in tudi geografije), obenem pa je, kot rojeni Anglež, obdržal primerno kritično distanco. Roman, ki je danes morda še bolj aktualen kot pred desetimi leti, bodo v obliki serije začeli predvajati zgodaj leta 2014 tudi na ameriški TV-mreži HBO.

Dober občutek za hibride med literaturo za odrasle in mladinsko literaturo je Gaiman znova pokazal z romanom *Coraline* (2002; slovenski prevod 2008). Po zgodbi o mali deklici Coraline, ki raziskuje vzporedni svet, je leta 2009 nastal odlični animirani film.

Da gre za avtorja, čigar ustvarjalni duh zlepa ne pojenja, je dokazal tudi leta 2008, ko je izšla *Pokopališka knjiga* (prevod v slovenščino 2010), ki je poleg nagrad hugo in locus, kot prva v zgodovini prejela tako ameriško nagrado za mladinsko književnost Carnegie kot njeno angleško ustreznico Newbery. Zgodbo o dečku Nobenem, ki izgubi družino in ga vzgajajo duhovi na pokopališču, si bomo v prihodnosti prav tako lahko ogledali na velikih platnih.

Gaimana lahko mirno označimo kot enega najplodnejših ustvarjalcev današnjega časa, ki bi mu pristajal vzdevek »zbiratelj nagrad«. Njegova dela, ki jih kar po vrsti prirejajo tudi za platna, so primerna za vse starosti in morda je ravno poletje čas, da se z njim spoznate, četudi morda niste ljubitelj tovrstnih romanov. Nedvomno vas bo (pozitivno) presenetil.

Jonathan Haidt:
PRAVIČNIŠKI UM
Zakaj dobre ljudi ločujejo politika in religija

- **prednaročniška cena 24,90 € (do konca avgusta)**
- **redna cena (po izidu) 29,90 €**

IZIDE JESENI

Knjiga bo izšla v sozaložništvu založbe UMco in Janeza Pence.

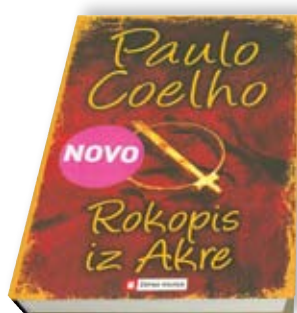
Naročila: na spletni strani www.bukla.si • po e-pošti urednistvo@umco.si • po telefonu 01/520 18 39 • NA VOLJO TUDI V BOLJE ZALOŽENIH KNJIGARNAH.

Rokopis iz Akre

Paulo Coelho

prevod: Katja Mikelj

Učila International, zbirka Žepna knjiga, 2013, m. v., 187 str., 10,90 €

Najuspešnejši brazilski pisatelj, ki se je na zemljevid svetovne literature vpisal s kultnim *Alkimistom*, v novem delu pojasnjuje večne skrivnosti življenja in univerzalne vrednote. Pripoved, zapisana po egipčanskem rokopisu iz 14. stoletja, se odvija v Jeruzalemu leta 1099 na predvečer napada križarjev. Mladi Grk Kopt zbrani množici, ki pričakuje napotke za uspešen spopad, raje spregovori o izzivih vsakdanjega življenja in svetuje, kako se spopasti z njimi. Govori o ljubezni, samoti, uspehu, porazu, prijateljstvu in smislu življenja, ki ga mora najti vsak sam. Pa tudi o tem, zakaj se ne smemo bati življenjskih sprememb in imeti o sebi slabega mnenja, predvsem pa, zakaj moramo biti krojači lastne usode. Ob koncu naše življenjske poti se namreč vedno pojavi vprašanje, *kako si v resnici živel*, in pomembno je, kako boste odgovorili nanj. > KRISTINA SLUGA

Pot otroštva malega drevesca

Forrest Carter

prevod: Katarina Macuh

Chiara, 2013, m. v., 175 str., 22,80 €

V hitrem svetu, polnem najrazličnejših naprav, ki nas lahko v vsakem trenutku oskrbijo z neštetimi informacijami z vsega sveta, se zdi preprosto, umirjeno življenje v skladu s seboj in naravo skoraj kot znanstvena fantastika. Prav zato je zgodba o Malem drevescu, osirotelem fantku, ki ga vzgajata dedek in babica, pol Čeroki in čistokrvna Indijanka, tako dragocena – spomni nas namreč, kaj je tisto, kar v življenju resnično šteje. Roman Asa Earla Carterja – Forrest Carter je avtorjev psevdonim – je bil prvič objavljen leta 1976 in danes velja za kulturnega; kljub temu da je izšel pri akademski založbi se je prodal v milijonih izvodov, poleg tega pa je postal tudi navdih za vrsto filmov, diplomske teze in raziskovalne članke. Priporočam! > AJDA JANOVSKY

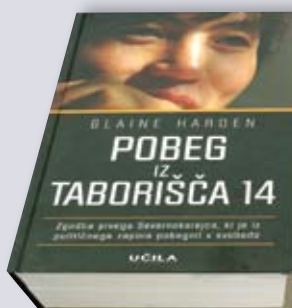
Pobeg iz taborišča 14

Blaine Harden; prevod: Simon Demšar

Učila International,

2013, t. v., 223 str., 26,90 €

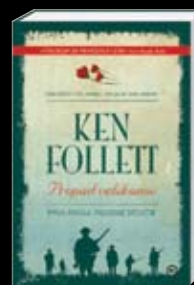
O Severni Koreji v glavnem poslušamo takrat, ko vladarji iz dinastije Kim grozijo Združenim državam Amerike z atomsko vojno, in šele v zadnjih letih je nastalo nekaj dokumentarnih filmov in knjig, ki so prikazali poprej slabo poznani ustroj najbolj izolirane države na svetu. Ob več deset tisoč političnih zapornikov je večina moških zaposlena v vojski, v devetdesetih letih prejšnjega stoletja, v času siceršnje konjunktore, pa so ljudje množično umirali od lakote. *Pobeg iz taborišča 14* je tako ena prvih izpovedi iz življenja v brezobzirnem režimu, prevedenih v slovenski jezik. Gre za trpko zgodbo Šina, Severnokorejca, ki je na koncu uspel prebegniti v ZDA, toda ob pobegu so doma takoj zaprli vso družino – za vedno. Pripoved je hladnokrvna od začetka do konca, hkrati pa tako brutalna, da bi jo le težko bolj priostrila še tako distopična literatura. > ŽIGA VALETIČ

Žepkaj strastno, žepkaj POLETNO!

Novi naslovi za žepkanje:

ŽEPNICE

Kaj je žepkanje?

Tesen telesni, miselni in čustveni stik z uspešnicami žepnega formata po žepni ceni.

Povzročaj ugodje, prijazno denarnici.

Najhitreje do knjig: v knjigarnah

www.emka.si 080 12 05

Vse materialne avtorske pravice so last Mladinske knjige.

© Mladinska knjiga

Srečno naključje

Carly Phillips

prevod: Marta Graj

Učila International, zbirka Žepna knjiga,
2013, m. v., 315 str., 10,90 €

Razvijena punčka bogatih staršev, Faith Harrington, in uporniški lomilec dekliskih src, Ethan Barron, se zapleteta še v najstniških letih, a se njuna nemogoča romanca začne in konča z enim samim ukradenim poljubom. Po letih odsotnosti iz domačega mesta se po naključju spet srečata v nekoliko drugačnih okoliščinah: on je medtem postal uspešen poslovnež in lastnik razkošne hiše, ki je nekoč pripadala Faithinemu očetu, ona pa je po tem, ko so prišli na dan goljufivi posli njenega očeta, precej neprijetna med krajanji Serendipitija. Ne eden ne drugi ne iščeta ljubezni, a se jima ta kljub temu zgodi; hkrati z združitvijo njunih nesrečnih src pa se začnejo odvijati še drugi pomembni dogodki, po zaslugi katerih se uredi tudi njuna družinska problematika. > AJDA JANOVSKY

Zapelji me

trilogija Stark, knjiga 1

Julie Kenner

prevod: Neža Kralj

Mladinska knjiga, zbirka Oddih,
2013, t. v., 333 str., 29,95 €

Štiriindvajsetletna Nikki se po študiju v rodnem Teksasu zaposli v Los Angelesu.

Le nekaj dni je v Kaliforniji, ko že spozna velikega lomilca ženskih src, Damiana Starka. Ta jo začne že ob prvem srečanju na vso moč osvajat in Nikki, ki ji je nekdanji teniški as, zdaj pa uspešni poslovnež že od nekdaj vseč, ob tem ne ostane ravnodušna. Sčasoma se zapleteta v prav posebno zvezo, nad katero pa ves čas bdijo sence njune preteklosti. Jih bosta lahko skupaj premagala in se bosta na koncu zares iskreno, brez nadežev mask, predala pravi ljubezni? Roman preveva obilo strasti, za nameček pa mu ne manjka romantike in humorja. Pisateljica J. Kenner, ki ustvarja pod različnimi psevdonimi in je bila za svoja dela že mnogokrat nagrajena, s svojo novo knjigo, kot ustvarjeno za lahkotne poletne dni, prepričljivo zapelje bralca, obenem pa ga odvede do najglobljih tolmunov človeške duše. > VESNA SIVEC POLJANŠEK

Živa polomija

Jamie McGuire

prevod: Ida Sternad

Učila International, zbirka Žepna knjiga,
2013, m. v., 406 str., 12,90 €

Če si pustiš čutiti, postaneš ranljiv, meni Travis Maddox, zato mu niti na misel ne pride, da bi si iskal resno dekle. Kljub temu kavč v njegovem študentskem stanovanju le redko sameva, dokler se v njegovem življenju ne pojavi brhka Abby Abernathy. V nasprotju z drugimi študentkami Abby prav nič ne hrepeni po tem, da bi spala s Travisom, ampak se tej ideji celo na vso moč upira. A med divjimi študentskimi zabavami, pretepanjem za denar in z družinskima zgodbama junakov povezanimi zapleti se rodi ljubezen, na videz preveč krhka, da bi lahko dolgo trajala. Drugi del uspešnice *Čudovita polomija* – v njem je svojo zgodbo povedala Abby – je še posebej očarljiv, ker razgalja ljubezensko dogajanje z moške plati, tako kot jo doživlja mladi uporniški zapeljivec. > AJDA JANOVSKY

Ljubo doma

Susan Elizabeth Phillips

prevod: Maja Lihtenvalner

Mladinska knjiga, zbirka Oddih,
2013, t. v., 488 str., 34,96 €

Susan Elizabeth Phillips

Izjemno uspešna ameriška pisateljica, ki je v lanskem poletju obiskala tudi slovenske bralce, znova prinaša vznemirljivo poletno branje, ki bo privabilo solze na oči marsikateri bralki ali bralcu. Pobegniti v veliko mesto in se tam uspešno zavrtneti v družbi lepih in bogatih so želje marsikaterega odraščajočega dekleta iz podeželja. Sugar Beth, razvijena lepotička, je sledila svojim sanjam, se naužila vele-mestnih zabav in bolj ali manj posre-

čenih porok z različnimi moškimi, a čudna usoda je njeno pot pripeljala nazaj v domači kraj. Večkrat ločena, brez denarja, še vedno pa lepa in pogumna se odloči, kljub številnim preprekam, popraviti napake iz preteklosti in poskusiti znova. > RENATE RUGELJ

Dublinska ulica

Samantha Young

prevod: Andrea Potočnik

Učila International, zbirka Žepna knjiga,
2013, m. v., 360 str., 10,90 €

Mlada pisateljica, sicer avtorica več del za otroke, je s pričujočim romanom prvič zašla med odrasle bralce in takoj požela velik uspeh. Kako tudi ne, erotična zgodba o usodni privlačnosti se bere na dušek! Mlada Američanka Jocelyn, ki je v nesreči izgubila svojo družino, želi pozabiti na preteklost, zato se preseli na Škotsko in začne znova. Tu najde svoj mir, vse dokler ji poti ne prekrži uspešen poslovnež Braden, vajen dobiti, kar hoče. Začne se vroča igra zapeljevanja in prevlade moči. Čeprav je telesna privlačnost med njima skoraj otipljiva, pa proces zблиževanja in medsebojnega odpiranja nezadržno prinese tudi naplavine njune mučne preteklosti. Jima bo uspelo premagati vse ovire do skupne sreče? Branje kot nalašč za vroče poletne dni! > KRISTINA SLUGA

Ne guglaj strtega srca

Emma Garcia

prevod: Petra Berlot Kužner

Učila International, zbirka Žepna knjiga,
2013, m. v., 364 str., 12,90 €

Življenje Vivienne Summers je polno vzponov in padcev, muhasti preobrti usode pa jo največkrat doletijo prav tam, kjer si tega najmanj želi – na področju ljubezni. Čeprav že tretjič zapored prodaja na eBayu svojo poročno obleko, ker si je njen dragi, Rob, znova v zadnjem hipu premislil, ga še zdaleč ni pripravljena kar tako izpustiti iz rok; le začasno ga bo zapustila, da bo ugotovil, kako zelo jo v resnici potrebuje. A namesto, da bi ji priteknel nazaj v objem, si Rob v manj kot mesecu dni najde novo ljubezen. Vivienne se znajde v vrtincu čustev, ki ji naredi zmedo ne le na ljubezenskem, pač pa tudi na poslovnem in prijateljskem področju. Pristrčen in duhovit ljubezenski roman, ki nekoliko spominja na knjižno uspešnico *Dnevnik Bridget Jones*, je avtoričin romaneskni prvenec. > AJDA JANOVSKY

Mansfield Park

Jane Austen; prevod: Meta Osredkar

Miš, zbirka Srebrne niti, 2013, t. v., 657 str., 55,90 € (2 knjigi)

Čeravno govorimo o bolj netipičnem delu Jane Austen, je zgodba o revni Fanny Price, ki ob svojih bogatejših bratranceh odrasča pri teti in stricu in kljub svoji plašnosti zvesto ohranja moralne vrednote, veljala v času svojega nastanka za njeno najbolj prodajano knjigo. Mansfield Park iz naslova je velikansko posestvo, kjer razširjena družina mirno preživlja svoje dneve, vse dokler se v bližini ne naselita Henry Crawford in njegova lepa in vihrava sestra Mary. Ta sprva vrže oko na bogatega dediča posestva Toma, kasneje pa se spogleduje tudi z mlajšim Edmundom, ki je bil do tedaj edini zaupnik nežne in neizkušene Fanny. Spletke, flirtanje in naporni časi, ki so pred njimi zapeljejo njihova življenja po nepričakovanih poteh. > RENATE RUGELJ

Vojvoda in jaz

Julia Quinn; prevod: Alenka Razboršek

Učila International, zbirka Žepna knjiga, 2013, m. v., 372 str., 12,90 €

Življenje v angleški visoki družbi konec 18. stoletja je bilo nadvse razburljivo, polno razkošnih plesov, elegantnih oblačil in galantnih kavalirjev. A Daphne Bridgerton se čas in kraj, v katerem se je rodila, ne zdita kaj prida romantična, dolžnosti, ki jih ima kot mlada za možitev godna dama plemiškega rodu, pa je prav nič ne veselijo; še posebej zato, ker ji kot dekletu dokaj povprečnega videza dvorijo sami čudaki. Da bi se jih znebila, sklene dogovor s čednim vojvodo

Hastingškim; ta naj bi se pretvarjal, da ji dvori, in ji tako pomagal pritegniti več primernejših snubcev, sam pa bi se tako znebil vsiljivih mater, ki ga želijo oženiti s svojimi hčerami. Vse skupaj se začne zapletati, ko postajata spletkarja drug drugemu vedno bolj všeč. Novoprevedena knjiga mojstrice zgodovinskih romanc je prvi roman iz serije o Bridgertonovih. > AJDA JANOVSKY

Sultanova žena

Jane Johnson; prevod: Darja Marinšek

Učila International, zbirka Žepna knjiga, 2013, m. v., 478 str., 12,90 €

Angleška pisateljica Jane Johnson je poročena z Berberom, zato 6 mesecev na leto preživi v Maroku. Prav ta dežela jo je navdahnila za zgodbo, ki se odvija na mekneškem dvoru leta 1677. Glavna vloga v njej pripada Nus-Nusu, sinu plemenskega poglavarja, ki so ga kot sužnja pripeljali k muhastemu sultanu Ismailu in njegovim strašljivi ženi Zidani. Nus-Nus, ki na dvoru opravlja vlogo pisarja, je nekega dne obtožen umora. V istem času pride na sultanov dvor tudi mlada Angležinja Alys, ki jo ugrabijo berberski pirati. Če želi preživeti, mora iti prek vseh svojih moralnih in drugih zaдрžkov. Tekoče napisana zgodba z odlično prikazanim resničnim zgodovinskim ozadjem nas prepričljivo odpelje na romaneskni potep v stari Maroko, poln skrivnosti, magije pa tudi grozljivih reči. > VESNA SIVEC POLJANŠEK

Prekletstvo Rivertona

Kate Morton; prevod: Katja Jeraj Valentičič

Učila International, zbirka Žepna knjiga, 2013, m. v., 511 str., 14,90 €

Osemindesetletna Grace Brandley uživa mir v domu za ostarele, ko jo nekega dne pokliče ameriška režiserka Ursula. Ta želi posneti film o slavnem angleškem dvorcu Riverton, ki ga Grace dobro pozna in ob katerem je leta 1924 napravil samomor pesnik R. S. Hunter. Grace sprva ne želi brskati po spominih, a ko jo začnejo ti vsak dan bolj preplavljati, končno popusti režiserkini prošnji. Se bo s tem, ko bo odstrla tančico z daljne preteklosti, vendarle otrešla demonov, ki jo spremljajo že vse življenje? Pisateljica, ki obožuje stilne motive gotskega romana, je v svoje delo spretno zajela dogodke iz preteklosti in jih prepletla s sedanostjo. Za večjo napetost je v branje vtakla družinske skrivnosti in osebnoizpovedne zgodbe. > VESNA SIVEC POLJANŠEK

040 36 44 33

www.k8dizajn.si

sandra@k8dizajn.si

Pika, poka
Polonica ...

grafično oblikovanje

založništvo

prašički za srečo in pikapolonice

unikaten nakit

Pravijo, da je prvi vtis ta, ki šteje ... a babica glavne junakinje je prepričana, da si vsi zaslužimo drugo priložnost.

Jared ni tipičen junak, še manj obrabljen kliše ljubzenskih romanov, ampak je človek iz mesa in krvi, dostojanstven in nevsiljiv, pa tudi moški strasti in čutov, moški iz ulice, brezdomec, ki vam bo zlezal pod kožo.

Hiša knjig

cena: 10,99 EUR

Distribucija Avrora

t: 059 932 107

e: info@galarna.si

WWW.GALARNA.SI

Žareča žica

Jeffery Deaver

prevod: Tone Vrhovnik Straka
Učila International, zbirka Žepna knjiga,
2013, t. v., 511 str., 14,90 €

Pisatelj, ki ga je Harlan Coben označil za mojstra v prikazovanju zapletenih zločinov, v *Žareči žici* razkriva serijo umorov s precej nenavadnim morilskim orodjem – električno. Razen z odlično napisano, napeto zgodbo, pisatelj pritegne bralca s številnimi resničnimi podrobnostmi o delovanju in zgodovini elektrike in s prikupnimi ter nekoliko ekscentričnimi liki, ki jih poznamo že iz Deaverjevih preteklih romanov. Glavni preiskovalec primera, genialni tetraplegični kriminalist Lincoln Rhyme in njegovi pomočniki so morilcu ves čas tesno za petami. Kljub temu vse do zadnjega ni jasno, kako se bo vse skupaj končalo, saj se stran za stranjo vrstijo novi, nepričakovani preobrati. > [AJDA JANOVSKY](#)

Ostani blizu

Harlan Coben

prevod: Miro Mrak
Mladinska knjiga, zbirka Krimi,
2013, t. v., 440 str., 32,96 €

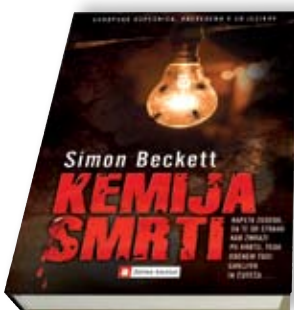
Ustvarjalna energija uspešnega avtorja, ki je do sedaj prejel vse tri nagrade za žanrsko pisanje (edgar, anthony in shamus) nikakor ne pojenja. Najnovejša kriminalna zgodba se vrtila okrog treh ljudi: primestne mame Megan, ki ima za sabo burno preteklost, nekoč nadarjenega fotografa Raya, ki ga mučijo spomini na neko noč in seveda detektiva Brooma, ki ne more opustiti starega nerešenega primera. Ali bodo lahko pobegnili iz senc preteklosti in

zadihali zrak svobodnega vsakdanjaka bo jasno po številnih zapletih in odstiranju tistih, tako značilnih Cobenovskih skrivnostnih nitk, ki vedno vodijo k nepričakovani rešitvi. > [RENATE RUGELJ](#)

Kemija smrti

Simon Beckett

prevod: Mateja Maligoj
Učila International, zbirka Žepna knjiga,
2013, m. v., 344 str., 10,90 €

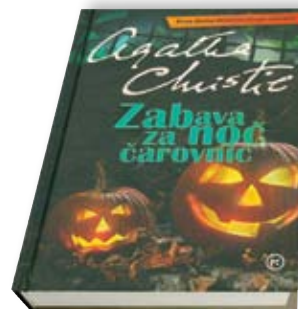
Priznani britanski neodvisni novinar je pisateljsko pot začel po obisku ameriškega raziskovalnega centra »Body Farm«, namenjenega izobraževanju forenzikov. *Kemija smrti* je

prva knjiga iz serije, kjer kot glavni protagonist blesti priznani forenzični antropolog David Hunter. Vse od usodne prometne nesreče, ki je prizadela njegovo družino, se je Hunter naveličal življenja v Londonu, še bolj pa svoje preteklosti. Odmaknjena norfolška vasica se sprva zdi nadvse primeren kraj za nov začetek – a kaj, ko kot po navadi videz vara. Na poti do jezera brata Neil in Sam odkrije vrsto debelih, rjavorumenih ličink, ki vodijo do trupla Sally Palmer. Konec življenja pomeni začetek zgodbe, ali kakor vzklikne prvoosebni pripovedovalec Hunter: »Do takrat se nismo zavedali, kaj je živelo med nami.« > [ANA GERŠAK](#)

Zabava za noč čarovnic

Agatha Christie

prevod: Irena Matovič
Mladinska knjiga, zbirka Krimi,
2013, t. v., 304 str., 32,96 €

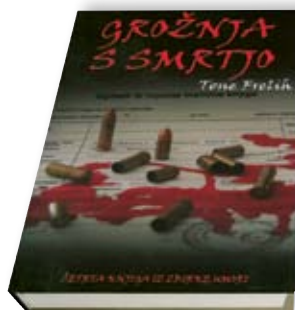
Ne glede na raznolikost sodobne literarne ponudbe ostajajo detektivski romani eden izmed najbolj priljubljenih in branih žanrov, Agatha Christie pa še vedno, ne glede na konkurenco, prva dama krimičev, ki tako rekoč nikdar ne razočara. Njena moč je v preprostosti: najsi so sledi še tako prepletene ali zabrisane, zgodba vedno doživi logičen in jasen epilog. V tokratnem zapletu srečamo pisateljico Ariadne Oliver pri pripravah na otroško zabavo, ki bo potekala na noč čarovnic in gostila vse otroke v starosti od deset do sedemnajst let. Pred Herculeom Poirotom, slovečim belgijskim detektivom, je nov izziv: Je trinajstletnica Joyce Reynolds zares videla umor ali se je kot po navadi zlagala in laž tokrat plačala z življenjem? Stvari se še dodatno zapletejo, ko se izkaže povezava med umori. > [ANA GERŠAK](#)

Grožnja s smrtjo

Umori, knjiga 4

Tone Freljih

Studio Print, zbirka Umori,
2013, m. v., 252 str., 17 €

Toneta Freliha poznamo predvsem kot filmskega, televizijskega in radijskega ustvarjalca ter scenarista, že nekaj časa pa se uveljavlja tudi kot avtor strokovne literature o filmski umetnosti, kratkih zgodb in romanov. *Grožnja s smrtjo* je po *Usodni laži*, *Truplu ob progi* in *Zamolčani resnici* četrta knjiga iz zbirke *Umori*, kjer kot glavni protagonist nastopa zdaj že lep čas upokojeni inšpektor Cene Dornik. Njegovo mesto je prevzel Dornikov nekdanji asistent Boštjan Habič, sposoben dečko, vendar ne tako pronicljiv kakor bivši inšpektor. Tako tudi tokrat ne bo šlo brez Dornikove pomoči, saj je primer videti še posebej zapleten: starejši moški, gradbinski mogotec, policiji zaupa, da mu grozijo s smrtjo, kmalu zatem pa najdejo truplo mlade ženske. Čas je, da se v raziskavo vključi inšpektor Dornik! > [ANA GERŠAK](#)

Neznanka

Camilla Läckberg

prevod: Danni Stražar
Učila International, zbirka Žepna knjiga,
2013, m. v., 524 str., 12,90 €

Najbolje prodajana avtorica na Švedskem je prejemnica številnih priznanj in velja za novo zvezdo skandinavskih psiholoških kriminalk. Tudi v slovenščini poznamo že štiri njene romane (*Tujka*, *Kamnosek*, *Pridigiar* in *Ledena princesa*), *Neznanka* pa velja za enega njenih bolj zapletenih romanov, z velikim poudarkom na zgodbi. Erika Falck, žena policijskega inšpektorja, se med brskanjem po maminih dnevnikih nevede spusti v nevarno igro z neonacistično organizacijo, ter tako ogrozi svoje življenje in tudi svojo družino. Vse kaže, da je bila mamina preteklost manj nedolžna, člani skrivne združbe pa imajo še nekaj podaljškov v sedanosti. > [RENATE RUGELJ](#)

Odvratno? Zabavno? Nespoštljivo? Vznemirljivo?

RUBRIKO PRIPRAVLJA:

DRUŠTVO SLOVENSKEGA KNJIŽEVNIH PREVAJALCEV

Majda Kne

Že od najstniških časov si puščam za poletno branje tudi kaj klasične, še posebej če so to debeli in še debelejši špehi. Občutek, da ni treba misliti na čas, da ga je dovolj, da je vsaj začasno neskončen, da si lahko udobno naložiš *Sveto pismo* in *Gospodarja prstanov*, *Uliksesa* in *Odisejo*, *Božansko komedijo* in *Dekameron* ... do letošnjih *Canterburyjskih povesti* in Ovidovih *Metamorfoz*. A kakor se je letošnje visoko poletje predčasno začelo in morda tudi že končalo, so se tudi knjige razvrstile po malo na glavo postavljenih kriterijih.

Majhen svet Davida Lodgea v prevodu Gorazda Pipenbaherja (založba Litera, zbirka Babilon, poletnih 430 strani), drugi del »akademske trilogije« (tudi prvi del, *Lepa služba*, je že preveden) sicer začnejo Horac, Hawthorne in Joyce, a že v prologu tudi Chaucer, ki pravi, da romar pot pod noge vzame in se odpravi na romanje. Lodge doda, da se je od njegovih časov spremenilo samo to, da strokovnjaki danes to imenujejo konferenca. (Ali kongres, kar vemo tudi pri nas z vsaj dvema romanoma *Izza kongresa*.) Kako boš v (uradno) predpoletni naglici odložil knjigo, v kateri je cel prolog Chaucerjev, glavni junak pa irski akademski, kongresni in siceršnji devičnik? Romar skozi

vse kroge akademskih peklov, prisrčno do butasto naiven, simpatično nenačrtno zviti, predvsem pa ves čas z zvezdo vodnico, ljubeznivo pred sabo. Za nekoliko akademskega bralca duhovita ponazoritev sodobnih in polpreteklih literarnoteoretskih trendov in njihovih nosilcev, nekoliko (ali tudi bolj) grenak opomin na razmere v akademskih ustanovah, sicer pa zabavna spodbuda za nabiranje asociacij.

Sodoben akademski svet je hiter, avionski, zato je tudi Lodge »hiter« pisec in prevod mu dobro sledi. Če ne bi skupaj z lektorico zamešala nekaj svojilnih in povratnosvojilnih zaimkov, očes in oči, dovršnih in nedovršnih glagolov, starinskih, stilnih in antičnih pohištev, bi bil užitek popoln.

In spet, zelo slučajno, z kdo ve kakšnimi globokimi, še neraziskanimi podpomni se Ircu, Irski in aprilu v *Majhnem svetu* pridruži *Pozabljeni valček* Bookerjeve nagrajenke Anne Enright, iste založbe, v isti zbirki, v prevodu Katje Šaponjič. Tudi tu so se prevajalki izmuznile drobnarije, nič posebnega, nič usodnega, kakšna svakinja namesto snaha ali nepogrešljivo napačno sklanjana hči, ampak ker v hiši nimajo več lektorja, je izdelek pravzaprav zgleden. Vseeno bi mi lahko še ma-

lo olajšali branje tako, da bi mi, ne prav dobri poznavalki popa in rocka, povedali kaj več o skladbah, katerih naslovi so tudi naslovi poglavij v knjigi. *Dance me to the End of Love* in *Knocking on Heaven's Door* že prepoznam, za drugo, vem, imam internet, ampak vseeno ...

Ne znam lepše, boljše, predvsem pa krajše povedati, za kaj v romanu gre, kot pove uredniška beseda na platnici: »Pozabljeni valček je študija prešustva v času vladavine nepremičninskih trgov. Vrednost ljubezenskih razmerij in vrednost kvadratnih metrov sta po navadi pretirani, in redko ostaneta dolgo nespremenjeni.« Ali ni tako tudi s statusom akademika in profesorja književnosti v *Majhnem svetu*? Kako lep žalosten knjižni par. Poln naivnih upanj, izgubljenih iluzij, prevar, samoprevar, statusnih stanovanj in hotelov, letal in letališč, zviškarskih pogledov na drugi in tretji svet.

Prav iz tega sveta pa prihajajo *Ameriški bogovi* anglofonega velevezvednika Neila Gaimana. Kdor se je kdaj spopadel z Gaimanovim jezikom in slogom v izvorniku, ve, da je treba vsakemu prevajalcu, ki se prebije skozenj živ in zdrav, čestitati, četudi za njim in lektorjem ostanejo kakšne drobne, ne pa majhne kopalnice. Boštjan Gorenc je že veteran, zato tudi elegantno pójasni pomenljiva imena, a jih ohrani v izvorniku, da ne bi prišlo do kakih banalnih ali preveč smešnih učinkov.

In kako zaidem iz Irske v Ameriko, namesto končno nazaj k Ovidu in Chaucerju? Nadvse preprosto: leprekoni po eni strani in Herodot po drugi, Angležev, Britančev (Gaiman) prelet oceana in pogled Nove-mu svetu v zobe. Zelo natančen, vsestranski, globinski, zelo bister, zelo smešen, zelo grozljiv, nikoli dokončen na epskih 575 straneh. Mitologija, zgodovina in sodobnost ZDA na navidezno zafrkljiv, neobvezen, pikareskni način, na videz »poletno« branje, ki je postalo resno poletno branje. Zviti Gaiman je povsem prepoznaven, vendar tudi neverjetno ameriški. Če se komu zdi, da ga ne smem omenjati v istem stavku s Chaucerjem, naj se kar zgraža, ampak ostane tudi malce radoveden, tako kot so nekateri akademiki v *Majhnem svetu* našpičili ušesa, ko so slišali, da mladi Irec na konferenco prijavlja referat z naslovom Vpliv T.S Eliota na Shakespearja.

In tako Ovid in Chaucer čakata na poletno poletje, nanju pa vplivajo Enrightova, Gaiman in Lodge. Odvratno? Zabavno? Nespoštljivo? Vznemirljivo?

biblos | prva slovenska e-knjižnica
in e-knjigarna

Pestra ponudba e-knjig
samo en klik stran!

www.biblos.si

Monokultura

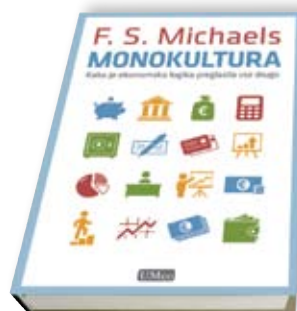
Kako je ekonomska logika preglasila vse drugo

F. S. Michaels

prevod: Sandi Kodrič

UMco, zbirka Angažirano,

2013, m. v., 181 str., 19,90 €, JAK

Avtorica poskuša v knjigi *Monokultura* odkriti, na kakšen način se je v zadnjih desetletjih človekov način življenja v zahodni civilizaciji povsem prežl z ekonomskim načinom razmišljanja, kar je, kot pravi sama, zgodba, ki je preglasila vse druge. F. S. Michaels pri svoji analizi izhaja iz zgodb kot prapočela, iz katerega nove generacije od svojih prednikov črpajo navodila za svoje življenje in odločanje v vsakršnih pogojih. S prefinjeno in koncizno analizo ključnih šest področij

... interdisciplinaren pogled ...

človekovega bivanja in življenja, torej našega dela, odnosov s soljudmi in naravo, našo skupnostjo, zdravja in duhovnosti ter našega izobraževanja in naše ustvarjalnosti, skuša avtorica prikazati, kakšne spremembe so ta človekova področja doživela v zadnjem stoletju in kako je naše mišljenje in razmišljanje, ki ga vse bolj zaznamuje ekonomski pogled na svet, spremenil ne samo naše vedenje, temveč tudi naše življenje v celoti. Pri svoji analizi avtorica vleče očitne, a presenetljive vzporednice med različnimi vedami in jih poveže v interdisciplinaren pogled na posledice dominacije ekonomske logike v današnji družbi ter v sklepnem delu pokaže, kakšna je pot iz ekonomske civilizacijske zapredenosti, v kateri se je znašel sodobni zahodni človek. Knjiga je leta 2011 dobila nagrado Georgea Orwella za izjemen prispevek k analizi sodobnega družbenega dogajanja, ki jo že dolga leta podeljuje organizacija NCTE.

Gospodarska zgodovina Evrope v 20. stoletju

Ekonomski režimi

od laissez-faire do globalizacije

Ivan T. Berend; prevod: Breda Rajar

ZRC SAZU in Modrijan,

2013, t. v., 358 str., 39 €, JAK

Strokovna monografija zaslužnega profesorja zgodovine na Kalifornijski univerzi v Los Angelesu je pregledno in zgoščeno pisano delo o najpomembnejših ekonomskih dogodkih v prejšnjem stoletju, ki so seveda zaznamovali in še določajo tudi današnji čas. Berend v svojem delu, bogatem s preglednicami in grafikoni ter posameznimi profili podjetij, izdelkov ali pa tudi ljudi, vzroke za močan gospodarski vzpon Evrope v 20. stoletju išče še v koncu stoletja poprej in v množici raznovrstnih tehnoloških odkritij (obdelava kovin, razvoj proizvodnje kemikalij itn.), ki so omogočila nastanek ogromnih, pozneje tudi korporativnih podjetij, pri čemer se je vpletanje države v gospodarsko poslovanje posameznih držav krepilo sorazmerno s prvo in drugo svetovno vojno, ki sta zahtevali preusmeritev industrije na proizvodnjo orožja in drugih, v vojni potrebnih izdelkov (kar je bilo še posebej značilno za avtoritarne fašistične režime). V tem času so na Zahodu vznikale teorije o potrebnosti uravnavanja trga s strani države, ki pa so se, nekako ironično, po drugi svetovni vojni povsem obdržale ravno v Vzhodni Evropi, kar je štiri desetletja pozneje pripeljalo do njenega politično-gospodarskega sesutja. Medtem se je v Zahodni Evropi, seveda različno v vsaki od držav, po vojni vzpostavil model t. i. mešanega gospodarstva, ki je temeljil na tržnem kapitalizmu v povezavi z razmeroma močno socialno državo (ta je bila tudi posledica socialistične tradicije z Vzhoda), vse to pa je pripeljalo Evropo med gospodarske supersile. S padcem berlinskega zidu pa je vloga socialne države potem začela popuščati in se znižuje vse do današnjih dni, ko so spet vse bolj navzoče težnje, naj se država izloči iz neposrednega vpliva na gospodarstvo. Dolgo evropsko dvajseto stoletje kot dolg gospodarski cikel, ki se spet usmerja na svoj začetek. > SAMO RUGELJ

TINA ILGO: PRETRGAN MOLK

KRITIKA TRADICIONALNE KITAJSKE DRUŽBE SKOZI SIMBOLIKO V LU XUNOVIH NOVELAH

258 str., 19,90 EUR

Subtilen vpogled v literarno zapuščino enega največjih kitajskih pisateljev 20. stoletja, očeta moderne kitajske literature, Lu Xuna.

Vse knjige ZNANSTVENE ZALOŽBE FF lahko naročite na T: 01/ 241 11 19 in E: knjigarna@ff.uni-lj.si. Več informacij na: <https://knjigarna.ff.uni-lj.si/>

Kam plovemo?

Premisleke o izhodu iz krize

Gabi Čačinovič Vogrinčič et al.

Sanje, zbirka Aktivni državljani,

2013, m. v., 181 str., 5,99 €

Založba Sanje je v zbirki Aktivni državljani že ponudila odmevni esej Stéphana Hessla *Dvignite se!*, Hesslovo sodelovanje z Dalajlamo v knjižici *Napovedujemo mir!* ter kratke, angažirane odlomke iz esejev Srečka Kosovela z naslovom *#Pravica*. Četrta knjiga prinaša devetnajst besedil, ki se berejo kot alternativna smer izhoda iz krize, saj uporabljajo precej drugačno besedišče in so v povsem drugi duhovni legi od aktualnih levih in desnih parlamentarnih strank. Kljub rdeči barvi ovitka gre za besedila, ki so obarvana »zeleno«, trajnostno, pa če gre za *Perspektive civilne družbe v razvoju evropskega podeželja* (Goran Šoster), *Zagotoviti pogoje za trajnost in nova delovna mesta* (Urša Marn), *Trajnostni razvoj sveta, Slovenije* (Dušan Plut) ali za *Osnutek programa za spodbujanje energijsko učinkovite gradnje in prenove stavbnega sektorja* (Stojan Habjanič), *Razvojne priložnosti slovenske lesnopredelovalne industrije* (M. Humar, A. Kutnar, M. Piškur) in *Zeleni preboj iz krize* (Vida Ogorelec, Renata Karba). Drobno, a pomemben prispevek k postopnemu vzpostavljanju prijaznejšega političnega ozračja. > ŽIGA VALETIČ

Pot v propad

Kako so vlade in centralne banke uničile svet in zakaj najhujše šele prihaja

Axel Keiser

prevod: Niki Neubauer

Učila International in Inštitut Karantanija, 2013, m. v., 258 str., 10,90 €

Eno ključnih vprašanj pri analizi kapitalizma, sploh v luči zadnje krize, je, ali so neravnovesja tega družbenega sistema del njegovega naravnega delovanja ali pa so spodbujena od zunaj. Eden velikih ekonomistov dvajsetega stoletja, Maynard Keynes, je zastopal prvo trditev, zaradi česar je prisegal na pomembnost državnega vmešavanja v monetarni sistem (denimo prek nadziranja obrestnih mer s strani centralne banke, kar neposredno vpliva na gospodarsko aktivnost v državi), medtem ko so imeli ekonomisti avstrijske šole tovrstne državne posege za nepotrebne oziroma celo škodljive. Tej logiki se pridružuje tudi avtor pričujoče knjige, sicer pravnik in ekonomist čilskega rodu, ki pa zdaj študira v Nemčiji. Razloge za današnjo finančno in gospodarsko krizo – v nasprotju s splošnim prepričanjem, ki pravi, da je bila ta kriza posledica finančne deregulacije in pomanjkanja nadzora – avtor (ki prisega na avstrijsko šolo ekonomije) vidi v tem, da je ta kriza, kakor tudi druge krize poprej (recimo tista leta 1929, ki jo tudi podrobneje analizira), posledica posegov centralnih bank v finančni sistem. Te ustvarjajo fiktivno prisotnost denarja in posledično spodbujajo fantomske gospodarske aktivnosti, ki po odtegnitvi seveda propadejo in za sabo potegnejo tudi druge. Provokativno. > SAMO RUGELJ

... kriza kot posledica posegov centralnih bank v finančni sistem ...

Zagovor svobodnega trga

Moralni razlogi, ki podpirajo svobodno ekonomijo

Robert Sirico

prevod: Sonja Trampuš

Družina, 2013, m. v., 331 str., 22 €

Sirico (1951) je katoliški duhovnik in ustanovitelj ameriškega inštituta Acti-on, ki promovira povezanost med vero in svobodo. Njegova knjiga iz leta 2012 *Zagovor svobodnega trga* je malce drugačen pogled na svobodno ekonomsko dejavnost, ki izhaja iz podmene, da ena temeljnih izjav ekonomista Maynarda Keynesa – »Na dolgi rok smo vsi mrtvi« – v enem samem stavku zaobjame temeljno anomalijo njegovega ekonomskega pogleda na svet, saj s tem nedvoumno promovira sebično ukvarjanje s samim seboj. Sirico pa na drugi strani trdi, da ekonomija v svojem bistvu ne temelji na denarju, temveč na človekovem aktivnem delovanju v svetu, zato se mu zdi ekonomistično pojmovanje človeka kot egoističnega individualista, ki samo ves čas izračunava stroške in koristi, veliko preozko ter v vsakdanjem življenju, prežetem tudi s samospraševanjem o bistvu našega bivanja, vsekakor premalo realno. Sirico nam skozi knjigo skuša spreobrniti mnoge stereotipe, ki jih imamo o sodobnem kapitalizmu (tako, denimo, trdi, da nizkih plač v korporacijah, ki zaposlujejo v tretjem svetu, ne moremo presojeti z lastnimi, zahodnimi merili, temveč z lokalnimi), ob tem pa skuša pokazati, kako je kapitalizem povsod, kjer je bil uveden, spodbudil ustvarjalnost, rast in obilje. > SAMO RUGELJ

www.stihoteka.com

3 dnevi poezije in vina

20. 8. – 24. 8. 2013,
PTUJ

Pesniški festival z več kot **30 gosti** iz različnih držav sveta in večernimi branji v **11 jezikih**.
Koncerti, vinske pokušine, sejem poezije, ulično gledališče, otroški program in še marsikaj v vseh porah mesta.

Častni gostje:

Yang Lian (CN)

Michel Deguy (FR)

Josip Osti (SI)

PTUJ:

PRESTOLNICA POEZIJE!

Med tvojim kladivom in nakovalom

Branko Gradišnik

UMco, zbirka Preobrazba, 2013, m. v., 339 str., 28,90 €

Branko Gradišnik je v pričujočo knjigo uvrstil nekatera daljša, tudi ponekajletna terapevtska dopisovanja, ki nakazujejo, da gre pri izmenjavi anamneze in hipotetične diagnoze, kakršna je bila značilnost *Sreče* (2009) in *Sreče za 2* (2010), ponavadi le za kamenček, ki naj bi šele sprožil dolgotrajnejši plaz samouziranja. Tako je, pravi avtor, »tudi pričakovati, kajti v življenju ni razen smrti nič dokončnega«.

Uvodna pisma je mogoče brati kot napete zgodbe, kakršne piše življenje, torej polne presunljivih preizkušenj in pretresov. Nadaljnja korespondenca je morda manj dramatična, a zato nič manj hvaležna, saj diskretno beleži večinoma uspešne, včasih tavajoče korake na poti k samosprejetju in usvojitvi srečnega življenja, namreč srečnega v tem smislu, da sta si njegova notranja in zunanja komponenta skladni.

Drobnim osebnim zmagoslavjem je težko podeliti primerno pozornost. Gradišniku to uspeva s tem, da nikjer ne skuša preglasiti svojih dopisovalk (in dopisovalcev). Iz njihovih pism je razvidno, da je objektnorelacijska teorija primeren »sistem«, ki nudi ljudem, zbeganim v stiski (»Pa zakaj si to počnem?«), uporaben ključ za dešifriranje skrivnih gibal, da pa je pri ozavedovanju nezavednega veliko bolj pomembna terapevtova pripravljenost, da se daje na voljo. Vse drugo lahko naredi človek v stiski – prek znanega terapevtskega učinka transference, pa tudi skozi subtilno igro samouvidov – sam, pač skladno z reklom »pomagaj si sam in terapevt ti bo pomagal«, oziroma s tistim bolj znanim, ki pravi, da je »vsakdo svoje sreče kovač«.

Le primerno orodje mora imeti za to.

Mejna osebna motnja

Charles H. Elliott, Laura L. Smith

prevod: Emanuela Malačič Kladnik
Pasadena, zbirka Za telebane, 2013, m. v., 380 str., 24,95 €

Mejna osebna motnja (MOM) ali borderline osebna motnja je najpogostejša in najbolj uničujoča osebna motnja, ki v zmedo in obup pahne tako tiste, ki za njo trpijo, kot tudi njihove bližnje. Kaj se zgodi, da se včasih očarljiva, vznemirljiva, inteligentna in zabavna oseba nenadoma spremeni v nesramno, jezno, samouničujočo in mračno? Kaj povzroča tako nepredvidljive vzpone

... sistematično in razumljivo obdelano ...

in padce od strahu do besa in od intimne bližine do oddaljenosti sta med drugimi raziskovala tudi avtorja priročnika, oba mednarodno priznana klinična psihologa z

dolgoletnimi izkušnjami zdravljenja različnih duševnih in čustvenih motenj. Svoje znanje sta združila v pričujočem priročniku, in v znani maniri za »telebane« vsako težavo (tudi psihološke narave) obdela sistematično in razumljivo, resno in poglobljeno. Namenjena je vsem, ki se s takimi ljudmi srečujejo v svoji bližnji ali širši okolici in bi radi vedeli kako z njimi ravnati. > RENATE RUGELJ

Ne stopajte več po prstih

Kako ponovno zaživeti svoje življenje, če ima vaš bližnji mejno osebno motnjo

Paul T. Mason, Randi Kreger

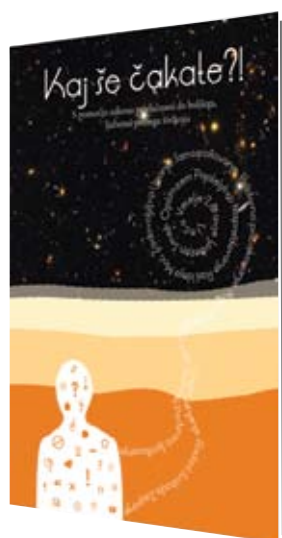
prevod: Irena Pan
Chiara, 2012, m. v., 283 str., 27,80 €

Čeprav je mejna osebna motnja (MOM), kot v predgovoru k knjigi poudarila psihiatrinja dr. Mojca Z. Drnovšek in psihologinja, specialistka klinične psihologije Maja Smrdu, izjemno razširjena, se je v Sloveniji o njej do zdaj le malo govorilo. Prevedeni priročnik jo skuša orisati z vseh plati, pri tem pa se namesto na osebe z MOM osredotoča na njihove svojce in bližnje. Razkrije jim, kaj sproža v njihovih najdražjih neutemeljene in pretirane čustvene izbruhe, in razloži, kako se je nanje najbolje odzvati. Priročnik odlikujejo sistematične razlage, navedbe izkušenj resničnih oseb z MOM in njihovih bližnjih, koristne informacije, kot so navedbe spletnih naslovov, posvečenih MOM, in praktična navodila za premagovanje MOM oziroma njenih posledic. > AJDA JANOVSKY

Kaj še čakate?!

S pomočjo zakona privlačnosti do boljšega, ljubezni polnega življenja

Praktična navodila za premagovanje MOM oziroma njenih posledic
Kaj sproža v njihovih najdražjih neutemeljene in pretirane čustvene izbruhe, in razloži, kako se je nanje najbolje odzvati
Priročnik odlikujejo sistematične razlage, navedbe izkušenj resničnih oseb z MOM in njihovih bližnjih, koristne informacije, kot so navedbe spletnih naslovov, posvečenih MOM, in praktična navodila za premagovanje MOM oziroma njenih posledic

NAROČITE ZDAJ

Avtor:
Robert Šket

www.vorteks.si

235 strani, cena: 23,90 €

Ti moraš biti sprememba, ki jo želiš videti v svetu.
~ Mahatma Gandhi

BIBLIJA ZDRAVEGA IN USTVARJALNEGA ŽIVLJENJA!

Dr. Janez Rugelj

POT SAMOUREŠNIČEVANJA

• trda vezava • 1216 strani

Cena: 29,80 €

Od dr. Ruglja sem se naučila, da ni pomembno, ali se mi zdi pot pred menoj težka ali lahka, dolga ali kratka, dramatična ali umirjena. Važno je le to, da me pelje tja, kamor hočem priti. dr. Sanja Rozman

Naročila in nakup: po telefonu 01/520 18 39; e-pošti: bukla-urednistvo@umco.si; prek spleta: www.bukla.si ali v kateri od bolje založenih knjigarn

Štejem do tri

Thomas W. Phelan; prevod: Živa Hren
Tehniška založba Slovenije, 2013, m. v., 226 str., 27,99 €

Mnogi starši nimajo niti volje niti veselja za preučevanje novih vzgojnih pristopov in prav za take so pripravili priročnik, ki opisuje preproste metode za oblikovanje vedenja otrok, starih od 2 do 12 let. Ko boste prebrali knjigo, boste spoznali metode pravilnega ravnanja in pogovora v različnih družinskih situacijah, z lahkoto boste reševali tudi takšne, ki so vas do zdaj begale ali spravljale v slabo voljo vse družinske člane. Poznati je treba le nekaj temeljnih in ključnih načel (obvladovanje neprimerne vedenja, spodbujanje primerne vedenja in krepitev odnosov) in znova boste lahko prevzeli nadzor v svoji hiši ter uživali ob svojih odraščajočih otrocih. > RENATE RUGELJ

4 vrednote, ki jih daste otroku za vse življenje

Jesper Juul; prevod: Petra Piber
Mladinska knjiga, 2013, t. v., 174 str., 24,94 €

Sodobne pedagogike brez Jesperja Juula, izkušenega danskega družinskega terapevta, predavatelja in avtorja številnih knjig (*Si sploh želimo čilih in zdravih otrok?*, *Kompetentni otrok* itn.), si danes skoraj ne moremo več predstavljati. Najsi se strinjate z njegovimi vzgojnimi metodami ali ne, priznati je treba, da je veliko staršev prisilil v razmišljanje in razglabljanje o vrednotah, ki jih želimo predati svojim otrokom.

Katere pa so tiste štiri iz naslova, po njegovi oceni, najpomembnejše za otrokov uspešen razvoj? Enakovrednost, celovitost (integriteta), pristnost (avtentičnost) in odgovornost! Razdeli in predstavi jih na svojevrsten način, z veliko primeri iz dolgoletne prakse in izkušnjami iz vsakdanjega življenja. Vsem nam pa ponudi nove spodbude za razmislek. > RENATE RUGELJ

Dojenček; Kaj mi sporoča moj otrok?

Sally in Edwin Kiester; prevod: Alenka Ropret
Učila International, 2013, m. v., 191 str., 14,99 €

Novo delo znanih ameriških pedagogov, avtorjev številnih knjig in člankov o razvoju otroka bo staršem v veliko pomoč pri prepoznavanju »skrivnega jezika« dojenčkov. Nove raziskave namreč kažejo, da so dojenčki že vse od rojstva razmišljujoča in radovedna bitja, ki za svoj način sporazumevanja uporabljajo telesno govorico, vse od miganja, mahanja, smeha, kričanja in joka do prvega brbljanja. Avtorja z obilo slikovnega gradiva razlagata, kaj pomeni različna neverbalna komunikacija, npr. različne vrste joka, gibi nog, pa tudi, kako se odzvati na otrokovo vznemirjenost, kaj storiti v obdobju ločitvene tesnobe, katere igrače in igre so primerne za določeno starost. Knjiga, ki daje vedeti, da se za najbolj preprostim gibi skrivajo nadvse zapletene misli. > KRISTINA SLUGA

Po tihem zapeljani

Ko si starši otroke naredijo za partnerje
Kenneth M. Adams; prevod: Lili Potpara
Modrijan, 2013, m. v., 152 str., 23,90 €

Knjiga ameriškega psihologa z dolgoletno prakso zdravljenja različnih seksualnih motenj obdeluje manj znani, a vsekakor tudi v naših krajih precej simptomatični pojav; psihološke posledice t. i. prikrita incesta, pri katerem si starši, najpogosteje zaradi odhoda partnerja ali pa zaradi nezadovoljstva v zakonu, svoje otroke naredijo

za neke vrste partnerje ali tesne zaupnike. Čeprav v tem primeru ni posredi incestuozna spolna aktivnost (je pa tak odnos vseeno lahko spolno naelektrilen ali pa pri otrocih sproža nejasne občutke, v katerih se mešata ljubezen in sovraštvo), »zlorabljeni« otroci pozneje, kot prek mnogih primerov in tipov odzivanja pokaže Adams, razvijejo različne vrste patološkega partnerskega vedenja, ki jim onemogoča konstruktivno vzpostavljanje partnerskih razmerij in njihove ohranitve. Definicija za tako zlorabo, ki se je žrtve po navadi začnejo zavedati šele v odraslosti in skozi serijo terapevtskih seans, bi bila v najbolj splošnem smislu lahko taka, da v sicer na prvi pogled tesnem odnosu med roditeljem in otrokom ni prav nič ljubečega in naklonjenega, če ta odnos služi potrebam in čustvom roditelja, ne pa otroka. Pomemben psihološki priročnik. > SAMO RUGELJ

NOVO!

JANE AUSTEN *Mansfield Park*

Na voljo v vseh bolj založenih knjigarnah ali na spletu www.zalozbamis.com.

Pri naročilu preko spleta je **poština brezplačna!**

Preberite tudi:

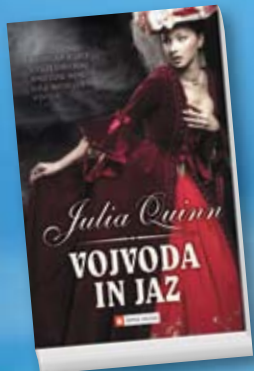
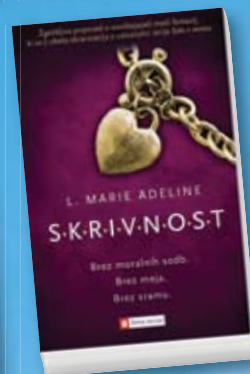
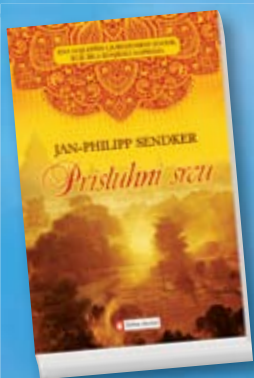

Northangerska opatija

Prepričevanje

MIŠ
ZALOŽBA

www.zalozbamis.com
facebook.com/miszalozba
tel: 01 7214 540

OBIŠČITE KNJIGARNE FELIX!

LJUBLJANA

Cankarjeva 6
Citypark
Čopova ulica 7 ☎ 01 425 52 44
Kolosej ☎ 01 52 33 191
Miklošičeva 11 ☎ 01 43 00 866
Mercator center Šiška (Express)
Pasaža Maximarket **NOVO**
Supernova Rudnik ☎ 041 734 932
Supernova Rudnik (Express - pritičje)

CELJE

Planet Tuš (Express) ☎ 070 432 849

DOMŽALE

Mercator center ☎ 041 520 707

KAMNIK – Qlandia ☎ 01 439 00 06

KOPER – Planet Tuš (Express)

KRANJ

TC Savski otok ☎ 04 236 77 89

MARIBOR

Mercator center Tabor ☎ 0599 63 391
Planet Tuš (Express) ☎ 070 430 533
Qlandia ☎ 040 350 314

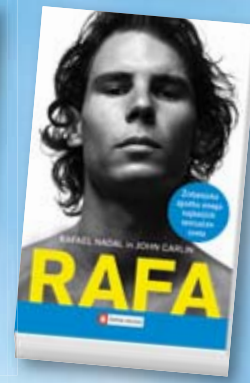
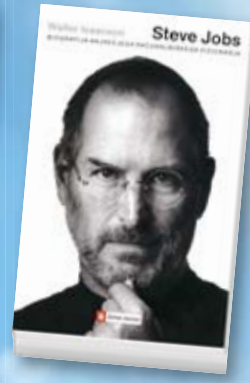
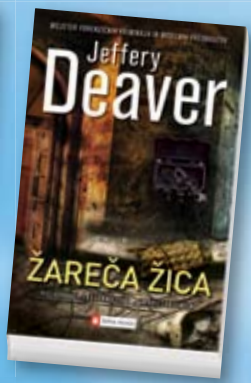
NOVA GORICA

Qlandia (Express) ☎ 040 611 043
Supernova ☎ 040 611 046

NOVO MESTO

Qlandia ☎ 0599 41 677

S KNJIGO N

A MORJE!

 ŽEPNA KNJIGA

 KNJIGARNA

www.felix.si

Vetrinjska in »bleiburška« tragedija

Florian Thomas Rulitz

prevod: France Vrbcin

Mohorjeva Celovec,

2013, t. v., 288 str., 34 €, JAK

Avstrijski zgodovinar Florian Thomas Rulitz odkriva nova dejstva o usodi poraženih vojakov in civilistov, ki so se prebili na Koroško, da bi se predali Britancem, ti pa so jih razorožili in izročili zasledovalcem. Razširitev raziskav na avstrijsko Koroško, kjer se je pobjo medvojnih oboroženih in povojnih potencialnih političnih nasprotnikov začel že pred 8. majem 1945, presega doslej prevladujoče enostransko pisanje. Opozarja, da Britanci s pripadniki različnih narodov, nagnetenimi na zahodnem bregu Drave, niso ravnali enako. Medtem ko so Nemce, tudi esesovce spuščali na svojo stran, so desetisoče pripadnikov protikomunističnih sil, kot označuje Slovence, Hrvate in Srbe pa tudi kozake, Čerkeze in druge vojake nemških enot, prepustili maščevanju komunističnih zmagovalcev. S soočanjem množice dokumentov in pričevanj dokazuje, da se do 15. maja in pozneje na Koroškem niso odvijali zadnji boji z nasprotniki, ki niso položili orožja, temveč prvi večji pobjoji domobrancev, ustašev, četnikov in z njimi pobeglih civilistov pa tudi avstrijskih državljanov, osumljenih sodelovanja z nacisti. Odkriva tudi množična grobišča in primere pokopavanja mrtvih nasprotnikov v skupne grobove z napisi, da gre za partizane. > **IZTOK ILICH**

Avstrijski in jugoslovanski državni problem

ZRC SAZU, zbirka Thesaurus memoriae,

2013, t. v., 148 str., 18 €, JAK

Janko Brejc (1869–1934), odvetnik in politik v Ljubljani in Celovcu, leta 1918 poverjenik za notranje zadeve v narodni vladi Slovencev, Hrvatov in Srbov v Ljubljani in prvi predsednik Deželne vlade Slovenije, je bil eden najpomembnejših slovenskih politikov na prehodu iz avstro-ogrškega v jugoslovanski državni okvir. Kljub temu se za njegovo delovanje, zlasti za prizadevanja za priključitev Koroške Jugoslaviji ter nato za slovensko avtonomijo, ki so jo ogrožali jugoslovanski centralistični krogi, ve razmeroma malo. Več bo razkrilo branje tukaj objavljenih treh Brejčevih razprav z urednikovimi komentarji, v rokopisu ohranjene Poti do sprave med narodi habsburške monarhije še izpred prve svetovne vojne ter ponatisov spisov Od prevrata do ustave in Avstrijski problem, nastala v drugi polovici dvajsetih let. Prvi kaže Brejčev odnos do vidovdanske ustave, drugi pa je neuresničen načrt za razkosanje Avstrije med sosednje države, ki bi Jugoslaviji omogočil priključitev delov avstrijske Koroške in Štajerske. > **IZTOK ILICH**

Zgodbe knapovske godbe

160 let Rudarske godbe Hrastnik

Primož Frajle

Rudarska godba Hrastnik,

2013, t. v., 208 str., 32 €

Lepo ilustrirana monografija se začne s splošno zgodovino od časa avstro-ogrškega cesarstva vse do osamosvojitve Slovenije, poglavja pa so razdeljena po časovnih obdobjih delovanja rudarske »pleh muzike«. Na več kot dvesto straneh so zapisane zgodbe, intervjuji in spomini, ki so jih prispevali tudi bivši in sedanji godbeniki. Podrobno so razdelani nastopi, tekovanja in preostala igranja. Posebno mesto v knjigi so našli tudi vsi umetniški vodje, ki so v rokah držali dirigentsko palico in s svojo vnemo ter vztrajnostjo popeljali Rudarsko godbo Hrastnik do zavidanja vrednih uspehov. Na koncu knjige je na voljo tudi celoten seznam vseh godbenikov in godbenic, ki so v teh 160 letih nosili rudarsko uniformo. > **URŠKA PERKO**

Kronika vojne od leta 1914 do danes

Duncan Hill

prevod: Darko Čuden, Zorka Jakoš

Morfem, 2012, t. v., 322 str., 99 €

Boris Pahor je v naslovnem intervjuju v tej številki Bukle o svojem stoletju dejal, da je bilo to tudi stoletje smrti, krvi in vojsk, kar na svoj način potrjuje tudi pričujoča monografija. Čeprav se je o prvi svetovni vojni napovedovalo, da naj bi ta vojna enkrat za vselej končala vse vojne, saj je bila po svojem obsegu in žrtvah najstrašnejša do tedaj (terjala je osem milijonov življenj), je že bližnja prihodnost pokazala, da je bila dejansko uvod v stoletje različnih oboroženih spopadov po vsem svetu, ki so dosegli vrhunec v drugi svetovni vojni in so se nadaljevali tudi po njej. Kronika nas na pregleden, strnjen in bogato ilustriran način popelje skozi zadnje stoletje vojn, pri tem pa poleg slikovnega gradiva kot vir uporablja tudi dele člankov iz arhivov *Daily Maila*, kar seveda intenzivneje odslikava zahodni pogled na vzroke in potek vojn ter njihove najpomembnejše faze. Večino večjih vojaških operacij nam knjiga predstavi v dvostranskih pregledih, s svojo časovno umeščenostjo pa seže vse do egiptovske pomladi leta 2011 in libijske vojne, ki se je začela istega leta. Knjiga o kronikah dogodkov, za katere bi želeli, da se ne bi nikoli zgodili in da bi se ob branju zapisov o njih tudi nekaj naučili. > **SAMO RUGELJ**

Mariborski župan dr. Alojzij Juvan in njegov čas

Maksimiljan Fras

EPOS in Društvo Gledališče Kolenc,

2013, pt. v., 415 str., 29,90 €

Maksimiljan Fras, zgodovinar, profesor geografije in prevajalec, je med preučevanjem delovanja katoliškega političnega tabora pred drugo svetovno vojno naletel na nekajkratno omembo dr. Alojzija Juvana

(1886–1960), ki je bil župan Maribora v letih 1928–1931 in 1935–1941, prihajal pa je iz vrst SLS. Toda v poznejšem času so bile politične sledi za njim zabrisane, zato ga, po predgovoru avtorja, ne omenja noben biografski leksikon.

Fras v kronološkem loku podaja dve vzporedni zgodbi. Prva opisuje burna politična nihanja v širšem prostoru, v drugi pa analizira projekte, ki so jih pod Juvanovim županovanjem razvijali ali načrtovali: carinarnica, letno kopališče, letališče, vzpenjača, pokopališče, cestno omrežje, mostovi, vodovod, mestni trgi in ulice, stadion itd. Vojno je preživel v izgnanstvu Srbiji in se leta 1945 vrnil v Maribor, ne pa tudi v javno življenje. Ker v političnem delovanju ni preganjal komunistov, mu je Udba prizanesla, čeprav ga je imela do smrti pod drobnogledom. > **ŽIGA VALETIČ**

Mladinski literarni festival Bralnice pod slamnikom (potekal je od 23. do 30. maja) je letos ob branju že tretjič združeval generacije in spodbujal k pristočnemu branju ter strpnosti. Festival ima sicer domicil v Domžalah, potekal pa je na več kot tridesetih prizoriščih po Sloveniji, za cel mali festival je bilo prireditev ob Soči. Tako so knjige in festivalski dogodki prišli predvsem k tistim mladim v predmestjih in na podeželju, kjer ni preobilice kulturnih dogodkov.

V Bralnicah pod slamnikom se je letos zbralo več kot 4.000 bralcev

Letošnja tema festivala je bila *Zamolčane zgodbe – skrite težave odrasčajoče mladine* in izhaja iz izjave gosta festivala, priljubljenega irskega pisatelja Johna Boyna, o njegovi knjigi *Deček v črtasti pižami: 'Vedno znova moramo prisluhniti njihovim zamolčanim zgodbam.'* Zamolčanih težkih zgodb mladih je namreč tudi danes žal vse več. Želeli smo, da mladi pogledajo okrog sebe, da spoznajo, kdo je pomoči potreben, da namesto obsojanja razvijajo sočutje do tistih, ki nimajo takšnih možnosti kot oni. V okviru festivala je bil tako razpisan literarni natečaj z naslovom *Zamolčana zgodba*, sodelovalo pa je 16 šol s 110 prispevki. Sedem zmagovalcev je prejelo knjige po svoji izbiri, trem med njimi jih je podelil sam irski gost festivala John Boyne.

Festival je na slavnostni prireditvi v kulturnem domu v Radomljah odprla varuhinja človekovih pravic RS Vlasta Nüssdorfer. Na odprtju festivala so veliko aplavzov poželi tudi veleposlaniki nekaterih evropskih držav, ki so brali otroško poezijo v svojem jeziku. Častni gost festivala je bil irski pisatelj John Boyne (intervju z njim je nekaj stranio naprej), ki svoje knjige izdaja v 46 državah sveta, štiri njegove knjige so izšle tudi v Sloveniji. Srečal in pogovarjal se je z več kot 800 mladimi slovenskimi bralci. Gostja festivala je bila tudi Ulrike Nickel, organizatorica berlinskega mladinskega literarnega festivala, s katerim se bodo Bralnice pod slamnikom povezale naslednje leto.

Na festivalu so se z bralci in njihovimi mentorji srečevali in na različne načine sodelovali vrhunski slovenski književni ustvarjalci: Barbara Hanuš, Aksinja Kermauner, Nataša Konc Lorenzutti, Gaja Kos, Nina Mav Hrovat, Matjaž Pikalo, Saša Pavček, Slavko Pregl, Cvetka Sokolov, Damijan Stepančič, Ifigenija Simonovič, Peter Svetina, Ksenija Šoster Olmer, Janja Vidmar, Ana Zavadlav, Dim Zupan.

Majski festivalski teden je bil le praznični vrhunec, saj so mladi udeleženci festivala že vse od pozne jeseni izvajali različne ustvarjalne bralne projekte. Učenci OŠ Brdo pri Lukovici so, denimo, pripravili dramatisirano prireditev *Matjaž in Rokovnjači* o Janku Kersniku, kamor so vključili kot antipod sodobnega pisatelja Matjaža Pikala. Na OŠ Marije Vere Kamnik so izdelovali tipne slikanice v pričakovanju gostje dr. Aksinje Kermauner in knjižne skulpture, ki so jih razstavili v Knjižnici Domžale. Pripravili so tudi prireditev ob odprtju razstave fotografij z naslovom 'Sladko branje'; tu je bila gostja Ulrike Nickel, pred-

stavnica festivala iz Berlina. Učenci 3. razreda OŠ Most na Soči pa so srečali na prireditvi z naslovom *Zamolčane zgodbe*, kjer so se ob prebranjem na natečaju nagrajenem spisu Benjamina Žbogarja pogovarjali s socialno delavko Kristino Šturm Leban s Centra za socialno delo Tolmin o problemih mladostnikov. Člani knjižničarskega krožka na OŠ Litija so s svojo mentorico izdelali e-napovednike za knjige Johna Boyna, ki so prevedene v slovenščino (*Deček v črtasti pižami*, *Nace gre od doma*, *Osupljiva zgodba Barnabyja Brocketa*, *Upor na ladji Bounty*).

Festival pa je bil obarvan tudi pravljlično. Pikina čajanka v Knjižnici Domžale je bila preplet pripovedovanja zgodb iz Pike Nogavičke, ustvarjanja in igranja. Zgodbe o Piki so bile tudi izhodišče za pogovore o drugačnosti in strpnosti. V knjižnici Domžale so pripravili tudi prireditev z naslovom *V sožitju s knjigo*. To je bilo bralno srečanje z

osebami z motnjami v duševnem razvoju iz Društva Sožitje Mengeš. S pomočjo lažje literature se jim je pomagalo odstirati svet umetnosti. Prek zgodb in pogovarjanja ob njih lažje spoznavajo sebe in kljub drugačnosti najdejo svoje mesto v svetu.

Festival je šel na obisk tudi v odročne podružnične šole, kjer je ob obisku pisateljice založba Miš vsakemu od učencev podarila knjigo in tako obdarovala več kot 200 otrok. Kako so bili veseli svoje nove knjige! Saj so jo zaslužili, bili so namreč imenitno pripravljeni na obisk, odlično so poznali dela pisateljic, ki so jih obiskale.

Na strokovnem srečanju za mentorje branja, knjižničarje, učitelje in profesorje slovenščine so strokovnjaki pod vodstvom dr. Igorja Saksida obravnavali Jurija Murija Toneta Pavčka. Kot medgeneracijsko sodelovanje so bila v festival vključena tudi srečanja starejših bralcev, ki smo jim predstavili novosti ustvarjalcev, gostujočih na festivalu (da spodbudimo medgeneracijsko branje), in srečanja z avtorji v domovih upokojencev. Naj omenimo še razstavo ilustracij Ane Zavadlav v Knjižnici Domžale, skupaj s knjižnimi skulpturami učencev z OŠ Marje Vere Kamnik, in razstavo ilustracij Damijana Stepančiča v Knjižnici Kamnik.

Več in »vse« o festivalu lahko najdete na domači strani www.bralnice.si. Krovni organizator festivala je založba Miš, soorganizatorji pa Knjižnica Domžale in Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin ter Društvo Bralna značka Slovenije – ZPMS.

Piotr Marciszuk, predsednik Združenja evropskih založnikov (FEP)

Založništvo v Evropski uniji je ena najbolj raznolikih in kulturno nasičenih pokrajin na svetu. Začne se že pri uradnih in govorjenih jezikih, ki jih je 23, nadaljuje pa s 60 pokrajinskimi in manjšinskimi jeziki. Če knjige zrcalijo življenje na tak ali drugačen način, so v Evropi knjige odraz raznih družbenih ureditev, različnega zgodovinskega razvoja in navad. Združenje evropskih založnikov spoštuje pluralizem in si prizadeva ustvariti temelje za knjižno politiko in branje, ki sta pomembna za učečo se družbo. Na 11. kongresu slovenskih založnikov, ki je 4. junija potekal v Medvodah pri Ljubljani, smo se pogovarjali s Piotrom Marciszukom, predsednikom združenja, ki je svojo prostovoljno funkcijo nastopil junija leta 2012. Gospod Marciszuk je doktor filozofije, poznavalec poljskega jezika in književnosti ter znanstveni raziskovalec pri Poljski akademiji znanosti in umetnosti v Varšavi. Napisal je dve knjigi: Nova gnostika Arthurja Koestlerja (New Gnostic of Arthur Koestler, 1987) in Književnost, filozofija in mit (Literature, Philosophy and Myth, 2008). Na Poljskem je lastnik in vodja ene večjih izobraževalnih založb, ki izdaja predvsem humanistiko, založbe STENTOR.

Enoten zakon za tisoč obrazov evropske založniške pokrajine?

Tuma: Kakšna je politika vašega združenja FEP glede različnih davkov na knjigo, ki so v veljavi v državah EU? Bo prišel čas, ko bodo evropske knjige konkurenčne ameriškim in obdavčene z nič odstotki?

Marciszuk: Načeloma je nična davčna stopnja na knjige v EU nezakonita, tako da si v FEP-u raje prizadevamo za znižano davčno stopnjo z namenom, da bi bile knjige cenovno dostopne vsem. Mislimo, da je najbolj pomembna sama definicija knjige. Knjiga je predvsem vsebina in ne medij, na katerem izide. Knjiga ni storitev. Trenutno imamo največje težave z dejstvom, da je elektronska knjiga obdavčena kot storitev, kar pomeni višje. Medtem ko se povprečni davek na tiskano knjigo v EU giblje med 5 in 8 odstotkov, so davčne stopnje za storitev 20 in več odstotkov. Tako so elektronske knjige veliko dražje kot tiskane. Naš namen je, da poenotimo davčni pristop h knjigi ne glede na medij, na katerem je na voljo. V konzorcij svetovalcev smo povezali ekspertno skupino za davek, katere naloga je izdelati temeljito študijo knjižnega trga ugotoviti, kako cenovna elastičnost vpliva na povpraševanje po knjigah.

Tuma: Kaj ni bilo nekaj navzkrižja glede Amazona in njegovega podjetja v Luksemburgu?

Marciszuk: Navzkrižja? Mislite konflikt, spor ... Kot veste je Amazon dobavljal knjige v Francijo, Združeno kraljestvo in druge evropske države iz njihovega podjetja v Luksemburgu, kjer je DDV na elektronske knjige le 3 odstotke, torej najnižji v Evropi. Francija je sicer edina država v Evropi, ki je Langov zakon o enotni ceni knjige razširila tu-

di na elektronske knjige, tako da je tam davek na vse knjige ne glede na medij, na katerem izidejo, 7 odstotkov. Francozi morajo svoj kulturni ukrep, ki je različen od drugih evropskih davčnih ureditev, zagovarjati pred Evropsko komisijo. Predsednik François Hollande je imenoval posebno delegacijo, ki jo vodi Jacques Toubon. Njena naloga je vzpodbuditi razpravo o znižani davčni stopnji na vse knjige: tiskane, elektronske, zvočne, idr. FEP vodi in koordinira razpravo med državami članicami. Naš namen je najti ustrezno rešitev do konca leta 2013, kar je dejansko znižana davčna stopnja za vse knjige na vseh evropskih knjižnih trgih hkrati. Vendar nas najtežja naloga še čaka, in sicer se morajo VSE države članice strinjati s tem predlogom, tudi Slovenija. Upam, da bo ukrep znižane davčne stopnje podprl tudi vaš minister za kulturo.

Tuma: Verjamem, da bo, kolikor bo to v njegovi moči. Kaj pa knjigarne? Kaj niso ti največji poraženci pri prodaji elektronskih knjig v spletnih knjigarnah?

Marciszuk: Neodvisne knjigarne se morajo obdržati pri življenju kot najpomembnejša prodajna pot za knjige. Na mnogih knjižnih trgih po Evropi so se založniška združenja ali politiki odločili, da uveljavijo francoski pravni model za knjigo in vpeljejo enotno ceno knjige, ki ščiti knjigarne pred neloyalno konkurenco drugih prodajnih poti. FEP ne daje prednosti nobenemu modelu, ne prostemu trgu, ne enotni ceni. Vsaka država ima pravico najti najboljši model za svoj knjižni trg. Čeprav je logično, da bodo knjigarne v teža-

vah, vse dokler ne bo cena na spletu enaka tisti v knjigarni. Na Poljskem kupci prihajajo v knjigarne s svojimi prenosniki, brskajo med policami in si ogledujejo knjige, nato pa zaključijo nakup na spletu, kjer je ceneje. Zdaj smo se poljski založniki odločili, da tudi mi vpeljemo model enotne cene knjige, tako da smo naredili prve korake k zakonu. Vendarle, morajo knjigarne čim prej vključiti internet v svoje aktivnosti in tudi same prodajati elektronske knjige. Prej ko bodo to storile, bolje bo in manj bo izgub.

Tuma: Vaš poudarek je bil na besedi neodvisne. Ali ni knjigarna enaka knjigarni? Če je neodvisna ali ne, v njej se prodajajo knjige, mar ne?

Marciszuk: Res je, vsaka knjigarna zase je pomembna. Vendarle na Poljskem ugotavljamo, da kadar knjigarniške verige, kot na primer EMPIK, prevzamejo lastništvo založb, hote ali ne, veliko bolj promovirajo in imajo dosledno na zalogi knjige iz programov njihovih hčerinskih založb in ne celotne palete naslovov. Zaloge knjigarn EMPIK so tako v 40 odstotkih le prodajne uspešnice njihovih založb in skoraj nobenega oz. zelo malo akademskih oziroma drugih naslovov. Če želijo preostali založniki prodajati knjige v njihovih knjigarnah, jim morajo plačevati za vstop na prodajne police visoke zneske, povrh vsega pa je EMPIK-ova prodaja t. i. remisija: če določene knjige v časovnem obdobju nekaj mesecev ne prodajo, jo vrnejo založniku, da izstavi dobropis. Torej, ko si kot založnik za knjigo plačal prodajno površino, lahko to isto knjigo dobiš nazaj – imel si stroške, prodal pa nisi ničesar. Vertikalno lastništvo v založništvu in knjigo-trštvu žal ni le poljski problem; navzoče je povsod po Evropi. Zato naše združenje FEP v prvi vrsti podpira obstoj in razvoj neodvisnih knjigarn, ki na svojih policah ponujajo vseskozi raznovrstno literaturo, ne le nekaj uspešnic s kratkim rokom trajanja.

Tuma: V Sloveniji se že vrsto let pre-rekamemo glede razmerja med nakupom in izposojo knjig v knjižnicah. Kaj menite, kako se bo trg z elektronsko izposojo razvil v prihodnje?

Marciszuk: Ja, slišal sem, da prodate en izvod na deset sposojenih. To mora

»Tukaj je fotografija, na kateri berem Knjigo risb (The Book of Drawings) izpod peresa Bruna Schulza, ki je eden najodličnejših judovskih pisateljev na Poljskem in ga je leta 1942 Gestapo umoril. Ne ravno najtanjšo knjigo sestavljajo številne kratke zgodbe skupaj z grozljivimi risbami, ki predstavljajo raznolikost človeške naravi: miti se prepletajo z domišljijo, razum s človeško pokvarjenostjo. Ljubezen je glorijska, hotenje in ponižnost hkrati ... Bralca Schulzovo pisanje presune, še bolj njegove risbe, in nehoti se negotovo sprašuje, kdo je on sam in kaj občuti ...«

Piotr Marciszuk

biti zelo težko in kaže na dejstvo, da nekaj na vašem knjižnem trgu ni povsem v redu. Na Poljskem je razmerje ena proti ena. Kakor koli že, z elektronsko izposajo postanejo reči le še bolj zapletene.

Tuma: Kaj mislite s tem?

Marciszuk: Saj veste, elektronska knjiga ni fizična, se ne obrabi. Je datoteka, lahko celo v t. i. oblaku. Zato je zelo težko zanjo vpeljevati enaka pravila kot za tiskano knjigo. V EU so bile nekaj časa žive ideje, da bi vsi državljani za kulturne dobrine plačevali preko t. i. internetnega pavšala. Delež od uporabnikov vseh avtorskih pravic bi pobirala določena organizacija, govor je bil o IFFRO (op. International Federation of Reproduction Rights Organisations, v Sloveniji je njena članica SAZOR), ki bi jih delila med producete. No ja, ne vemo, kako bi to delovalo s knjigami. Menim, da bi ta model prinesel hude motnje v obstoječe založniške poslovne modele, tako da se v Evropski komisiji niso mogli poenotiti glede vprašanja, kakšen bi bil tak sistem in kako bi ga vpeljali. Založniki vztrajamo pri t. i. pravilu prve prodaje, ki je naša svetinja. Knjižnice lahko hkrati izposodijo le po en izvod elektronske knjige, po določenem številu izposoj, mi predlagamo naj bo to 10, pa naj kupijo nov izvod knjige. Datoteke so namreč za razliko od papirja teoretično večne, saj se ne strgajo ali uničijo, četudi jih posojamo znova in znova, tako rekoč v nedogled. Menim, da bi v tem primeru založništvo utrpelo veliko škodo in bi prodaja padla v prid knjižnične izposoje. Kot format se je dokončno uveljavil ePub, predvsem zaradi svoje interoperabilnosti.

Tuma: Torej predlagate omejeno število elektronskih izposoj za določen naslov?

Marciszuk: Ja, na neki način točno to. Prepričani smo, da morajo biti vsi akterji v knjižni verigi ustrezno in pošteno nagrajeni za svoje delo, ne da danes dajemo prednost enim, jutri drugim. Zelo nam je všeč nemški sistem promocije in prodaje elektronskih knjig in želeli bi ga vpeljati po vsej Evropi. Njihovo združenje Boersenverein ima on-line računalniški sistem, ki deluje tako, da vsakega uporabnika knjižnic ali kupca elektronske knjige na podlagi njegove poštno številke pripelje do seznama najbližjih lokalnih knjigarn, kjer si lahko kupite knjigo, natisnjeno ali elektronsko.

Tuma: Kaj ne bi omejitev elektronske izposoje na neki način omejevala tudi svobode samih knjižnic?

Marciszuk: No ja, seveda so to le ideje in mnogo je še nerazrešenih dilem, o katerih bo še tekla razprava med založniki in knjižničarji. Prvi tak skupni sestanek smo imeli maja letos v Helsinkih, in sicer med predstavniki knjižnic, torej združenja EBLIDA (European Bureau of Library Information and Documentation Associations), združenja knjigotržcev EBF (European Booksellers Federation) in založniki FEP-a. Začeli smo resne pogovore o elektronski izposoji. Prepričani smo, da se bo elektronska izposoja zgodila le v primeru, da bomo tudi založniki zadovoljni z njenim potekom

in robnimi pogoji. Če ne, se bo razvoj elektronske izposoje upočasnil. Naslednja pomembna tema glede knjižnične uporabe je knjižnično nadomestilo. FEP je mnenja, da morajo nadomestilo prejeti vsi: avtorji, založniki in imetniki vseh avtorskih pravic pri določeni knjigi. Ni ravno pošteno, da se plačuje le avtorjem besedil ali ilustracij, saj imajo založniki vedno, pomislite le na izobraževalno založništvo, veliko več avtorskih pravic in zaslug pri nastanku dela. Poleg tega so založniki tisti, ki investirajo sredstva v knjigo, in edino prav je, da tudi oni prejmejo nadomestilo.

Tuma: Res ima vaše združenje FEP zelo zahtevne načrte. Toda na kongresu ste govorili tudi o veliko bolj prijetnih nalogah, npr. o promociji branja. Kakšni so vaši najnovejši načrti glede tega?

Marciszuk: Ujemi me pri branju, seveda ... Prvič smo promocijo izpeljali leta 2005. Nato smo jo ponovno oživili letos. Člane Evropskega parlamenta, člane Evropske komisije, ministre za kulturo in druge ugledne osebnosti smo povabili, naj se fotografirajo z njihovo najljubšo knjigo, in sicer ko jo berejo, ter nam napišejo nekaj vrstic, zakaj so izbrali prav to knjigo in zakaj je branje tako pomemben del njihovega življenja. Razstava je potekala v Evropskem parlamentu med 17. in 20. junijem 2013. Do konca leta bomo izdali tudi knjigo, ki bo vse fotografije in mnenja sodelujočih povezala v skupno sporočilo. Več kot 150 uglednih osebnosti nam je doslej poslalo svoje fotografije in pisma, s katerimi izražajo njihovo strast do branja, med njimi predsednik Evropskega parlamenta, Martin Schulz, predsednik Evropske komisije, Jose Manuel Barroso in predsednik Sveta Evrope, Herman Van Rompuy.

Tuma: Fantastično. Tudi mi bomo zaprosili našega ministra dr. Uroša Grilca, da pošlje svojo fotografijo med branjem knjige. Saj veste, da v Sloveniji obožujemo bralne kampanje. Kaj pa menite o naši kampanji Ni igre brez drame, ki povezuje knjige in Eurobasket 2013?

Marciszuk: Po mojem je dobra ideja, da se povezuje knjigo s športom in drugimi področji našega življenja, ki na prvi pogled niso povezani z branjem. Namen je knjigo približati prav vsem, tudi ljudem, ki drugače ne berejo knjig. Knjiga kot medij mora preseči ozke tradicionalne kroge zvestih bralcev. Moja edina pripomba pri vaši akciji je, da se mi zdi popust za kupce, to je en evro, prenizek. Po mojem je 10 odstotkov popusta najmanj, kar bi kupce pritegnilo, da bi romali v knjigarne. Na koncu pa mi dovolite, da zaželim slovenskemu knjižnemu trgu le najboljše in vam izrečem trajno pomoč in podporo našega združenja FEP. Hvala vam za vse.

Tuma: Tudi vam hvala za vaše misli in obisk na kongresu, g. Marciszuk.

Koristne povezave:

www.drustvo-zaloznikov.si

www.fep-fee.eu

www.europeanbooksellers.eu/

V okviru evropske akcije za promocijo branja Get Caught Reading (Ujemi me pri branju), smo za komentar poprosili tudi dr. Uroša Grilca, ministra za kulturo RS.

dr. Uroš Grilc

Zakaj je branje pomembno?

dr. Grilc: Kot navdušen bralec pri odgovoru na to vprašanje kaj hitro lahko zapadem v larpur-lartizem. Berem, ker sem, berem zaradi branja samega in o pomembnosti branja lahko prepričujem zgolj že prepričane. V nekoliko bolj militantnem jeziku lahko rečemo, da nas branje oboroži s tistim, česar nam pa res nihče ne more vzeti, z znanjem. Na tej poti izvemo tudi kaj o sebi. Znanje nam ni dano, moramo ga prigrati, vendar pa ima v družbi raznolikih statusov izjemen potencial družbene mobilnosti. Zato je ravno tako pomembno podvprašanje, kaj pravzaprav danes beremo. Zagotoviti pa je treba tudi pogoje za dvig ravni bralne kulture, tako z vidika branja kakovostne literature kot z vidika interesa za branje, osveščati širšo javnost, zlasti mlade, o pomenu branja in razvite bralne pismenosti za njihov osebni in širši družbeni razvoj. V zavedanju tega smo pisali osnutek Nacionalnega programa za kulturo 2014-2017, ki je do 8. julija 2013 v javni razpravi. Kot dva pomembna cilja smo vključili razvoj in promocijo bralne kulture ter razvijanje jezikovne zmožnosti vseh skupin govorcev s ciljem dviga ravni bralne pismenosti.

Zakaj je izbrana knjiga pomembna?

dr. Grilc: *Hvalnica ljubezni* Slavoj Žižka in Alaina Badiouja je pravzaprav zbornik prispevkov z zelo primernim naslovom. V njem Žižek v svojem patentiranem slogu presega ustaljeno pojmovanje ljubezni in izpostavlja njeno notranjo resnico, njeno zapleteno vez s terorjem in nasiljem. Slednja se nam sicer zdita ljubezni tuja, da bolj ne gre, saj jo navadno pojmujejo kot svetlo opozicijo sovraštvu. Badiou pa opozarja na to, da se silnice, zvezane z življenjem v kapitalističnem sistemu, postopoma in tiho, skoraj neopazno, prebijajo tudi na tako intimno področje, kot je ljubezensko življenje. Ključno sporočilo je, da ljubezni ne moremo pojmovati kot nekakšne varne naložbe ali kot skrbno zastavljen in do potankosti nadzorovan izlet v hedonizem, saj takrat postane nekaj drugega. Postane simulacija, in ker je ljubezen s tem jasno ogrožena, jo je potrebno braniti, tudi skozi filozofsko refleksijo.

John Boyne, priznani irski mladinski pisatelj

Mladinske romane Johna Boyna – *Deček v črtasti pižami*, *Nace gre od doma* in *Osupljiva zgodba Barnabyja Brocketa* – odlikujejo domišljen slog, posebna milina in humor. V slovenščino je poleg naštetih del preveden še roman *Upor na ladji Bounty*, ki se uvršča med »crossover« literaturo. Vsa štiri dela je izdala založba Miš, ki je v okviru letošnjega mladinskega literarnega festivala Bralnice pod slamnikom gostila tudi njihovega avtorja.

John Boyne

»Včasih bi bilo fino živeti na otoku, kjer bi le pisal in sploh ne bi komuniciral s svetom.«

Bukla: Pogosto so mladim všeč drugačne knjige od tistih, o katerih se učijo v šoli. Kaj ste sami radi prebirali v mladosti?

Boyne: Bral sem različne stvari. Rad sem prebiral *Zgodbe iz Narnije*. Rad se imel klasične pustolovske zgodbe iz devetnajstega stoletja – knjige, kot so *Ugrabljen*, *Otok Zakladov*, *Trije mušketirji*. Dokaj mlad sem napredoval k Dickensu, mislim da sem ga začel brati pri dvanajstih letih. Mislim, da se danes otroci v šoli v veliko večji meri učijo o sodobnem leposlovju, kot smo se, ko sem jo obiskoval sam. Tako danes pisatelji obiskujejo šole in se pogovarjajo z učenci, kar se ne bi nikdar zgodilo, ko sem bil sam deček. Preprosto zato, ker so bili vsi pisatelji, o katerih smo se učili, mrtvi. To je pomembna razlika. In zdi se mi dobro, da je klasična literatura uravnotežena s sodobnim leposlovjem.

Bukla: Vaša prva mladinska romana, *Deček v črtasti pižami* in *Nace gre od doma*, se ukvarjata z zelo resnimi, temnimi temami, prva z holokavstom, druga z izgubo roditelja. V nekem intervjuju ste dejali, da nista žalostna, ampak resnicoljubna.

Boyne: Zelo pomembno se mi zdi, da se otroška literatura ne izogiba zahtevnim temam, četudi so žalostne, ampak je pri njihovi obravnavi iskrena. Konec romana *Deček v črtasti pižami* je seveda tragičen, ker je tak konec verodostojen. In *Nace* je žalostna zgodba, a žalostne zgodbe se dogajajo. A menim, da so v obeh trenutki optimizma in upanja. Pri *Dečku v črtasti pižami* se dečka na koncu držita za roke, njuno prijateljstvo je močnejše od sovražnih sil okoli njiju. Pri *Nacetu* pa gre za način, kako v zadnjem poglavju deček uspe preživeti izgubo. S tem sem otrokom želel sporočiti, da je seveda težko in boleče, če se jim zgodi kaj takega, a bodo preživeli in življenje bo teklo dalje. Četudi pišem o temnih temah, se mi zdi pomembno, da je na koncu optimistično sporočilo.

Bukla: Vaši otroški junaki sami razrešujejo svoje težave, včasih tudi s pomočjo magičnega. Ta element je posebej izrazit v knjigi *Nace gre od doma*, ki ste jo tudi podnaslovili kot pravljico.

Boyne: Preden sem začel pisati *Naceta*, sem veliko prebiral pravljice Hansa Christiana Andersena in bratov Grimm. In sprevidel sem, da imajo skupno temo, ki jih preveva – vedno je navzoča tema zapuščenosti, starši zapustijo otroke. In to temo sem poskusil obrniti na glavo, tako da otrok pobegne od doma, čeprav je ta srečen. Tako bralec ne ve, pred čim *Nace* pravzaprav beži. Žanr fantastike, pravljicega je popolnoma drugačen od vsega, kar sem dotlej napisal. Z moje strani je tako šlo tudi za nekakšen eksperiment; zanimalo me je, ali ga lahko izpeljem.

V mojih knjigah se pogosto pojavljajo literarne reference in prav v *Nacetu* jih je najbrž največ. Uporabil sem pravljice bratov Grimm, *Ostržka* in podobne stvari. Mislim, da je to knjiga za ljubitelje knjig. To velja tudi za *Barnabyja*, saj tudi *Barnaby* bere. Pravzaprav vsi otroški junaki v mojih knjigah radi berejo, večino časa so kompulzivni bralci. In prav rad pišem o otrocih, ki nenehno berejo.

Bukla: Omenili ste *Ostržka*. V knjigi odpirate zelo zanimivo dilemo: ko se je *Ostržek* odločil, da postane deček, je obenem z življenjem izbral tudi smrt oziroma smrtnost.

Boyne: To je bistvo *Ostržka*, ki naj bi imel srečen konec, ker lutka postane deček. A ko sem knjigo ponovno prebiral, me je spreletelo, kakšne so posledice takšne odločitve. Skozi celotno zgodbo ima *Ostržek* le eno željo, ne da bi se zares zavedal, kakšne bodo posledice. *Nace* pa je roman o posledicah. V trgovini z lutkami želi sta-

rec *Nacetu* razložiti, kakšne bodo posledice, če ga ne bo doma, ko bo njegova mama umrla.

To knjigo je bilo težko napisati, najbrž je sploh najbolj zapleten roman, kar sem jih napisal. Trudil sem se povezati različne elemente, da bi delovali, obenem pa nisem želel, da bi bilo preveč stilizirano. Želel sem, da bi bilo videti kot naraven tok.

Bukla: Junaki vseh vaših mladinskih romanov – *Bruno*, *Nace* in *Barnaby* – so stari osem let. Najbrž ne gre za naključje?

Ni naključje. *Bruno* je dejansko star devet let. A pri starostni skupini osem do devet let se dobro počutim, ker se pri tej starosti na svet gleda z določeno nedolžnostjo. Gre za čudenje nad svetom. To je čas pred puberteto, zato ni treba vpletati vprašanj, povezanih s spolnostjo in podobnim, česar v resnici ne želim početi. Prav rad pišem o majhnih otrocih. Ta starost ima svoj čar, v vsem vidiš dobro. Vsi dečki v mojih knjigah so precej optimistični, najbolj skrajni primer pa je *Barnaby*. Dogajajo se mu strašne stvari, a on nikoli ne postane nesrečen. Skozi celotno zgodbo ostaja vder. To je tema, ki je skupna vsem trem knjigam: junaki ne pustijo, da bi jih svet strl, preprosto vztrajajo.

Bukla: Če se spominjate svojega otroštva, kaj najbolj pogrešate oziroma zaradi česa bi si ponovno želeli biti stari osem let?

Boyne: Vse skrbi, stres, dolžnosti, ki jih imaš kot odrasel človek, bi preprosto odpadle. Prijetno bi bilo, da ne bi bil ves čas priklenjen na telefon, e-sporočila in koledar. Včasih bi bilo fino živeti na otoku, kjer bi le pisal in sploh ne bi komuniciral s svetom. Ko si otrok, preprosto nimaš dolžnosti in lahko svobodno tekaš naokoli. Otroci veliko časa preživijo v želji, da bi odrasli, odrasli pa veliko časa preživijo v podoživljanju otroštva. Iz tega je skorajda mogoče potegniti sklep, da nihče ne more biti nikoli srečen. Ne vem, če bi bil rad ponovno otrok, treba je iti naprej. Moje otroštvo me je pripeljalo do življenja, ki ga živim zdaj.

Naj knjigotržec in Naj založnik

Bukla: A biti otrok, je, kot pravi Alice Miller, tudi »drama«. Posebej če si »drugačen« – tako kot Barnaby v vašem zadnjem mladinskem romanu *Osupljiva zgodba Barnabyja Brocketa ...*

Boyne: Četudi je Barnaby drugačen, se mu to ne zdi naporno, le odraslim se to zdi slabo. On se ob tem počuti povsem sproščeno.

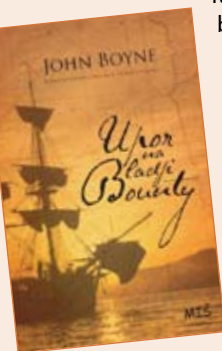
Bukla: Zagotovo je ena najbolj grozljivih stvari, ki se ti lahko zgodijo, da te starši zapustijo ali te ne sprejmejo takšnega, kot si. Kot se izkaže v vašem romanu, je še huje, če ne sprejemaš samega sebe.

Boyne: O tem pripoveduje knjiga; o ljudeh, ki drugih ne sprejemajo zaradi njihove drugačnosti. Barnaby na svoji poti spozna različne ljudi, ki so bili izključeni iz svojih družin, ker so bili na neki način drugačni. Mislim, da obstaja veliko otrok, ki se počutijo drugačne, najbrž smo se kot otroci vsi počutili vsaj malo tako. Ironično je, da je normalno, da se počutiš drugačen. O tem sem želel pisati, da bi otroci začutili, da ni le v redu, če si drugačen, ampak je celo odlično. Hotel sem tudi pokazati, da noben od otrok v knjigi nima težav s tem. Pa kaj potem, če Barnaby lebdi v zraku! Le odrasli jih imajo. To je pozitivno sporočilo, ki sem ga želel poslati otrokom. V razredu bodo vedno otroci, ki bodo drugačni od svojih vrstnikov, zaradi katerega koli razloga že.

Bukla: A pritisk po navadi prihaja prav od vrstnikov, ne le od odraslih.

Boyne: V knjigi so tisti, ki ne sprejemajo drugačnosti, namenoma prikazani kot dokaj neprijetni ljudje. Če otroci roman obravnavajo v šoli, bodo spoznali, da si ne želijo biti kot odrasli, ampak bi bili raje kot Barnaby ali njegova brat in sestra.

Bukla: Ne le z izbranimi temami, tudi z jezikom, ki ga uporabljate, ne podcenjujete otrok. Polne so literarnih referenc, absurdov, besednih iger. Ste bili kdaj deležni kritike, da jih zato otroci ne bodo razumeli?

Boyne: Niti ne. Menim, da moraš kot pisatelj izzivati mlade bralce. Nanje ne smeš gledati zviška, tudi jezika ni treba poenostavljati. Če so v knjigi besede, ki jih ne razumejo, jih lahko poiščejo v slovarju. Če so v njej koncepti, ki jih ne razumejo, se lahko o njih pogovorijo. Rad imam idejo o zahtevnejšem pisanju za mlade. Tudi ko pišem za osem- ali devetletnike, ne pišem takšnih knjig, kot jih po navadi berejo. In mislim, da je to pravzaprav dobro. Prav je, da jih kot pisatelj izzivaš ali jih pripraviš do tega, da razmišljajo o svetu in si zastavljajo vprašanja.

Tudi letos so v okviru založniškega kongresa *Knjiga na slovenskem* podelili priznanji **NAJ KNJIGOTRŽEC** in **NAJ ZALOŽNIK**, ki imata namen predstaviti in izpostaviti (p)osebne, osebne oziroma izjemne dosežke na področju trženja in prodaje knjig oz. na področju založništva.

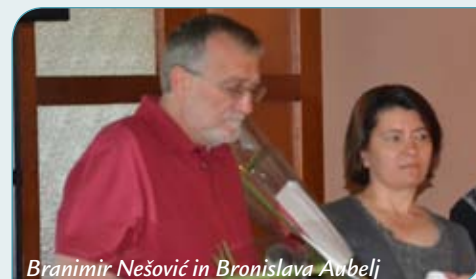
Nagrado **Naj knjigotržec** podeljuje Društvo slovenskih založnikov. Nagrado **Naj založnik** podeljuje Društvo slovenskih knjigotržcev.

Nagrado NAJ ZALOŽNIK LETA 2013 sta prejela BRONISLAVA AUBELJ in BRANIMIR NEŠOVIČ iz založbe MODRIJAN.

Branimir Nešovič in Bronislava Aubelj sta direktor in glavna urednica založbe Modrijan, ki je v zadnjem desetletju postala ena najpomembnejših slovenskih založb tudi na knjižnem področju. Z odmevnimi in zahtevnimi prevodnimi in uredniškimi projekti, kot je bil denimo *Euroman*, (zbirka 27 prozskih del iz takratnih 27 držav članic Evropske unije) je založba Modrijan svojo dejavnost že pred leti razširila globoko v ris knjižnega založništva, hkrati pa z visokimi založniškimi standardi izdajanja dokazala, da gre za založbo, ki lahko na vrhunski način izda praktično kakršnokoli, še tako zahtevno knjižno delo. Z bogato paleto leposlovnih in neleposlovnih knjižnih zbirk, je založba Modrijan pod skrbnim vodstvom direktorja in odgovorne urednice v zadnjem desetletju dodobra popestrila slovensko kulturno knjižno pokrajino, z domačimi in prevodnimi monografijami vseh vrst pa hkrati ves čas skrbela tudi za atraktivne in družbeno pomembne knjižne izdaje. Poleg tega je založba Modrijan z odprtjem knjigarne v Ljubljani pred nekaj leti prepoznavno razgibala knjižno kulturno ponudbo v slovenski prestolnici, kjer z literarnimi

in drugimi dogodki ves čas skrbijo za popularizacijo branja in kupovanja knjig.

Branimir Nešovič in Bronislava Aubelj sta že dolgo srce in um založbe Modrijan, njuna neizčrpna energija na eni strani in sprejemanje poslovnega rizika posameznih kulturno prestižnih knjižnih izdaj na drugi pa to založbo že kar nekaj časa povzdiguje med tiste, ki jim je izdajanje pomembnih knjig v njihovi najboljši različici pogosto pomembnejše od neposrednega ekonomskega učinka. Samo želimo si lahko, da bo tako tudi naprej, njuno dosedanje delo na založniško uredniškem področju, kjer delujeta kot usklajen par pa več kot zasluži nagrado za Naj založnika leta 2013.

Branimir Nešovič in Bronislava Aubelj

Nagrado NAJ KNJIGOTRŽEC LETA 2013 je prejel BORIS BERCE, DZS.

Boris Berce se je ljubezni do slovenske knjige zapisal že v mladih letih in je z njo ter z založbo in knjigarniško verigo DZS povezan vseh trideset let svojega službovanja. Že med študijem se je zaposlil v knjigarni na Mestnem trgu, ki jo je kasneje uspešno vodil vrsto let. Tisti, ki jih je zanimala knjiga, so v Borisu vedno našli modrega sogovornika in so njegove praktične, a vselej knjigi naklonjene nasvete pogosto upoštevali. Ko se je njegova karierna pot nadaljevala v vodstvu maloprodaje DZS, je v centralnem oddelku nabave knjig skrbel za organizacijsko, vsebinsko in operativno vodenje njihovega knjigotrštva. Tako je tudi po Borisovi zaslugi DZS imela med prvimi urejeno centralno bazo naročanja knjižnih naslovov, za vse knjigarne v verigi DZS. Tudi sicer je Boris sodeloval v vseh pomembnih aktivnostih knjigotrške branže za boljšo organiziranost in promocijo, tako pri Lestvici Naj10 v slovenskih knjigarnah kot pri Zakonu o knjigi, je aktiven član UO ZKZK (zbornice knjižnih založnikov in knjigotržcev) in Dru-

štva slovenskih knjigotržcev, dnevno pa skrbi, da vse DZSjeve poslovalnice promovirajo in prodajajo tudi knjige.

Če zaključim z besedami njegovih kolegov iz DZS: »Boris Berce je knjigotržec, ki posebej vse, kar naj bi ta beseda sicer pomenila. Njegov odnos do knjige, ustvarjalcev pisane besede in bralcev oz. trga je iskren in profesionalen. Je mož beseda, ki v raznih dogovorih ne išče zgolj koristi zase temveč za širše dobro. Absolutno je preskromen in ker ne rine v ospredje je morda za večje lovorike spregledan.« Čas je, da se ta napaka popravi. Iskreno čestitamo!

Boris Berce

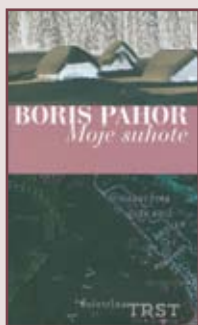
Boris Pahor, pisatelj

Boris Pahor pred svojim morjem, na barkovoljanskem paštnu, nad školji. V hladnem junijskem popoldnevu se v soncu pogovarjava o marsičem. O njegovem stotem rojstnem dnevu, o slabosti, ki ga je obšla na gostovanju v Italiji. O dejstvu, da se je moral odpovedati nastopu na festivalu Milaneseana, kjer bi skupaj obeležila njegovo življenjsko pot in vzporedno njegovo literarno delo. Namesto tega bodo na festivalu v Milanu predvajali njegov intervju, ki sta ga posnela založnica Elisabetta Sgarbi in urednik Eugenio Lio: predvsem o fašizmu in o narodni pripadnosti. O Trstu in o Slovencih v njem. In zato se s Pahorjem pogovarjava predvsem o nazivu »zaslužni meščan«, ki mu ga je pred kratkim dodelil tržaški župan. Trst je s svojimi nelagodji osrednji element Pahorjeve biti: njegov rojstni kraj, kraj njegovih otroških iger in travm. Kjer je bilo dejstvo, da si Slovenec, sinonim manjvrednosti: pripadal je namreč skupnosti brez narodnosti, brez zgodovine, brez jezika, skupnosti stenic.

»Mislím, da je življenje možno in smiselno samo na podlagi ljubezni.«

Ta iskreni intelektualec brez dlake na jeziku, ki je postavil pod vprašaj državno odlikovanje predsednika italijanske države Napolitana, ker je Napolitano govoril o krvoločnih Slovanih (Slovincih?) in ni hotel priznati fašističnega genocida do Slovencev, je zdaj po sklepu tržaškega župana Cosolinija in njegovega občinskega sveta (posebej bi omenili vlogo, ki jo je pri tem imel odbornik dr. Edi Kraus) sprejet med zgodovinske osebnosti, ki so posebej zaslužne za tržaški prestiž v svetu. Kar pomeni, da je s Pahorjem vsa njegova skrupnost dobila priznanje o kvaliteti lastne biti.

Pahor: Večkrat sem povedal, da je Trst grenko mesto. In danes nas je tudi uradni Trst nekako prisiljen priznati, ker smo v Evropi poznani prav preko tistega jezika, ki nam je bil prepovedan in ki je bil zaničevan. Ko sem se znašel kot mulc v situaciji, da mi je bila odvzeta identiteta in nisem vedel, kdo sem in kam spadam (tega sem se zavedal šele pozneje), sem izgubil samega sebe in se našel šele, ko so me, na poti, da postanem faliran študent, poslali v koprsko semenišče in sem tam spoznal ne samo, da nisem neumen, ampak da so se tudi drugi, nekoliko starejši od mene ali politično bolj ozaveščeni, znašli v isti situaciji. Posebej se spominjam Albina Bubniča v koprskem semenišču ter Alojza Kocjančiča, Istrana, ki sem ga spoznal v goriškem bogoslovju: vsak je nato izbral svojo pot. Bubnič je postal časnikar, Kocjančič je bil za duhovnika. In vsi smo se zavzemali za to svojo identiteto. Kocjančiča niso marali ne levi ne v cerkvenih krogih, ker je bil za partizanstvo in ker je razumel osvobodilni boj kot boj za osvoboditev naroda. Danes, ko dobivam priznanja za mojo literaturo, priznam, da to razumem kot priznanje za vse nas. In pomembno je predvsem dejstvo, da dobivamo priznanje za svoj jezik, da ga dobivamo prav preko književnosti, torej za umetnost, če hočete, ki je nastala v tistem omalovaževanem jeziku. Ko sem razumel, kdo pravzaprav sem, sem nekoč na nekih počitnicah v hribih, kjer me je za nekaj tednov sprejel neki duhovnik, naletel na Dostojevskega, na njego-

ve Ponižane in razžaljene. In takoj sem se v tem prepoznal. In sem sklenil, da moram pisati o tem, o našem ponižanju in o naši razžaljenosti. In danes s temi priznanji prihajamo na svoj račun. To je želel tudi dr. Evgen Bavčar od najinega prvega srečanja dalje. Ko je namreč tržaška občina leta 1986 postavljala v

Centru Pompidou razstavo Trouver Trieste, da bi predstavila mesto s svojim gospodarskim in kulturnim bogastvom, je povsem obšla slovensko prisotnost. Bavčar se je temu uprl in dosegel, da so postavili tudi nekaj stojnic s slovenskimi avtorji, umetniki, tržaško zgodovino. In na večeru, kjer sem nastopal, sva se osebno spoznala z Bavčarjem. In takrat je on, ki je spoznal moje delo najprej preko odlomkov o požigu Narodnega doma iz otroških čitank, preroško naznanil, da bo moja *Nekropolo* spravljal v Francijo in Nemčijo in da bo preko Evrope moja književnost prišla tudi v Trst. In tako se je zgodilo. Bavčar je naš najbolj znani in najbolj učinkoviti kulturni attaché po svetu. V Franciji so namreč po njegovi zaslugi izšli tudi Kosmač, Bevč, Rebula in drugi. Zdaj, ko prejemanje to tržaško priznanje, sem vesel, ker v utemeljivti postavi na isto raven vrednost italijanskih in slovenskih tržaških avtorjev, obenem pa omenja fašizem, in to je zame eksistencialnega pomena. Treba je priznati, in to sem večkrat omenil, da se je v Trstu vzdušje precej spremenilo, saj nam osrednji italijanski dnevnik, ki je bil nekoč odločno proti nam, namenja ogromno prostora posebej na kulturnih straneh. Tam je urednik moj prijatelj Alessandro Mezzena Lona in kar je on naredil, je bilo ogromno.

Rojc: Vse življenje zagovarjate predvsem vrednote spoštovanja telesa, ljubezen kot bistveno odrešujočo silo in narodno zavest. In pri tem citirate Kafka, ki je ugotavljal, da mora pri maloštevilnih narodih dejansko vsak

pripadnik tega naroda sprejeti nase odgovornost za njegovo literaturo. Kar se je pri Slovencih dogajalo skozi stoletja.

Pahor: Mi smo se skozi stoletja reševali s svojo kulturo: Trst je prišel v slovensko zgodovino preko kulture, in, če hočete, kultura v slovensko zavest preko Trsta, saj se je v Trstu formiral Primož Trubar, ki je bil človek evropskega formata, in to predvsem po zaslugi svojega mentorja, tržaškega škofa Bonoma, ki ga je vzel med svoje adeptne, ga med drugim tudi posvetil v duhovnika, vzgojil pa ga je v bistvu v evropski humanistični odprtosti, saj je bil tudi sam kot diplomat odprt drugim kulturam in drugim jezikom, tudi slovenskemu. Kaj pomenijo Kette, Cankar, Kosovel, ki so imeli Trst za eno pomembnejših etap v svojem življenju, pa menda ne bo treba posebej poudarjati. Primorci smo drugačni od Ljubljane, to je res, ker smo odprti, smo Mediteranci. To je vidno tudi pri Gradniku, recimo, ki je bil svetovljan, da ne govorimo o Bartolu, ki je dogajanje pri *Alamutu* postavil nekako profetsko v arabski svet. To je prisotno pri naših ženskah, ki so v Trstu na prehodu iz devetnajstega v dvajseto stoletje ustanovile prvo slovensko žensko revijo, Marica Nadlišek je v Trstu napisala prvi ženski roman, bile so samostojne in enakopravne predstavnice slovenskega kulturnega življenja. Kosovel ni maral Ljubljane, kakor jaz, in je imel Trst za svojo glavno referenco in zdi se mi, da nas večkrat Ljubljana ne razume, ker je preveč obrnjena sama vase in ne ve, da brez zavesti ne bomo prišli nikamor, da bomo umrli kot narod, in to prav zdaj, ko imamo svojo neodvisno državo. To povezanost s Trstom na podlagi narodne pripadnosti je čutil tudi Kocbek, in to že od takrat, ko mi je v svoji reviji *Dejanje* konec tridesetih let objavil neke kratke utrinke o Trstu, prav meni, ki nisem imel slovenskih šol, in sem se učil slovenskega jezika iz literature! In to je dokazal tudi potem, ko je hotel prav pri nas, pri naši reviji *Zaliv*, objaviti tisti pogovor, ki sva ga potem z Rebulo vključila v knjižico ob njegovi sedemdesetletnici in je zagnala znamenito mednarodno afero. Danes Slovenija izgublja narodno zavest in izgublja jo tudi naši mladi na tej strani:

vsi iščejo neko internacionalnost, ki jo zagovarja leвица, kakor da bi to pomenilo neko širino. Če si ti prisoten v italijanskih strankah, kot Slovenec ne pomeniš nič, torej pomeniš kot posameznik, ne predstavljaš pa svoje skupnosti, zato sem jaz tudi pristal na to, da sem kandidiral na listah Slovenske skupnosti, ker je to nacionalna stranka, ki naj bi predstavljala Slovence na italijanskem političnem prizorišču in se je povezala z Južnimi Tirolci, ko je šlo za evropsko politično predstavništvo. Brez zavesti smo obsojeni na propad v taki Evropi, ki sloni le na gospodarstvu in ki se ne zanima za kulturne in narodne vrednote. Saj je že Kosovel napisal, da bodimo eno po duhu, vendar ohranimo lastne obraze. Tako je povedal tudi francoski predsednik Chirac ob vstopu Slovenije in drugih držav v Evropsko unijo leta 2004, ko je povabil pisatelje in umetnike novih evropskih članic, naj diskutiramo skupaj s kulturnimi ministri o prihodnosti Evrope: Evropa, je poudaril Chirac, zanj pomeni, da bo vsak narod še bolj izrazito ohranil svojo identiteto za to, da bomo skupaj lahko gradili evropsko kulturo. Vse življenje sem zastopal to stališče in bil član Mednarodnega društva za obrambo ogroženih jezikov in kultur: na lastne stroške smo se zbirali v različnih krajih in razpravljali o pomenu

pripadnosti, o pomenu naroda kot takega. In o njegovi kulturi. Danes sem častni predsednik tega združenja, ki ga je dolgo vodil moj danes žal pokojni prijatelj Tavo Burat iz Piemonta. S tem združenjem smo dosegli, da je italijanska država priznala vseh dvanajst zgodovinskih manjšin na svojem ozemlju. Zakon za zaščito Slovencev pa, ki je bil odobren potem, dejansko ne štiti skupnosti kot take, ampak posameznika, ki je pripadnik neke skupnosti. Tega pa ne morem sprejeti!

Rojc: V svojem ustvarjalnem opusu ste se osredotočili na izhodiščno travmo fašizma ter na izkušnjo taborišča in reševanja iz njega in iz strahov in smrti. Povedali ste, da je Vaše pisanje v bistvu nastajalo tudi iz želje, da bi se rešili krivde povrnjenja, obenem pa tudi, da bi svojim mrtvim tovarišem, ki se niso vrnili, vračali življenje in dostojanstvo. Dejansko pa ste to tematiko še nadgradili, predvsem v romanu *Zibelka sveta*.

Pahor: Poleg identitete sem seveda vse življenje zagovarjal spoštovanje telesa. Večkrat omenjam, da sem o tem pisal, nato pa ugotovil, kako sta o isti temi razpravljala tudi kardinal Martini in Umberto Eco v posebni publikaciji, ki sem jo kupil v Parizu, se pravi že v francoskem prevodu. Vsak od mojih tovarišev je bil kakor ogledalo naše smrti, ker v taborišču namreč ni bilo ogledal. Bili smo, in to sem zapisal, živi okostnjaki, zebrasti suhci, obsojeni na smrt. In jaz sem se obsojal predvsem zaradi tistega kosa kruha, ki smo si ga tako želeli,

tudi na račun tovariša, ki ga ni več mogel sprejemati, ker je bil na koncu, pred smrtjo. Vsi totalitarizmi človeka zatirajo preko uničenja telesa: kaj se je dogajalo v fašističnih taboriščih? Cele vasi, se pravi moški, ženske, stari, mladi, otroci, vsi so bili internirani, recimo na Rabu in v taboriščih v Italiji, in tam so umirali od lakote in od bolezni. Berite našega pozabljenega pesnika Iga Grudna, tam boste našli taboriščno izkušnjo, ki je pretresljiva, ko piše, kako so jedli kruh otroka, ki je bil že mrtev in so ga skrili pod tisto umazano slamo na ležiščih, da bi dobili njegov košček kruha! Ko umanjka dostojanstvo telesa, umanjka človek. Zato sem tudi napisal roman *Zibelka sveta*, ki ga v Sloveniji niso razumeli: opisal sem tragedijo dekleta, ki jo je oče posiljeval in se je rešila te svoje travme preko ljubezenske zveze s povrnjencem iz taborišča. To je resnična zgodba, pričevanje, ki sem ga seveda literarno nadgradil, kar je normalno za pisatelja. Vendar je slovenska kritika v glavnem v romanu brala neko izpovedovanje seksualnosti, v Franciji in Italiji pa je bila knjiga zelo dobro sprejeta. Kar se pa Italije tiče, se mi zdi, da je zelo pomembno, da so prišle v prevodu na dan moje knjige, ki govorijo o fašizmu, kar stalno ponavljam tudi na svojih gostovanjih po Italiji. Italija je namreč odpravila fašizem, nikoli pa ni priznala njegove kriminalne narave, nikoli ni obsodila zločincev, ki so krivi za tisoče mrtvih na Slovenskem. To je dosegel Pamiro Togliatti po vojni, da so namreč amnestirali tako fašistične kakor tudi komunistične zločince. In danes sem zadovoljen, da se o tem govori v vseh časnikih in da mi pomembni dnevniki namenjajo prostor in objavljajo moje članke, ko pišem tudi o tem.

Rojc: Kar ste desetletja pisali v *Zalivu*, se je nekako uresničilo. Vaše Glose so tako aktualne, da se zdi, da se zgodovina ponavlja. In zanimivo je tudi dejstvo, da ste se zavzeli za objavo spisov Franca Jeze, bivšega deportiranca in apolida, ki je živel v Trstu in vse življenje zagovarjal samostojno slovensko državo, kar se je zdelo v prvih desetletjih po vojni čista utopija. Prav tako ste nagovarjali svojo soprogo Radoslavo Premrlovo, naj napiše zgodbo o svojem bratu, narodnem junaku Janku Premrlu. Objavljala jo je v *Zalivu* vse od prvih števil dalje, pri Slovenski matici pa je izšla v knjižni obliki pod naslovom *Moj brat Janko-Vojko*. Zdaj čaka na italijansko objavo z naslovom *Un eroe in famiglia (Junak v družini)*. Iz te zgodbe je namreč razvidno, kako je bil primorski osvobodilni boj dejansko čist, ker je predstavljal pravico tlačnega naroda, da se upre, da pa je imel že v sami srži marksistično prevlado. Zato ste tudi prepričali Kocbeka, naj objavi resnico o povojnih pokolih domobrancev.

Pahor: Vedno sem bil za osvobodilni boj, za OF, in zato sem tudi plačal s poldrugim letom taborišča in poldrugim letom sanatorija, kjer so me zdravili za jetiko. Nisem pa bil za to, kar je OF postala: se pravi nisem bil za revolucijo. Za Primorce bi OF morala biti, kar je v osnovi tudi bila, se pra-

Boris Pahor

foto: Klemen Kunaver

vi pluralistična. Ta želja komunistov, da bi postali predominanta, nas je pripeljala tudi do tega, da smo bili tudi Slovenci v Italiji po vojni v stalnem manku. Ko se odrečeš lastnemu bistvu, ti ne ostane ničesar več, kar bi lahko

rešilo tebe in skupnost, ki ji pripadaš. Ja, tudi zgodba ženinega brata Janka-Vojka je zgovorna, saj razumemo, da so ga hoteli uničiti, ker je bil preveč svobodoljuben in se ni pokoril komunistični logiki. Kar se pa tiče Franca Jeze, sem zelo zadovoljen, da je ta človek danes prišel v slovensko zavest, sicer še vedno premalo. Hvaležen sem Jančarju, da je podprl izdajo Jezovih spisov, ki poudarjajo njegovo profetsko misel o samostojni državi. Priznam, da nisem bil navdušen nad osamosvojitvijo Slovenije, in to ne zaradi tega, ker bi bil filo-Jugoslovan, ampak ker se mi je zdelo, da bi morala obstajati neka močna konfederacija samostojnih južnoslovenskih republik, ker bi tako imeli večjo moč na mednarodnem prizorišču. To pa seveda ni bilo mogoče, ker je Titov entourage sestavil državo na povsem drugačnih temeljih in je dejansko postala policijska država. To sem sam skusil na lastni koži vse od leta 1951 dalje, ko sem zagovarjal Kocbeka najprej na literarni osnovi, ko sem pozitivno ocenil njegove novele *Strah in pogum* in so me potem začeli ostro napadati zaradi tega, ter še bolj seveda, ko sem se zavzel za resnico in demokracijo, katerih zagovornik je bil vedno Kocbek.

Rojc: Kaj bi danes povedali o svojem stoletju?

Pahor: Moje stoletje je bilo stoletje smrti, krvi, vojsk, stoletje diktatur, pa tudi stoletje velikih dosežkov za človeštvo. Mislim, da je življenje možno in smiselno samo na podlagi ljubezni. In za to polagam na srce posebno ženskemu svetu, naj se zaveda moči, ki jo ima v sebi, ker so ženske nositeljice življenja in ljubezni, tako kot Antigona v antiki. Življenje posameznika in narodne skupnosti na podlagi spoštovanja, torej na podlagi čistine (kar vedno trdim tudi z ozirom na našo zgodovino) in na podlagi svobodne misli. Samo tako bomo lahko razmišljali o prihodnosti.

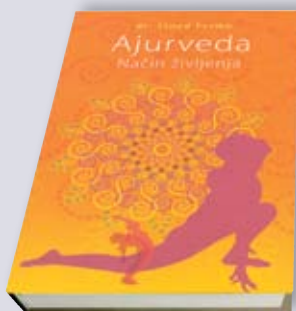
Ajurveda

Način življenja

Vinod Verma

prevod: Vera Čertalič

Primus, zbirka In zdravje,
2013, m. v., 300 str., 25,70 €

Avtorica, dvakratna doktorica medicine je na vrhuncu svojih znanstvenih raziskovanj prišla do spoznanja, da je bolj kot sodobno zdravljenje boleznih pomembno celostno ohranjanje zdravja. Knjiga, napisana v smislu širjenja sporočila holističnih življenjskih načel (ne zanima je le telo, temveč tudi um in duša) poudarja poleg teoretskih osnov ajurvede tudi praktične vidike, od zunanega in notranjega čiščenja telesa, preko krepitev telesa z masažami in jogo, do zmernosti pri prehrani in prilagajanju naravnim silam. V zadnjih dveh poglavjih so obširno predstavljena ajurvedska zdravila in zdravilne rastline za preprečevanje in zdravljenje nekaterih najbolj razširjenih obolenj. Pomembno je, da se zavedamo, da je vsak sam odgovoren za svoje zdravje. > [RENATE RUGELJ](#)

Popolni sistem samozdravljenja

Daoistične notranje vaje

Stephen T. Chang

prevod: Jedrt Maležič

Primus, 2013, m. v., 272 str., 24,70 €

V knjigi je zbranih štirideset let intenzivnega raziskovanja in izkušenj kitajskega avtorja, ki o raznolikih vidikih daoizma predava na univerzah po vsem svetu. Poleg temeljnih načel daoistične miselnosti in prakse so natančno opisane (in narisane) tudi številne vaje, ki usmerjajo človekovo prirojeno zdravilno moč v specifične notranje organe in zleže, da ti uravnovesijo raven energije celotnemu telesu in spodbudijo njegovo učinkovitejšo delovanje. Vaje temeljijo na preventivi in jih lahko izvaja vsak, ne glede na starost, zdravje ali fizično stanje, kadarkoli in kjer koli, brez kakršne koli opreme. > [RENATE RUGELJ](#)

Uporabna dermatologija

Kožne bolezni in tumorji v vsakdanji praksi

Mateja Lisjak

Chiara, 2013, t. v., 232 str., 41,90 €

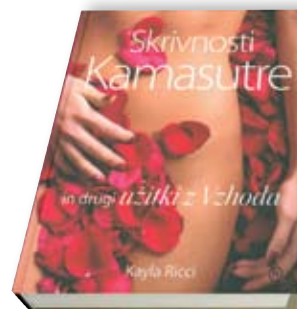
Obsežen in slikovno bogato opremljen priročnik doktorice Mateje Lisjak, spec. dermatovenerologije, je pomembno delo s tega področja v slovenskem jeziku, ki praktično in preprosto obravnava vse pomembne kožne bolezni ali kožne manifestacije sistemskih bolezni. V šestintridesetih različnih poglavjih, od bakterijskih, virusnih in glivičnih okužb kože preko različnih alergij in ekcemov, motenj v poraščenosti kože, pigmentacij, genodermatoz do bolezni znojnic, sprememb nohtov in tudi kožnih težav pri majhnih otrocih, nosečnicah in starostnikih, nam avtorica opiše temeljne značilnosti vsake od teh težav, pogosto priloži tudi slikovno gradivo in doda navodila za primerno zdravljenje. Na podlagi dolgoletnih izkušenj se skozi ves priročnik trudi razložiti pomen zdrave in negovane kože in poučiti zaskrbljene posameznike o pravilnem ravnanju pri težavah s kožo. Uporabno in poučno za vsako družinsko knjižnico. > [RENATE RUGELJ](#)

Skrivnosti Kamasutre in drugi užitki z Vzhoda

Kayla Ricci

prevod: Niki Neubauer

Mladinska knjiga,
2013, t. v., 192 str., 24,94 €

Ne glede na to, ali mislite, da je Kamasutra zgolj priročnik športnih seksualnih položajev, ali verjamete, da je spolni odnos ključ, ki odpira božja vrata (*Kama ali želja je hindujski bog ljubezni, sutra pa pripovedni vodnik, Kamasutra je torej vodnik v svet spolnosti*) dejstvo je, da je v priročniku slikovito predstavljen nabor različnih spolnih položajev, ki so namenjeni nepozabnemu erotičnemu potovanju. Na prvi postaji avtorica razkriva začinjene užitke iz Indije (od Kamasutre, Ananga range do tantr), sledi arabsko razvajanje z dišavami, igrkami in jedmi, pa starodavni tao iz Kitajske, v četrtem delu pa lahko pokukamo še za tančice japonske umetnosti erotike. Obeta se vznemirljivo potovanje po deželah, kjer lahko vsakič odkriješ kaj novega. > [RENATE RUGELJ](#)

Trening intimnosti in večne ljubezni

David Deida

prevod: Jernej Zoran

Faceforce, 2013, m. v., 220 str., 27 €

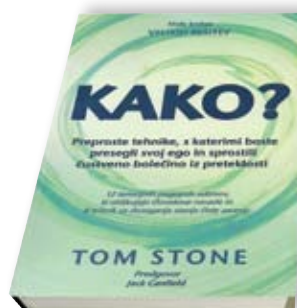
Priznani strokovnjak s področja psihobiologije, spolne evolucije in teoretične nevroznanosti David Deida se pri svojem delu srečuje z veliko pari, pa tudi s samskimi ženskami in moškimi. Prav dolgoletne izkušnje so ga nagovorile k pisanju tega priročnika, v katerem razgrne tri temeljne stopnje intimnosti, ki so po njegovem mnenju izjemno pomembne za vsak odnos in za doseganje večne ljubezni. V knjigi naniza številna praktična spoznanja, ob tem pa iskreno in brez zadržkov navaja tudi primere iz lastne spalnice. Tako bralcu še prepričljiveje zleže pod kožo. Knjigo, v kateri boste izvedeli marsikaj o negovanju iskrice erotičnosti, medsebojni predanosti in globoki duhovni povezanosti med partnerjema, priporoča v branje – v okviru svojega gibanja Face Force – tudi vsestranska Savina Atai. > [VESNA SIVEC POLJANŠEK](#)

Kako?

Tom Stone

prevod: Lejla Marinko

Chiara, 2013, m. v., 276 str., 24,90 €

Mednarodno priznani svetovalec, podjetnik in pisec se že več kot dve desetletji posveča razvijanju kar najbolj učinkovitih in hkrati preprostih tehnik, ki omogočajo uspešno, predvsem pa trajno reševanje različnih problemov. Pri svojem delu izhaja iz področja biofizike, prav tako je pionir na področju razvoja programskega inženiringa za človeka. V svoji novi knjigi preprosto razloži osem tehnik za doseganje stanja čiste zavesti, s katerimi se naučimo, kako se rešiti omejitev lastnega ega in čustvene bolečine, ki smo jo v preteklosti napočili v sebi. Gre za tehnike, ki ob rednem izvajanju odpravijo negativne misli in nas povežejo z našim bistvom oz. čisto zavestjo. Ta pri naša občutek globlje in večne izpolnjenosti. Avtor ob tem pojasni tudi 12 temeljnih pogojnih odzivov, ki oblikujejo človekove navade, delo pa sklene poglavje o izkušnjah uporabnikov. > [KRISTINA SLUGA](#)

Kaj bo danes za kosilo?

Sveže ideje in domače sestavine

Valentina Smej Novak

fotografije: Valentina Smej Novak, Luka

Novak, Mateja Jordovič Potočnik

Totaliteta, 2013, t. v., 360 str., 29,90 €

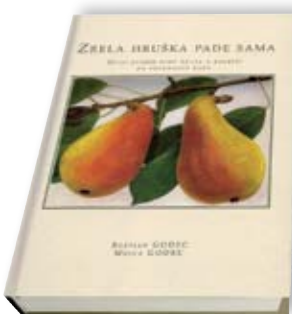
Publicistka, založnica, TV voditeljica, filozofinja in mati treh otrok, predvsem pa najbolj simpatična prekmurska kuharica je zmeraj v pogonu. Po uspešni seriji *Ljubezen skozi želodec 1 in 2*, in *Preprosto slovensko*, ki ju je ustvarila skupaj z možem Luko, je na pragu letošnjega poletja samostojno pripravila veliki barvni kuharski priročnik, ki staro in mlado znova vabi k vrtenju kuharice, sekljanju, rezanju in mešanju. Slastni recepti, tako za dneve, ko nam zmanjkuje časa, kot za tiste, ko si želimo z nevsakdanjimi dobrotami razvajati svojo družino, so opremljeni s slikami, ki kar vlečejo za štedilnik. Natančne razlage so primerne za začetnike, bolj izurjeni kuharski navdušenci pa bodo v knjigi našli veliko svežih idej. Hladne juhe in pisane solate za vroče dni, testenine, riž in tofu v nešteto kombinacijah z zelenjavo in mesom, velike in male ribe, sočni kresčki in pečenke, na koncu pa seveda dišeče in sladke torte, pite in kolači, tako kot to zna in zmora samo Valentina. > RENATE RUGELJ

Zrela hruška pade sama

Oris starih sort hrušk z recepti za vsakdanjo rabo

Boštjan Godec, Mojca Godec

Orbis, 2013, t. v., 120 str., 16,90 €

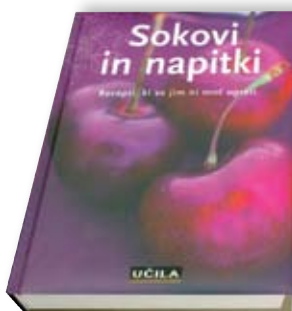
Podobno kot so mnogi kraji na Slovenskem dobili ime po jablanah ali jabolkah, se po hruškah imenujejo Hruševica, Hruševo, Hrušica itn. Avtorja navajata, da so jih poznali že Rimljani, njihovo gojenje pa je najbolj spodbujala Marija Terezija. Nekoč so jih več uživali kuhane in pečene, v nevinorodnih območjih pa so jih predelovali v sadno vino; med hruškami so najbolj cenjene moštнице ali moštarice, ponekod so uporabljali tudi trpko divjo hruško drobnico. Podatki kažejo, da je s krčenjem nasadov starih sort hrušk in jablan, ki so v preteklosti sooblikovale slovensko krajino, pravzaprav ogrožen tudi del naše kulturne dediščine. Jedro knjige so ilustrirani opisi 25 starih sort hrušk, od anžulemke in avranške prek društvenke in tepke do viljamovke in zimske postvrke, na splošno in posebej na Slovenskem. V nadaljevanju sledijo poglavji o zdravilni vrednosti hrušk in njihovi predelavi ter izbor 20 receptov. > IZTOK ILICH

Sokovi in napitki

Linda Doeser

prevod: Andreja Sabati Šuster

Učila International, 2013, t. v., 224 str., 19,90 €

Zadnje čase so vse bolj priljubljeni osvežilni napitki, sadni ali zelenjavni smutiji in mlečni šejki. Eni so lahko odlično nadomestilo zajtrka, saj dajo dovolj energije za začetek dneva, drugi s svojimi vitamini krepijo dobro počutje in izboljšujejo zdravje, lahko so pripravljani tudi tako, da v vročih dneh odžejajo in osvežijo, nad mlečnimi šejki pa so še posebej navdušeni otroci. V priročniku je vključen širok nabor kombinacij in idej za vse okuse, od kumaričnega napitka z meto preko slivovega smutija z zelenim čajem do mlečnega šejka s kokosom. Okusno! > RENATE RUGELJ

Drobtinice z mize

Miti in zgodbe o hrani:

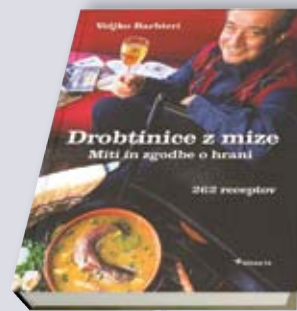
262 receptov

Veljko Barbieri

fotografije: Veljko Barbieri

prevod: Iztok Ilich, Emanuela Bubanj

Didakta, 2013, t. v., 284 str., 29,99 €

Hrana je velika parabola o našem rojevanju, življenju in umiranju, pravi Veljko Barbieri, ta odlični hrvaški pisatelj in gastronomski mojster, ki v literarno ustvarjanje rad vpleta tudi svojo neizmerno ljubezen do hrane. Ta sije tudi s prav vsake strani njegove nove knjige, v kateri predstavlja starodavno gastronomsko, kulturno in literarno zgodovino v obliki zanimivih mitov. Vse skupaj na koncu zameša in zgnete v všečno celoto, obogateno z okusnimi recepti, ki se vsebinsko ujema-
... gastronomski mojster, ki v literarno ustvarjanje rad vpleta tudi svojo neizmerno ljubezen do hrane ...

jo s posamezno mitološko zgodbo, in nadgrajeno s prelepimi fotografijami Veljkovih kulinarčnih mojstrov. Toplo vam svetujemo, da knjige ne prebirate med napadi lakote. In tudi če se boste zobanja drobtinic te literarno-gastronomske pogače morda lotili siti, boste ob branju zagotovo začutili neustavljivo željo, da si nadene predpasnik in se lotite ustvarjanja. Recepti, ki spremljajo mitološke zgodbe in jih je pisatelj pobral iz bogate svetovne gastronomske dediščine, oplemenitil pa še s svojim znanjem, so podani jasno in natančno, avtor jih je prilagodil sodobnemu uporabniku. Ne preostane vam torej drugega, kot da se čim prej prepustite uživanju. Najprej bralnemu, pozneje pa še gastronomskemu. > VESNA SIVEC POLJANŠEK

Kuhajmo z jogurtom

prevod: Mojca Žnidaršič

Morfem, 2013, t. v., 88 str., 14,90 €

Pravijo, da je redno uživanje svežega jogurta lahko zelo koristno za naše telo, malo manj znana pa je njegova uporaba v kulinariki, kjer lahko služi kot zamenjava za visokokalorične sestavine, kot so smetane in olja. V knjižici so zbrani raznovrstni recepti od jabolčne solate, preko juh, palačink, in mesa, vse do raznovrstnih pisanih sladk. Slike izgledajo slastno, preverite sami. > RENATE RUGELJ

Makroni

prevod: Saša Dedič

Učila International, zbirka Sladke skušnjave, 2013, t. v., 80 str., 11,90 €

Zakaj bi se z majhnimi lepo okroglimi pisanimi priboljški sladkali samo Francozi? Mandljevo-beljakove penice z različnimi polnili in namazi si lahko po novem pripravite tudi doma, čeprav je treba priznati, da na videz preproste slaščice zahtevajo vsaj nekaj malega kuharskih spretnosti. V veliko pomoč in inspiracijo vam bodo natančna navodila in nasveti na začetku knjige, potem pa se le lotite kombiniranja takih, ki so vam najbolj pisani na kožo. Spodaj podpisana pogosto padem v skušnjava z malinovimi in mandgovimi. Slastno. > RENATE RUGELJ

Mejna osebnostna motnja (MOM) je najpogostejša in najbolj uničujoča osebnostna motnja, ki v zmedo in obup pahne tako tiste, ki za njo trpijo, kot tudi njihove bližnje.

Več v knjigi ...

Obseg:
380 strani
Cena:
24,95 EUR

Ob branju te knjige boste odkrili, zakaj se ljudje z MOM vedejo tako, kot se, spoznali pa boste tudi, kako se jim lahko približate in jih bolje razumete.

Če ste terapevt, lahko s pomočjo te knjige obogatite svoje razumevanje MOM. Izvedeli boste, kako se soočiti s težavnimi terapevtskimi vprašanji in ugotovili kako postavljati meje in hkrati skrbeti zase in za svoje kliente.

Založba Pasadena d.o.o.
Tehnološki park 18, 1000 Ljubljana
Telefon: (01) 475 95 35
e-pošta: knjige@pasadena.si
www.pasadena.si

Priročniki o rastlinah

Permakulturni vrt

Vrtnarjenje z glavo za zdravo zabavo

Bojca Januš

fotografije: Bojca Januš et al.; risbe: Aleksander J. Potočnik

Kmečki glas, 2013, m. v., 112 str., 17 €

Če imate majhen košček zemlje, sončno teraso ali balkon, na kateri bi si radi pridelali nekaj svoje zelenjave na naravi prijazen način, potem je ta knjiga prava za vas. V njej je ravno prava mera privlačno razložene teorije (vrednote permakulture in temeljna načela) ter veliko praktičnih nasvetov. Pogosta vprašanja, ki se pojavijo pred začetkom, so, kako začeti, kje postaviti vrt, kakšna naj bo velikost gred in katere rastline želimo na permakulturnem vrtu gojiti. Seveda ne gre brez kompostiranja (kar vzamemo, moramo tudi vrniti), biooglja, deževnikov, recikliranja, visokih gred, zeliščnih spiral in samonamakalnih sistemov. Nič zapletenega, le vrtnarjenje z glavo, za zdravo zabavo. In kot na koncu knjige pravi avtorica, sicer izkušena permakulturna vrtnarka, vrtnarjenje je zmerna vadba in ugodno vpliva na srčnožilni sistem, zmanjšuje pa tudi stres in sprošča mišično napetost. Poskusite in se prepričajte sami. > RENATE RUGELJ

Biovrt za začetnike

Osnove in praktični nasveti

Marie-Luise Kreuter; prevod: Miriam Drev

Modrijan, 2013, m. v., 127 str., 19,90 €

Če se želite uspešno preizkusiti v biovrtnarjenju, morate upoštevati štiri osnovna pravila. Kompostiranje, da bodo tla ostala živa in zdrava. Naravno gnojenje, za dovajanje dodatnih hranilnih snovi. Zastiranje za dodatno spodbudo življenja v tleh in ohranjanje vlažne in rahle prsti. Sajenje mešanih kultur za vzpodbujanje zdrave rasti in odganjanje škodljivcev z ugodnim sosedsstvom. Vse kaže, da se prastara vrtna kultura brez uporabe kemičnih sredstev z dragocenimi izkušnjami naših babic vrača tudi v moderne vrtove in sadovnjake. > RENATE RUGELJ

Čarobni zeliščni vrt

Mirjam Grilc

Kmečki glas, 2013, m. v., 128 str., 19 €

Zakaj bi svoje telo, kadar zbolimo, zastrupljali s farmacevtskimi pripravki, ko pa imamo v naravi na voljo toliko zdravega in tudi okusnega, trdi Mirjam Grilc, avtorica pregledno in estetsko zasnovane knjige o zeliščih. V njej bralca najprej popelje skozi zgodovino rabe in vzgoje zelišč v svetu in na domačih tleh, potem pa začne trositi konkretne napotke za delo. Bralec lahko z avtoričino pomočjo v mislih izbere ustrezno lego za vzgojo lastnih zelišč, najboljše orodje in zemljo ter se na koncu loti najprijetnejšega – dela v naravi. To je krepčilno za duha in telo, pravi avtorica, ki s svojimi argumenti in tekočim slogom pisanja v hipu navduši za vzgojo zelišč celo tiste, ki o tovrstni psihofizični sprostitvi do zdaj niso imeli pojma. Zelišča lahko namreč gojimo povsod, njihova uporaba pa je tako vsestranska, kot prikaže avtorica tudi s konkretnimi primeri na koncu knjige, da nas že med branjem povsem prepriča o neizmerni čarobnosti zeliščnega vrta. > VESNA SIVEC POLJANŠEK

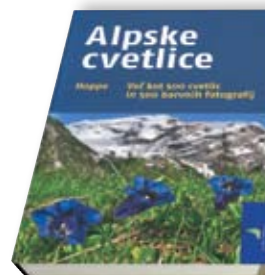
Alpske cvetlice

Ansgar Hoppe

prevod: Milan Lovka

Narava, 2013, m. v., 191 str., 16,90 €

Več kot 500 pisanih alpskih cvetlic z barvnimi fotografijami je zbranih v prepoznavnem priročniku žepnega formata, ki lahko najde prostor v vsakem nahrbtniku. Pregledni opisi posameznih rastlinskih vrst poleg različnih fotografij vključujejo podatke o višini rastline, času cvetenja, razširjenosti, ter morebitni strupenosti in zavarovanosti. S priročnikom bodo to poletje vaši hribovski potepi še lepši. > RENATE RUGELJ

Naše rastline

Jože Bavcon

Mohorjeva družba Celovec,
2013, t. v., 256 str., 39,90 €

Ta bogato ilustrirana knjiga – vse fotografije so avtorjeve – bi lahko nosila tudi naslov *Moje rastline* – tako kot je dr. Jože Bavcon, ravnatelj Botaničnega vrta v Ljubljani, naslovil uvod v svoje pisanje. Kajti o rastlinah tukaj ne govori le kot botanik, ugleden strokovnjak, temveč bolj osebno, kako jih je spoznaval od mladih nog, kako so vstopale v njegovo življenje in kako ga mnoge spremljajo še danes. Začelo se je z dober kvadratni meter velikim vrtilčkom, ki ga je, še šolar, imenoval kar park. S širjenjem tega ograjenega koščka zemlje na robu Cerknega so se širili tudi razgledi in interesi srednješolca in pozneje študenta Jožeta Bavconca. Že kot otrok je zasadil prvo smreko, ne da bi vedel, da bodo smreke prvi mejniki na njegovi znanstveni poti, in presadil v lonček prve ciklame, s katerimi se – poleg zvončkov in telohov – posebej zavzeto ukvarja še zdaj, na čelu botaničnega vrta, kar mu omogoča, da izjemno bogastvo slovenske flore predstavlja tudi najuglednejšim britanskim, nemškim in drugim botanikom.

... zgodb o rastlinah v tej knjigi, kot pravi, ni zasnoval on sam, temveč mu jih je prišepetavala narava ...

Poglavja v *Naših rastlinah* se vrstijo po kronološkem načelu, začneš z zimo, ki ji sledijo zgodnja pomlad in pomlad ter poletje in jesen. Opise rastlin spremljajo številne zanimivosti, ki med drugim segajo v etnologijo, domoznanstvo ter potopisno in spominsko literaturo, tako da je knjiga praktično uporaben priročnik, a nič manj mikavno branje »kar tako«. Avtor z njo opozarja, da imamo pred domačim pragom neizmerno bogastvo – samo videti in čutiti ga moramo –, in obenem skromno, kot znajo le redki, priznava, kako vedno znova odkriva, da o naravi še vedno ve zelo malo. Potem ko so mu sčasoma vsi vrtilčki in vrtovi postali premajhni, mu svobodna, neograjena narava še naprej ostaja neizčrpen navdih in spodbuda za nova raziskovanja. Tako tudi zgodb o rastlinah v tej knjigi, kot pravi, ni zasnoval on sam, temveč mu jih je prišepetavala narava. > IZTOK ILICH

Zdravi z naravo

Anita Di Grazia

prevod: Niki Neubauer

Porezen, zbirka Zdravko Dren,
2013, t. v., 178 str., 25 €

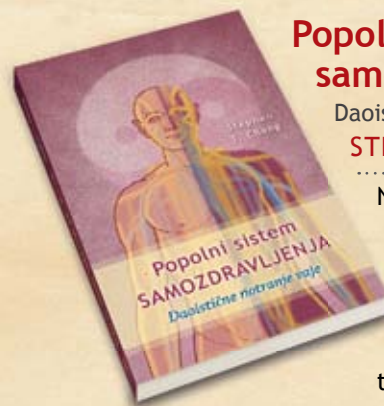
Dario Cortese, založnik in urednik priročnika, iz izkušenj ve, da je prastaro ljudsko zdravilstvo še vedno živ organizem, ki se razvija in dopolnjuje. Zdravi ali lajša boleznin in simptomov motenj, ki spremljajo človeka od davnine, a ponuja tudi pomoč zoper tegobe našega, zavoljo imperativov storilnosti in dobička razravanega časa. Poznavalka naravnih zdravil Anita Di Grazia vidi rešitve tudi zanje v pripravkih, kot so domači čaj za dobro voljo, čaj in tinktura proti depresiji, hmeljev čaj ali jabolčna voda proti živčnosti in nespečnosti, terapija z orehi za izboljšanje in zeliščni čaj za krepitev spomina, za srce pa hruškov med, orehova in česnova voda, glogova tinktura ter pelinovo, peteršiljevo in bazilikovo vino. Dodan je slikovni slovar rastlin, ne manjka pa niti opozorilo, da so zbrani recepti le informacija o bogastvu ljudskega zdravilstva pri nas in ne nadomestilo za zdravniško oskrbo ... > IZTOK ILICH

KNJIŽNI KLUB
PRIMUS

*Izbrane knjige
po klubskih cenah*

Naročila in informacije: **Založba Primus**
www.primus.si • info@primus.si
t: 07 496 55 05 • m: 051 313 877

Popolni sistem samozdravljenja

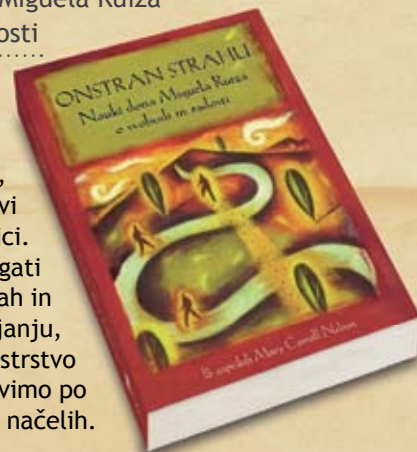
Daoistične notranje vaje
STEPHEN T. CHANG

Notranje vaje usmerjajo prirojeno zdravilno moč v specifične notranje organe in žleze, da ti dovajajo energijo celotnemu telesu, uravnotežajo raven energije in spodbujajo učinkovitejše delovanje organov, s čimer zdravijo, predvsem pa preprečujejo bolezni.

Onstran strahu

Nauki dona Miguela Ruiza
o svobodi in radosti

Obvezno branje za vsakogar, ki bi rad stopil na pot svobode in radosti, ki sta človekovi neodtujljivi pravici. Ko zmoremo premagati glavni oviri, strah in nagnjenje k obsojanju, lahko usvojimo mojstrstvo ljubezni in zaživimo po *nahuaskih* načelih.

Trenutek odločitve

Uskladite svoj smisel

**HARRY MASSEY IN
DAVID R. HAMILTON**

Univerzalni vzorci in cikli vplivajo na naše življenje in delovanje, čeprav imamo svobodno voljo. Kdor razume fraktalno naravo stvarstva, zmore obvladovati svoje mišljenje, določiti cilje in delovati tako, da se poveže s širšimi pozitivnimi vzorci in spremeni življenje na boljše tako sebi kot drugim.

V ponudbi imamo veliko knjig!
Zahtevajte brezplačni katalog.

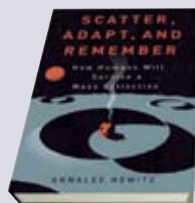

BERE IN PIŠE:
DR. SAŠO DOLENC

The Anatomy of Violence: The Biological Roots of Crime

Adrian Raine; Penguin, 2013

Kriminolog in nevroznanstvenik, ki se ukvarja predvsem s preučevanjem možganov psihopatov, obsojenih morilcev in drugih kriminalcev, je napisal zanimivo knjigo, v kateri nas poskuša prepričati, da so biološki vzroki nasilja in kriminala bistveno pomembnejši, kot je stroka domnevala večji del dvajsetega stoletja. Sodobne raziskave namreč dokazujejo, da določene prirojene lastnosti, poškodbe ali spremembe v dejavnosti nekaterih delov možganov dejansko pomenijo večje tveganje, da bo konkretna oseba zavila na pot kriminala.

Scatter, Adapt, and Remember: How Humans Will Survive a Mass Extinction

Annalee Newitz;
Doubleday, 2013

V več milijardah let obstoja planeta Zemlje je bilo življenje že večkrat resno ogroženo. Vsaj petkrat se je zgodilo, da je zaradi padca meteorita, povečane vulkanske aktivnosti ali kakega drugega vzroka, ki je bistveno spremenil podnebje, izumrla večina takratnih vrst živih bitij. Nazadnje se je to zgodilo pred 65 milijoni let, ko so izumrli dinosavri. Avtorica knjige nas popelje skozi zgodovino tovrstnih katastrof, iz katerih poskuša izluščiti koristne nasvete, ki nam bi bili lahko v pomoč pri soočenju z naslednjo veliko planetarno katastrofo, ki se po prepričanju nekaterih znanstvenikov že začinja odvijati pred našimi očmi.

Seven Elements That Have Changed The World

John Browne; Weidenfeld & Nicolson, 2013

Knjiga predstavi našo civilizacijo skozi sedem elementov, ki so jo po mnenju avtorja najbolj zaznamovali oziroma pomembno vplivali na njen razvoj. Idejo sedmih ključnih elementov razvije v obliki nekakšne mešanice poljudnih predstavitev znanstvenih in tehnoloških dosežkov, zgodovinskih dogodkov in svojih osebnih doživetij, ko je kot eden najbolj uglednih britanskih poslovnežev vodil več velikih britanskih podjetij, med drugim dvanajst let tudi velika British Petroleum.

Popoln vodnik po ribištvu v morju in sladkih vodah

Nico Ferran
prevod: Sara Müller, Bojan Marčeta
Mladinska knjiga,
2013, pt. v. 255 str., 27,95 €

Med poletne aktivnosti lahko zagotovo prištejemo tudi ribolov, tako v sladkih (celinskih) kot morskih vodah. Pričujoči priročnik pokriva obe vrsti. Razveselili se ga bodo predvsem tisti, ki se s tem športom šele spogledujejo, saj nazorno opiše vse faze ribolova od izbiranja lokacije in opreme prek vab in pripomočkov do različnih tehnik ribarjenja. Avtor ni pozabil niti na ribiško etiko, predstavljena pa je tudi aktualna zakonodaja (ustrezno lokalizirana za slovenski prostor). V drugem delu sta seznama rib celinskih voda in morskih rib. Poleg opisa, vedenja in fotografije ribe avtor priporoča še načine ribolova, predstavi okolje, v katerem naj to vrsto rib iščemo, in opozori, kdaj je lovopust. Kompletan paket, ki vam bo pomagal do ribje večerje. :) > JURE PREGLAU

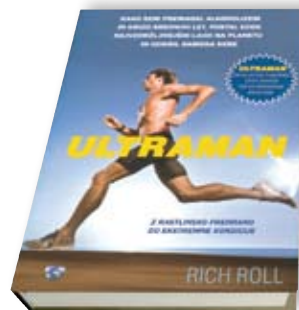

Ultraman

Kako sem premagal alkoholizem in krizo srednjih let, postal eden najvzdržljivejših ljudi na planetu in odkril samega sebe

Rich Roll
prevod: Svetlana Kodrič
Planet, 2013, m. v., 284 str., 27,95 €

Ultraman je še ena prevodna knjiga o teku, ki se je v kratkem času pridružila Jurekovi *Jej in teči* in Journetovi *Teči ali umreti*. Njen junak in prvoosebni pripovedovalec je Rich Roll, ki je bil pri svojih štiridesetih letih tipični predstavnik ameriškega srednjega razreda: izgorel v službi, prevečkrat napojen z alkoholom in precej klavrnega videza, kljub temu, da je bil nekdanji športnik. Potem pa se je nekega dne uzrl v zrcalu v tej svoji bedi in se zaobljubil, da bo iz sebe naredil novega človeka. To je knjiga o njegovi preobrazbi v izjemno pripravljene triatlonca, ki je bila tlakovana izključno z rastlinsko prehrano, pri čemer Roll prvoosebne spomine prepleta tudi z raznimi tekaškimi izkušnjami in nasveti, ki mu jih je dal njegov (neformalni) trener, ko je Roll ugotovil, da je z nivojem svoje pripravljenosti zadel ob nevidni plafon in ni mogel več napredovati. »Amaterji delajo osnovno napako s tem, da takrat, ko bi morali trenirati intenzivno, to počnejo preveč ležerno, takrat pa, ko bi se morali s tekom regenerirati, tečejo preveč intenzivno,« je eden od naukov, ki je tudi spodaj podpisanega spodbudil, da bo še več svojega tekaškega časa preživel v t. i. con 2, torej con 1 ugodja, v kateri je srčni utrip pod 140 udarcev na minuto. > SAMO RUGELJ

Računalniška omrežja z internetnimi storitvami

Tone Vidmar
Pasadena, 2013, t. v., 296 str., 69 €

Založba Pasadena je doslej izdala vrsto knjig s področja informacijske tehnologije in v tej smeri nadaljuje tudi z deli slovenskega profesorja in strokovnjaka dr. Toneta Vidmarja. Pred dvema letoma je izšlo njegovo *Računalništvo v oblaku: Teorija distribuiranih sistemov*, tokrat pa je inovator in dolgoletni vodja Laboratorija za računalniške komunikacije na Fakulteti za elektrotehniko in računalništvo napisal učbeniški priročnik, ki se posveča računalniškemu omrežju (z internetnimi storitvami). Knjiga v prvi vrsti cilja na tehnično podkovane bralce, čeravno odstira širši pogled na pojme, na katere uporabniki osebnih računalnikov naletimo skoraj vsak dan, bolj malo pa vemo, kaj dejansko pomenijo. Akademsko, a z nekaj truda dovolj razumljivo nam predstavi znane, a laikom izmuzljive izraze, kot so protokol http, strežnik proxy, jezik html, model TCP/IP, arhitektura OSI, kodna stran Unicode, algoritem FLAC, sistem DES, nova sejna plast – NSP, sejni operacijski sistem – SOPS, protokol ALOHA itd. > ŽIGA VALETIČ

Svetilniki

Svetilniki vzhodne Jadranske obale od Trsta do Dubrovnika, 19. stoletje

Mitja Zupančič

Osminka & Co, zbirka Bukva, 2013, t. v., 267 str., 25 €

Že dolgo časa so znani različni tipi monografij, v katerih so po raznih konceptih, pogosto z ekskluzivnim fotografovom, predstavljeni svetilniki, ti pomembni vodniki in orientirji mornarjem po svetovnih morjih. Tovrstne monografije o jadranskih svetilnikih v slovenščini za zdaj še nismo premogli in zdi se, da je bil Mitja Zupančič, dolgoletni akter v založništvu in izkušeni morski maček, kot poklican za to. Svetilnike na Jadranskem morju je

... izletniška popestritev obmorskega dopusta ...

začela graditi Avstrija v začetku devetnajstega stoletja (savudrijski kot prvi je bil dokončan leta 1818), do konca tega stoletja pa je bilo dokončanih vseh 52 (samo eden od njih, piranski, stoji v Sloveniji). Zupančič se njihovega pregleda loti v šestih sklopih od severa proti jugu ter po naravni poti, torej z morja, od koder najbolj normalno prihajajo pomorščaki. Vsak od svetilnikov je predstavljen s sliko in besedo, navedene so njihove morske koordinate, leto njihovega nastanka ter zanimive podrobnosti, za katere najlaže izveš ravno iz pogovorov z domačini, ki so pri tem projektu predstavljali pomemben vir informacij. *Svetilniki* so knjiga, narejena z ljubeznijo in strastjo do morja, vendar s pronicljivostjo človeka, ki se izjemno rad vrača tudi na kopno. Vodnik, ki tudi kopenskim popotnikom omogoča izletniško popestritev njihovega poletnega obmorskega dopusta. > SAMO RUGELJ

52 izletov po Sloveniji

Tematska doživetja za čisto vsak konec tedna v letu

Nina Arlič

fotografije: Nina Arlič

Mladinska knjiga, 2013, t. v., 352 str., 29,95 €

Raznoliki družini knjižnih vodnikov po Sloveniji se je pridružil še eden, svojevrsten, humoren in praktičen, še posebej primeren za družine z otroki, pa tudi za vse, ki jih zanimata slovenska kulturna in naravna dediščina. Kako na nedeljskem izletu zaposliti male radovedneže in jim poleg svežega zraka ponuditi še kaj koristnega in uporabnega? Tematska doživetja za čisto vsak konec tedna so urejena po letnih časih in ponujajo številne nasvete za sončne poletne vikende (božanje plemenitih konjičev, druženje s Kekcem, flosarjenje, viteške turnirje itn.), obetajo dober izkoristek jesenskih dni (šuštarska nedelja, pikin festival, praznik maronov itn.), veliko zimskega veselja (nočno sankanje, zidanje snežnih gradov, kurentovanje itn.) in seveda pomladanske radosti ob iskanju pirhov, raftingu ali uživanju v cvetličnem parku. Osnovnim idejam so dodani številni drugi viri in napotila v vse smeri, kamor vas pač zanese pot, da le ne ostanete na mestu. Za razgibane konce tedna po vsej Sloveniji. > RENATE RUGELJ

www.knjige.naTrgu.si

Zgodba o prijateljstvu in športu

16,95 €

v redni prodaji
od 18. julija!

Nova slikanica **Primoža Suhodolčana** z ilustracijami **Gorazda Vahna** vas bo navdušila!

- Vznemirljiva in napeta zgodba,
- dih jemajoče ilustracije,
- za vse mlade bralce, športne navdušence in ljubitelje narave.

Zmagovalna zgodba razpisa Pravljica o Lipku – v sodelovanju z Javno agencijo za knjigo RS in EuroBasketom 2013 je edina uradna slikanica o Lipku, maskoti prvenstva EuroBasket 2013.

Več na www.dzs.si ali 080 80 81

Kdo sem jaz?

Richard Walker; prevod: Urška Pajer
Učila International, 2013, t. v., 96 str., 9,99 €

Ljudje smo bitja, ki se zavedamo samih sebe, zaradi česar si postavljamo vprašanje: Kdo sem? Knjiga jedrnat, zgoščeno in podkrepjeno z bogatim slikovnim gradivom spregovori o vprašanju posameznikove identitete, ki je splet podedovanih (telesnih) značilnosti, značajskih potez, vzgoje in vplivov okolja. V posameznih poglavjih tako obravnava fiziološke, čustvene in kulturne fenomene, kot so delovanje možganov, spomin, sanje, učenje, inteligenca, DNK, genom, evolucija ipd. Na koncu je dodan tudi slovar zahtevnejših strokovnih izrazov. > MAŠA OGRIZEK

Kako deluje človeško telo

Dan Green; prevod: Niki Neubauer
Učila International, 2013, t. v., 48 str., 9,99 €

Živobarvna slikanica naše telo prikazuje kot moderno, računalniško vodeno tovarno, v kateri marljivi delavci noč in dan skrbijo, da vse brezhibno deluje. Domiselne, duhovite ilustracije otrokom omogočajo lažjo predstavo: nos kot čistilni servis, kri kot transportni sistem, imunski sistem kot vojaške enote, jetra kot čistilna naprava, prebavila kot komunala ipd. Spremljajoči zapisi pa jedrnat, a strokovno pojasnjejo dogajanje v posameznih delih telesa. Na koncu je dodan tudi slovarček medicinskih izrazov. > MAŠA OGRIZEK

To je moje leto 2013–2014

Saj smo punce
Petra Arula; ilustracije: Mojca Krajnc
Tehniška založba Slovenije,
2013, m. v., 144 str., 14,99 €

Lepo oblikovan vodnik – šolski koledarček – je po besedah avtorice namenjen »vsem puncam, ki hočejo biti organizirane, ki si rade zapišejo kakšno misel in ki jih zanima, kaj in zakaj se dogaja z njimi v predpubertetnem času, ko se kar naenkrat začnejo spreminjati njihova telesa, razmišljanja in odnosi«. Nasvete s področja zdravja, prehrane, mode, športa in učenja so prispevale priznane slovenske strokovnjakinje. > RENATE RUGELJ

Knjiga za punce in njihove fante

Vodnik za varen seks
Violeta Babić; prevod: Sabina Tamše
Tehniška založba Slovenije,
2013, m. v., 66 str., 13,99 €

Poučen vodnik za najstnike in najstnice na pragu spolnega življenja govori o telesni, psihični in čustveni zrelosti, ki je obvezen predpogoj za korak v ta svet. Mladostnike nevsiljivo podučil o pravilni uporabi kontracepcijskih pripomočkov, o zaščiti pred spolno prenosljivimi boleznimi, o varstvu pred neželeno nosečnostjo in še mnogo drugih koristnih reči za varen seks. > RENATE RUGELJ

Stric vse uredi

J. P. Martin
ilustracije: Quentin Blake
prevod: Milan Dekleva
KUD Sodobnost International,
zbirka Novi mladinski klasiki,
2013, t. v., 222 str., 21,90 €

Dostojanstveni in nekolikanj kolerični Stric se v spremstvu zvestih prijateljev poda križemkražem po svojem labirintnem posestvu Domačevo. In na vsakem koraku trči na pomanjkljivosti: na neučinkovit šolski sistem na Akademiji za ocvrte ribe, natlačen javni prevoz, »rumeni tisk« ipd. A (skoraj) vse težave in težavice milijonar Stric uredi – z denarjem, seveda! Ta parodično obravnavan socialni podton bodo zaznali starejši bralci, mlajši pa se bodo zabavali ob čudastih likih in bizarnih domislicah. Smešni so tudi spopadi med Stričevo klapo ter Bobrom Ljudomrzičem in njegovimi pajdaši, pri čemer je osvežujoče, da so tako eni kot drugi daleč od popolnosti. Pohvalo si zasluži tudi duhovit prevod Milana Dekleve. > MAŠA OGRIZEK

... parodično obravnavan socialni podton ...

Metka in eko dogodivščina

Ana Koritnik
Skrivnost, 2013, t. v., 111 str., 17,90 €

Četrtošolka Metka se skupaj s svojim očkom in mačkom Parisom nekega dne znajde v domišljjski Mačkonski deželi. Ta nikakor ni sanjsko prijazna, ampak naravnost strašljiva. V njej vladajo mačje pošasti, ki Metki in njenemu očku pokažejo, kaj se bo zgodilo z našim planetom, če ne bomo lepše ravnali z njim. Avtorica knjige je na domiseln način povezala domišljjsko zgodbo z aktualno, okoljevarstveno tematiko. Mladega bralca tako s pomočjo izmišljenih bitij in njihove dežele pouči o pomembnosti zavedanja, kaj lahko vsak od nas stori za čistejši in lepši planet. > VESNA SIVEC POLJANŠEK

Potovanje na Tandadriko

Vytautė Žilinskaitė
ilustracije: Gintaras Jocius
prevod: Klemen Pisk
KUD Sodobnost International,
zbirka Novi mladinski klasiki,
2013, t. v., 394 str., 28,90 €

Šest zavrženih igrac, ki jih brezvestni voznik smetarskega tovornjaka odvrže kar sredi zasnežene jase, se zbere ob ognju ob košati jelki: zajček je optimističen in dejaven, kuža dobrončen in predan, žaba samoljubna in ukazovalna, pingvin neroden, a bister detektiv, punčka za vzvišenostjo skriva prizadetost, pilot je skrivnosten in pogumen. Avtorica značajske poteze vsakega od njih duhovito podvaja z jezikom, pri čemer se ogiba karikiranju. Junaki v gozdu odkrijejo vesoljsko ladjo, s katero se odpravijo na (utopični) oddaljeni planet Tandadriko, med potjo pa spoznavajo drug drugega in se soočajo s številnimi temeljnimi eksistencialnimi vprašanji. Smešno, ganljivo in globoko potovanje (vase). > MAŠA OGRIZEK

Konrad, Fridz in kunec

Burkhard Spinnen

prevod: Tamara Bosnič

Miš, zbirka Z(o)renja,

2013, t. v., 252 str., 25,95 €

Konrad, bodoči petošolec, upa, da bo po selitvi v novo solesko čim prej sklenil kakšno trdno prijateljstvo. In res ga sklene, a ne s fantom, kot je sprva načrtoval, temveč z rdečelaso Frideriko, ki jo vsi kličejo Fridz. Njeno ime, pa tudi dejstvo, da ima deklica za domačo žival orjaškega kunca, se zdita Konradu na začetku sila čudni. A ko Konrad bolje spozna Fridz, se med njima splete pristno prijateljstvo. Postaneta zaveznika v boju proti Kristine, novi ljubici sveže ločenega Fridzinega očeta. Za boj ne potrebujeta hladnega orožja, ampak mehko, toplo domačo žival – orjaškega kunca Pavla. Večkrat nagrajeni in priljubljeni nemški pisatelj Spinnen je za svojo s humorjem začinjeno knjigo, v kateri plete glavno nit okrog odraščanja in pomena prijateljstva, vmes pa spretno vtke še otroški pogled na ločitev staršev, prejel literarno nagrado *Oldenburger Kinder und Jugendbuchpreis*. > VESNA SIVEC POLJANŠEK

Pet otrok in Peskodlak

Edith Nesbit

ilustracije: H. R. Millar

prevod: Milan Dekleva

KUD Sodobnost International,

zbirka Novi mladinski klasiki,

2013, t. v., 242 str., 24,90 €

S priljubljeno angleško pisateljico otroške in mladinske literature Edith Nesbit smo se prvič seznanili šele v devetdesetih letih prejšnjega stoletja, ko so v kratkem času izšli kar štirje njeni romani. Po dolgem zatišju je zdaj tu prva knjiga iz serije o *Peskodlaku* v odličnem prevodu Milana Dekleve. Peskodlak ni kdor si bodi. Je godrnjavo, samosvoje, a prikupno bitje, ki prebiva v peskovniku in izpolnjuje želje – no, naj bi jih. Tako dolgo že živi v peskovniku, da je pozabil čarati! Ima »oči na dolgih rožičkih, takšne kot polž«, ki jih lahko krči in izteguje »kot teleskop«. Njegova ušesa so »podobna netopirjevim«, njegovo telo pa »zaobljeno kot pri pajku in pokrito z gostim mehkim krznom«. Tudi roke in noge so kosmate, stopala in dlani pa ima »takšne kot opica«. Prava bralska poslastica, ki kar kliče po nadaljevanju! > ANA GERŠAK

Začarani razred

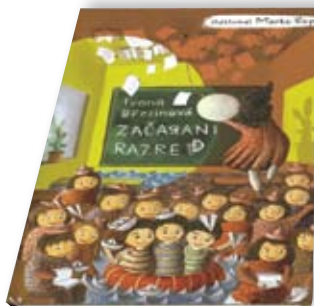
Ivona Březinová

ilustracije: Marko Rop

prevod: Mateja Medvešek Rjavec

Sanje, zbirka Sanjska knjigica,

2013, m. v., 60 str., 7,99 €

Ko v razred vstopijo trije novi učenci, se začnejo tam dogajati čudne reči. Berila poletijo v zrak, narisane živali oživijo, tla zaledenijo, sredi učilnice pa se prižge taborni ogenj – vse to s tihim tleskom prstov katerega od trojčkov. Kajti Čirapih Lajoš, Čirapih Maroš in Pišta Bumpih ne znajo le čudovito peti, temveč tudi čarati. Tako lahko vsem otrokom na pisalno mizo pričarajo slastne sladoleadne kupe, kar nekaterim zavistnim sošolcem ni ravno všeč ... Pravljica, ki otrokom na prikupen način približa življenje romskih otrok in se izogiba zastarelim stereotipom! > ANA GERŠAK

VINKO
MÖDERNDORFER

KOT
V
FILMU

NAGRADA
MODRA PTICA
2013

za najboljši
mladinski roman

Včasih se v življenju
zgodi več kot v vseh
filmih skupaj.

© Mladinska knjiga

© Mladinska knjiga

Najhitreje do knjige: v knjigarnah

www.emka.si 080 12 05

Poletavci so otroci med sedmim in dvanajstim letom, ki med poletnimi počitnicami berejo trideset dni vsaj pol ure na dan. Za branje največkrat izbirajo knjige, pa tudi stripe, časopise in revije.

RUBRIKO PRIPRAVLJA:

Poletavci – poletni bralci: poletno branje navdušuje

V svoj bralni seznam, ki ga dobijo v sodelujočih knjižnicah ali na spletni strani Mestne knjižnice Ljubljana (www.mklj.si), beležijo prebrano, kar s podpisom potrjuje njihovi starši ali kaka druga odrasla oseba. Izpolnjene bralne sezname do 10. septembra pošljejo na naslov, naveden na zadnji strani bralnega seznama, in konec septembra so vabljeni na sklepno prireditev, kjer prejmejo priznanje za branje in majico Poletavci – poletni bralci.

Projekt za spodbujanje branja pri otrocih v času poletnih počitnic v Mestni knjižnici Ljubljana izvajamo že tretje leto in v tem času smo z občinske prešli na regionalno raven. Pridružile so se nam knjižnice iz Litije, Logatca, Medvoda in Vrhnike. Letošnje poletje pa stremimo k temu, da bi poletavci poleteli prek meja. Za branje spodbujamo tudi učence dopolnilnega pouka slovenščine v Banjaluki, Slatini, Prijedoru in Tesliću.

Sodelujoče otroke, ki so člani ene izmed knjižnic, vsaka knjižnica povabi na prireditve ob zaključku projekta septembra. Mestna knjižnica Ljubljana priredi zaključno prireditev v Ljubljani, v Parku slovenske reformacije, preostale knjižnice pa v svojih krajih. Na zaključnih prireditvah izmed vseh povabljenih otrok izžrebamo dobitnike glavnih nagrad – za vsako knjižnico jih priskrbi Mestna knjižnica Ljubljana – med vsemi navzočimi otroci pa izžrebamo dobitnike dodatnih nagrad, ki jih priskrbi vsaka posamezna knjižnica in se od kraja do kraja razlikujejo. Pravila sodelovanja v nagradnem žrebanju so objavljena na spletnih straneh vseh sodelujočih knjižnic.

Zaključne prireditve so namenjene zabavi in druženju poletavcev, njihovih prijateljev, staršev in drugih sorodnikov. V preteklih dveh letih so se izkazale kot zelo spodbuden in primeren način za zaključek poletnega branja, saj so bile vse zelo dobro obiskane, odzivi in pobude za naprej pa so zelo pozitivni. Zaradi bližajočega se evropskega prvenstva v košarki bodo letos tudi športno obarvane.

Vsaka dobra ideja lahko polno zaživi le ob podpori ljudi, zato smo ožji ustvarjalci tega projekta iskreno hvaležni našemu

vodstvu, vsakemu knjižničarju v vseh sodelujočih splošnih knjižnicah, šolskim knjižničarjem in pedagogom v ljubljanskih in okoliških osnovnih šolah ter kolegom v Narodni galeriji in Knjigarni Konzorcij za vso podporo in sodelovanje pri spodbujanju otrok za branje. Predvsem pa smo hvaležni vsakemu roditelju posebej, saj je njihova vloga pri tem zdaleč najpomembnejša. Poletavci niso vsi izvrstni bralci, med njimi najdemo tudi nekaj oklevajočih bralcev, pa tudi začetnikov in taktih, ki imajo pri branju težave. Starši oz. otrokovo domače okolje so prvi otrokov stik s knjigo in njihovi zgledi in spodbude lahko obrodijo bogate sadove. Branje otroku od ranega otroštva je pomembno za njegov vsestranski razvoj. Spodbuja njegov jezikovni, intelektualni, čustveni in ustvarjalni razvoj, izboljšuje učni uspeh in vpliva na razvoj bralne kulture odraslega. Branje v družinskem krogu krepi družinske vezi in omogoča kakovostno preživljanje skupnega prostega časa, zato naj bo del našega vsakdanjika. Branje je tudi najboljša popotnica otroku na njegovi življenjski poti, ki jo lahko starši prenesejo na otroke, zanj pa se poklicno in tudi zasebno trudimo vsi, ki delamo z otroki. Veliko nas je in tudi poletavcev je vsako leto več in več. Lani smo jih našli okoli šesto, letos se jih nadejamo še več.

Zato le pohitite v svojo najbližjo knjižnico ali Knjigarno Konzorcij in poiščite bralne kotičke in osebje v modrih majicah Poletavci – poletni bralci. Prav take bodo namreč letos prejeli vsi otroci, ki bodo med počitnicami trideset dni vsaj pol ure na dan z branjem preganjali dolgčas.

Tudi letos sodelujemo s številnimi podjetji in z ustanovami, ki se zavedajo pomena branja pri otrocih. Nagrade in podporo pri projektu smo dobili pri podjetju Hervis, Športnem društvu Slavka Duščka – šoli košarke, EuroBasketu Slovenia 2013, Magistratu International (Chupa Chups), Grafiki 3000, Novi ljubljanski banki in Knjigarni Konzorcij. Vsem iskrena hvala.

... spodbuja jezikovni, intelektualni, čustveni in ustvarjalni razvoj, izboljšuje učni uspeh in vpliva na razvoj bralne kulture odraslega ...

Pandemonium

trilogija Delirium, knj. 2

Lauren Oliver

prevod: Jaka Andrej Vojevec

Zala, 2013, t. v., 419 str., 33,90 €

Pandemonium, drugo izmed treh knjig, ki sestavljajo mladinsko znanstvenofantastično serijo *Delirium* (prvo, *Delirium*, smo v slovenščino dobili pred nekaj meseci). Gre za zgodbo o Leni Hathaway, ki živi v svetu, kjer se ljubezen smatra kot povod za vse svetovno gorje, zaradi česar mora vsak posameznik po dopolnjenem 18. letu starosti prestati postopek, s katerim znanstveniki ljubezen v človeku izničijo. V prvi knjigi je Lena spoznala Alexa, se odrekla zdravlilu in z njegovo pomočjo zbežala v divjino, kjer naj bi našla somišljenike – »invalide«, ki se takšni manipulaciji s človekovim telesom in duhom organizirano upirajo. V drugi knjigi, ki spretno krmari med poglavji, naslovljenimi »Takrat« in »Zdaj«, pa pod vodstvom izkušenih invalidov spoznavamo postopno odraščanje Lene v upornico, ki počasi preboleva Alexovo smrt in se »zdaj« ponovno zaljubi v fanta, ki je osrednji lik v boju proti *amor delirii nervosi*, torej ljubezni. Pa je res vse tako, kot se zdi? Napeto akcijsko antiutopično branje, ki vas bo pustilo v nestrpnem pričakovanju tretjega dela. > VESNA PARADIŽ

Solze so za luzerje

Neli Kodrič Filipič

Mladinska knjiga, zbirka Odisej,

2013, t. v., 313 str., 24,94 €, JAK

Za zidovi na videz najbolj urejenih hiš se pogosto skriva marsikaj. Tudi nasilje, o katerem teče glavna beseda v tem romanu, namenjenem vsem generacijam. A čeprav je zgodba o devetošolki Ajdi, ki se z mamo in bratcem zaradi nasilnega očeta alkoholika preseli v varno hišo, zares ganljiva, jo avtorica plete spretno, brez odvečne patetike ali pomilovanja glavne junakinje. Še več: predstavi jo kot upornico in borko, ki se na koncu s pomočjo sošolca Maja in Marike, dobrohotne prostovoljke iz varne hiše, postavi zase in svetu okrog sebe pokaže, da ni niti najmanj »luzerka«. Knjiga odkrito, v obliki prepletanja prvoosebne pripovedi glavnih likov, kjer pomembno vlogo odigrajo tudi neprijazna dekleta z Ajdine nove šole, spregovori o družinskem, pa tudi o medvrstniškem nasilju. Pred obema temama, spoznamo skozi zgodbo, si ne gre zatiskati oči. In rešitev iz zapletenih situacij najdejo le tisti, ki se znajo kot Ajda in njena mama pogumno postaviti zase. Knjiga jemlje dih in bralca povsem priklene nase! Tako močno, da gane celo tiste, ki so morda kdaj mislili, da so solze samo za luzerje. > VESNA SIVEC POLJANŠEK

Gospodična Nihče

Tomek Tryzna; prevod: Klemen Pisk

KUD Sodobnost International, zbirka

Zvezdogled, 2013, t. v., 462 str., 28,90 €

Le redkokateri prvenec doživi takšen odmev kot *Gospodična Nihče*. Poljski pisatelj Tryzna (1948) je namreč že kmalu po izidu romana prejel častno nagrado za knjigo leta (poljska sekcija IBBY), dve leti pozneje pa še filmsko preobleko v režiji Andrzeja Wajde. Avtor je moral na objavo čakati celih 6 let. Vmes so se zgodili padec berlinskega zidu, razpad Sovjetske zveze in nastanek novih držav, roman pa kljub letnici nastanka (1988) ni izgubil na aktualnosti. Petnajstletne prvoosebne pripovedovalke Mariše Kavčak politika pač ne zanima, zelo pa je zaposlena sama s sabo in s tem, kaj o njej menijo drugi, za to pa je pripravljena narediti marsikaj, tudi zatajiti lastne želje. Vse počne z namenom, da bi ugodila svojim prijateljicam, ter se iz »ubogljive deklice« preobrazi v »ubogljivo upornico«. Z razkrojem osebnosti pa se počasi razkrajata tudi pripovedni jezik ... > ANA GERŠAK

Ela in prijatelji 2

Timo Parvela

ilustracije: Sabine Wilharm

prevod: Julija Potrč

Mladinska knjiga, zbirka Pisanice,

2013, t. v., 184 str., 21,95 €

V poletnih počitnicah, po koncu prvega razreda, je Ela strašno pogrešala svoje prijatelje, zato so jo starši poslali na poletni tabor na kmetijo, kjer je znova srečala nekaj svojih sošolcev in celo svojega učitelja. Ob navihanih mulčkih je bil teden na deželi pravo doživetje, tako za učitelja, kot za njihovo kuharico. Svoje glavi radovedneži so potem nekako preživeli poletje in končno vstopili v drugi razred, kjer jih je znova čakal cel kup nenavadnih izzivov. Kako jih bo ukrotil njihov učitelj? > RENATE RUGELJ

www.EuroBasket2013.org
www.drustvo-zaloznikov.si
www.knjigar.si

Ni igre brez drame

1 evro manj za knjigo z vstopnico za EuroBasket2013.

VSTOPNICA ZA KNJIGO

Šport je posebna literarna zvrst, s tanko linijo med veseloigro in žaloigro. Zato letos vsem, ki boste obiskali košarkarske drame, ponujamo cenejši nakup knjig v slovenskih knjigarnah. Ker je pri nas tudi branje nacionalni šport.

Ponudba velja do 31. 12. 2013 v knjigarnah po vsej Sloveniji. Ponudba ne velja za šolske knjige ter knjige, ki imajo znižano ceno.

Železni Janez

Jacob in Wilhelm Grimm

ilustracije: Damijan Stepančič

prevod: Polonca Kovač

Mladinska knjiga, zbirka Velike slikanice,

2013, t. v., 30 str., 17,95 €

Železni Janez, stara ljudska pravljica, ki sta jo v devetnajstem stoletju zapisala brata Grimm, velja za pripoved, ki še posebej vzgojno deluje na fante. Znano analizo moške duševnosti v knjigi *Divji možki* je na njej zgradil tudi ameriški pesnik Robert Bly. Med klasičnimi pravljicnimi liki se torej znajde Divji mož, ki ga kralj in njegovi pomagači ujamejo ter privedejo na graščino. Toda mož poskuša v grajskem zaporu pridobiti na svojo stran mladega princa in predenj postavi izziv, češ da ga odraslost in samostojnost čakata šele takrat, ko bo izpod mamine perjanice ukradel ključ od zapornikove kletke. Naj zaupa nevarnemu tujcu? > ŽIGA VALETIČ

Pesmi o živalih

Lenčka Kupper

ilustracije: Peter Škerl

Mohorjeva Celovec, 2013, m. v., 28 str., 15 €

Lenčka Kupper je v zadnjih tridesetih letih pripravila ducat avtorskih pesmaric ali kaset/zgoščenek in večina nas pozna njeno uspešnico *Enkrat je bil en škrat*. Nova zbirka prinaša skladbice, opremljene s pevskimi notami in z akordi za igranje na kitari ali klavirju. Podane so z odličnim poslušom za ritem jezika, v besedilih stare šole, ki nam približajo svetove malih živalic, tem pa se pridružita konjiček in koza. > ŽIGA VALETIČ

Mavrična Maškarada

Alenka Spacal

ilustracije: Alenka Spacal

Škuc, zbirka Lambda,

2013, t. v., 28 str., 18 €, JAK

Želva prejme vabilo na mavrično maškarado, na kateri se bodo gozdne živali preoblačile v različne spole. A kako naj se našemi, če sploh ne ve, kakšnega spola je? Avtorica z veliko mero nežnosti, vedrine in humorja potrpežljivo spodjeda trdovratno prepričanje, da je spol samo biološko dejstvo – črnoglavka je ptič pevec, pa čeprav se njegovo ime konča na a, polž je dvospolnik, zajec pa pedantno obeša perilo četudi je fant. In če je (družbeni) spol le priučena maska, ki si jo nadanemo, ga lahko tudi zamenjamo ali preprosto odložimo. In tako gole nas najde ljubezen. > MAŠA OGRIZEK

Grozni Gašper: Hrana

Francesca Simon

ilustracije: Tony Ross; prevod: Ida Sternad

Učila International, zbirka Grozni leksikon,

2013, t. v., 112 str., 11,90 €

Verjamem, da ste prebrali vsaj nekatere od številnih lumparijah prefriganega Gašperja, zdaj pa je pred nami že tudi njegov četrti »grozni leksikon«. Po zabavnem spoznavanju dinozavrov, različnih športov in lastnega telesa, se bomo tokrat z Gašperjem podali na preučevanje hrane in vsega kar je z njo povezano. Jasno je, da ima Gašper, tako ko večina otrok, raje krompirček in hamburgerje, kot solato in zelenjavo, izvedeli boste pa še veliko čudnih podatkov o najbolj neobičajni hrani pod soncem. > RENATE RUGELJ

Čudovite leteče knjige gospoda Morrisa Lessmora

William Joyce; prevod: Maja Kraigher

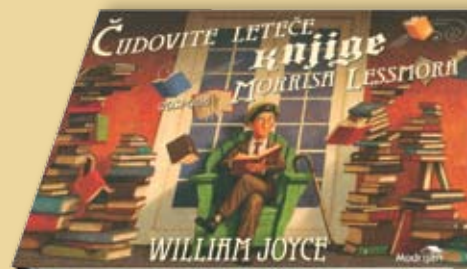
Modrijan, 2013, t. v., 52 str., 14,90 €

Res je. Čudovita. Leteča. Knjiga.

Knjiga, ki jo dopolnjujejo čudovite ilustracije avtorja besedila Williama Joycea in Joeja Bluhma. Knjiga, ki je čudovit slavonspev knjigam, branju, potovanju v zgodbe – tiste druge in one naše, na koncu koncev so tako ali tako vse naše.

»Zgodba vsakogar je pomembna,« je govoril Morris. In vsakdo izmed nas, si želi, da bi tudi njegova lahko poletela. Ga ni človeka, ki si tega ne bi želel. Prisluhni je treba žuborenju zgodb, jih odpreti in poleteti z njimi. Zgodbam, ki »gnezdijo« znotraj nenavadnih stavb, ne onih, ki so neotipljive, nevidne, ne dišijo in se z njimi ne da otrok navdušiti in živijo v računalnikih ali drugih napravah – kot prav s knjigo *Čudovite leteče knjige gospoda Morrisa Lessmora*.

Kar vidim žareče očke otrok na uri pravljic, kar slišim tisto toplo tišino, ko so navzoči ob lepoti zgodbe in slike. Ker vem, da bo ta knjiga ostala znotraj njih in se jim brala tudi takrat, ko ne bo tako zelo lepo. In jim pomagala. Zares čudovita knjiga. Za najmanjše, malo večje in tudi tiste največje. > SABINA BURKELJCA

Tine in Bine v vesolju

Aino Havukainen, Sami Toivonen

prevod: Julija Potrč

KUD Sodobnost International,

2013, t. v., 52 str., 22,90 €

Tine in Bine sta brata, ki sta doma iz Čudne gore, zato se jima, kajpak, v življenju dogajajo čudne reči. Kot je, denimo, tudi ta, da nekega dne poletita naravnost do Saturna, da bi preverila, ali se na njem res dogajajo vse tiste zanimive stvari, ki sta jih maloprej videla v filmu v kinu. Zgodba je kot ustvarjena za vse ljubitelje skrivnostnega vesolja in čudnih, tamkaj živečih bitij. Finska avtorja zanetita v bralca, željnem tovrstnih knjižnih dogodivščin, dobršno mero radovednosti in tudi napetosti, zaradi katerih lahko odloži knjigo šele potem, ko jo na mah prebere. > VESNA SIVEC POLJANŠEK

Z mokronožci res ni dolgčas

Stane Peček

ilustracije: Jelka Godec Schmidt

Zveza kulturnih društev, 2012, t. v., 62 str.

Kako lepo je, če se v dobi interneta najde še kdo, ki zna poslušati, gledati in biti radoveden! Avtor te knjige je že eden takšnih srečnežev, saj zna v svoj svet spustiti tudi pravljicna bitja. Denimo Mokronožce, prikupne škrate iz okolice Mokronoga, ki imajo posebno moč. Zlahka znajo odpraviti zobobol, pregnati napuh in celo očistiti onesaženi zrak. Pisatelj je v svoji novi knjigi o Mokronožcih igrivo, na temelju tipične pravljice, pometel z nekaterimi človeškimi lastnostmi in tegobami vsakdanjika. Za povrh ob koncu vsake zgodbe nevsiljivo postreže še s poučnim naukom. > VESNA SIVEC POLJANŠEK

Kje je sreča?

Ulrike Motschiunig
ilustracije: Nina Dulleck
prevod: Stanislav M. Maršič
Mohorjeva Celovec, 2013, t. v., 28 str., 19,90 €

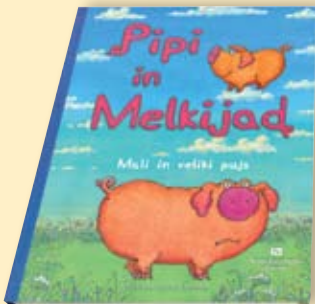
Mama lisica in njen sin lisjaček se vse noči potikata po gozdu. A ko nekoč mama zboli, ne moreta na potep. Če bo sreča, pove lisica svojemu sinčku, bo kmalu spet ozdravela in takrat bosta znova odšla v gozd. Lisjaček želi pomagati svoji bolni mami, zato sklene, da bo odšel poiskat srečo. Išče jo na različnih mestih, na koncu pa jo najde šele z mamino pomočjo. Privlačna knjiga razodeva v slogu klasičnih basni modrosti, do katerih se želimo vsi dokopati. Pot do njih zna biti včasih sicer, kot spoznamo v tej zgodbi, dolga in zapletena, a v resnici je vse skupaj nadvse preprosto. > **VESNA SIVEC POLJANŠEK**

Pipi in Melkijad

Mali in veliki pujs
Elke Loewe; ilustracije: Dieter Loewe
prevod: Jurij Souček
TZS, 2013, t. v., 64 str., 19,99 €

Legendarne risanke z nepozabnim glasom Jurija Součka navdušujejo že več generacij otrok. Tako za tiste, ki boste obujali spomine, kot tudi za tiste, ki še ne poznate radovednega Pipija in njegovega starejšega »pametnejšega« brata Melkijada, je v prikupni knjižici zbranih dvajset modrovanj o hrepenenju, lenobi, kitari, ljubezni in vse tisto, kar pač zanima male in velike pujsje. Vse zgodbe pa se seveda končajo z že skoraj ponarodelo vrstico: »In odpujsala sta domov.« > **RENATE RUGELJ**

Goska Lučka

Margaret Wild; ilustracije: Ann James
prevod: Barbara Majcenovič Kline
Skrivnost, 2013, t. v., 33 str., 18,90 €

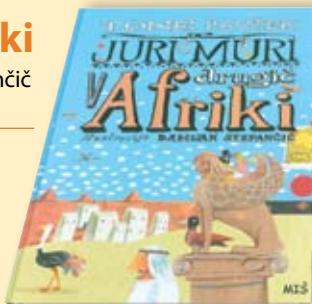
Prišli so hladni dnevi, zato je skrajni čas, da goska Lučka, ki je že dovolj velika za odhod v širni svet, s sorodniki odleti v tople kraje. A malo gosko zajame obup. Bo sploh znala leteti? In kaj, če se ji zgodi med letom kaj strašnega? Pred odhodom se v obupu zateče med ločje ribnika in tam jo najde zaskrbljena mama. Potolaži jo, da bo vedno z njo, tudi ko bo že stara. In ko bo že mama zelo stara, sklene goska Lučka, takrat bo pa ona pazila nanjo. Ljubka zgodba s toplim sporočilom o pomenu ljubezni in občutku varnosti. > **VESNA SIVEC POLJANŠEK**

Juri Muri drugič v Afriki

Tone Pavček; ilustracije: Damijan Stepančič
Miš, 2013, t. v., 38 str., 24,95 €

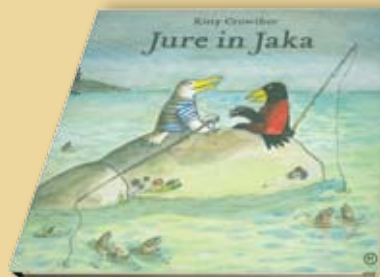
Znano je, da je šel Jurij Muri dvakrat v Afriko, po prvem dokaj uspešnem spreobrnjenju v čistega fantiča, se je na črno celino odpravil še v drugo. Znova na štop. Srečal se je z ljubimi živalskimi prijatelji in se odpravil med piramide, mimogrede pa je odkril še nekaj nahajališč nafte, rešil vaščane pred lakoto in bajalico zamenjal za Bongovo svobodo. Novo prijateljstvo je prineslo seveda nove lepo ilustrirane dogodivščine. > **RENATE RUGELJ**

Jure in Jaka

Kitty Crowther
prevod: Mojca Medvedšek
Mladinska knjiga,
zbirka Velike slikanice,
2013, t. v., 26 str., 17,95 €

Tudi drugi prevod nagrajene belgijske ilustratorke in pisateljice (prvi je bil *Škrt škrt kra čof*, ki je leta 2012 izšel med priljubljenimi čebelicami) prinaša poučno zgodnico o prijateljstvu. Naslovna junaka se spoprijateljita ob morju, kamor se je kos Jaka odpravil, da bi spoznal svet in se naučil kaj novega. A prebivalci galebje-ga mesta, kjer domuje Jure, nenavadnemu črnemu prišleku niso preveč naklonjeni. Jaka je žalosten, vse dokler na Juretovem domu ne odkrije kovčka s knjigami iz katerih začne ob večerih brati svojemu belemu prijatelju. In čez čas se jima pri poslušanju pridružijo še drugi galebi in znova se pokaže magična združevalna moč knjig. > **RENATE RUGELJ**

... znova se pokaže magična združevalna moč knjig ...

Metka Veter in Peter Šilček

Aaron Blabey;
prevod: Alenka Urh
KUD Sodobnost International, zbirka
Gugalnica, 2013, m. v., 31 str., 18,90 €

Metka in Peter sta prijatelja: Metka je družabna, pustolovska in pogumna, Peter je sramežljiv, zapečarski in boječ; ona rada divja naokoli, on pa raje v miru premišluje. Njuna različnost je domiselno podkrepljena tudi z likovno govorico: Metka je upodobljena v toplih barvah in dinamičnih pozah, Peter v hladnejših tonih in bolj statičnih držah. Pripoved o lepoti prijateljstva, ki pogosto raste iz različnosti, saj pri njem ne gre za prevlado, ampak za dopolnjevanje. Slikanica elegantno odpihne tudi stereotipe o drznih fantkih in nežnih punčkah. > **MAŠA OGRIZEK**

Priročnik za risanje živali; Priročnik za risanje ljudi in domišljjskih likov

Branka D. Jurišič
Okaši, 2013, m. v., 112 str., 17,95 €
Okaši, 2013, m. v., 144 str., 18,95 €

Priročnika za risanje živali, ljudi in domišljjskih likov ponujata svež pristop k učenju risanja za najmlajše, zasnovana pa sta tako, da bi z njima veliko pridobili tudi odrasli. Prvi priročnik nas v nekaj potezah nauči izrisati nadvse lično žival, v drugem pa so liki kot na primer nevesta, sultan in detektiv že nekoliko bolj kompleksni. Vsak lik ima po eno stran, sosednja stran pa je prazna in namenjena vam. > **ŽIGA VALETIČ**

Prav v teh dneh, ko prihaja poletje s polno močjo, berem knjigo Mateta Dolenca Ozvezdje Jadran. Njegove črtice me ponesejo tja, kjer so tudi moji najljubši kottički sveta – v tako imenovani Divji akvatorij med otoki Sušac, Biševo, Lastovo in Palagruža. Tam smem biti to, kar v resnici sem; preprosta človeška duša, ki polni svojega duha z mano, nebeško hrano, ki jo srka z morskega obzorja, iz sveta tišine, kjer le valovi in veter zmotijo nirvano, kjer črke, zapisane na papirju in zvezane v knjigo, oživijo.

Mitja Zupančič

foto: Nikola Vilič

Ozvezdje Knjiga

In kaj je v resnici Ozvezdje Knjiga? Po hemingwayevsko si drznem zapisati, da ti knjiga da ali vzame marsikatero milost. Pa ne tisto negativno milost, o kateri moji stanovski kolegi, založniki, prepogosto govorijo; ne tisto milost, po kateri so ljudje včasih umirali za knjigo – danes pa hiramo tudi in prav zaradi nje; in ne tisto milost, po kateri objokujemo minljivost Gutenbergovega časa in nepripravljenost na vstop v silicijevo dobo.

Kot človek, ki živi s knjigo in literaturo, kot tisti, ki si domišlja, da pozna vse korake rojstva knjige – saj sem jih osebno podoživel kot založnik, knjigožrtec, funkcionar na področju založništva – kot podjetnik in v zadnjem času tudi kot avtor, s tem pa dekliraj za vse, bom raje bistro milo o tisti mani, ki polni duha, bistri misli in podarja človeku dodano vrednost.

Glede knjig sem popolni konservativec. Navkljub lastništvu bralnika, iPada in še prenosnika se vselej nasmehnem, ko mi zmanjka baterije, ko stvar ne deluje, ko sveti sonce s tisto močjo, da na zaslonu preprosto ničesar ne vidim. Takrat vstopi v veljavo moja »bukva« na papirju in v platnicah. Vedno si privoščim nov izvod knjige, ga razdevičim na način, da si ga ogledam, ga ovonjam, otipam in končno prelistam. Potem se začne branje. Izbira naslova je odvisna od razpoloženja, od letnega časa, celo od vremena. Po navadi pa so to knjige, ki so povezane z morjem in mi pričarajo poletja skozi vse leto. Nedavno me je znanec zaustavil na teku in vprašal: »Kdaj pa na dopust?« Odvrnil sem, da sem tako rekoč vsak dan na dopustu. »Torej spet bereš ali kaj novega pišeš?« je bil še naprej zvedav. Ni bilo treba odgovoriti, saj tisti, ki me dobro poznajo, vedo, da se s knjigo in ob njej laže biva na zemljici tej.

... izbira naslova je odvisna od razpoloženja, od letnega časa, celo od vremena ...

Svinčnik. Kje sem pa sedaj njega našel? Zelo je pomembno, to ošlino, najbolj enostavno pisalo na svetu. Z njim berem knjige, ne nadomešča knjižne kazalke, z njim nalahno označim tiste stavke, ki jih pozneje ponovno poiščem v knjigi, jih podoživim in sestavim zgodbo. Zato so moje knjige resnično bogastvo, so lastniške, zato se baham z njimi, so resnično intelektualno bogastvo nove dobe, na katerega sem ponosen. Znati brati ni enako kot biti opismenjen. Znati razumeti, kaj je bilo sporočilo, in pravilno sporočiti naprej, znati poslušati in biti slišan; ups! to pa je tista mana, ki si jo zaslužiš šele, ko »prehodiš« desetine kilometrov knjižnih vrstic s svinčnikom v rokah.

Zato čas počitnic ni le čas velikega odmora, je tudi čas, ko smemo – zavedajoč se tudi pomena in zahtevnosti vseživljenjskega učenja – nevsiljivo pokukati v knjige in si na najbolj poceni način odpirati obzorja duha. S tega gledišča je vsaka knjiga prepoceni, vsaka debata o ceni knjige za tri ali pet evrčkov ponižujoča in bogokletna, statistična Visoka pesem knjižnične izposoje nepomembna, unikatna komisijska prodaja na visokih rabatnih obratih in maratonskih plačilnih rokih pa za v pozabo.

Dragi moji! V knjigah vsakdo izmed nas lahko najde svoj najljubši letni čas, in to skozi vse leto. Moj je poletje in načrti z njim, da sprejemam, da slišim, da znam biti pero. Vse moje knjige premorejo osebni žig, opremljen z besedo ex libris, na katerem je svetilnik, ki kaže pravo in varno pot življenja. Naj postaneta knjiga in zapisano v njej spet vrednota, naj postaneta stvar prestiža in postavljanja, ex genere in generem, predvsem pa naj ostaneta odličen razlog za druženje in sodelovanje.

Iskrene čestitke
JANJI VIDMAR
za nagrado desetnica

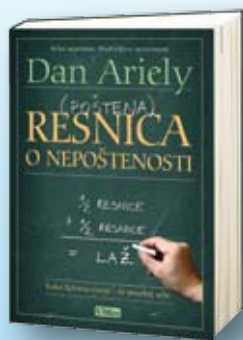
BRAVO KEBARIE!

MIŠ
ZALOŽBA

www.zalozbamis.com | facebook.com/miszalozba | tel: 01 7214 540

Nove knjige za vašo knjižno polico!

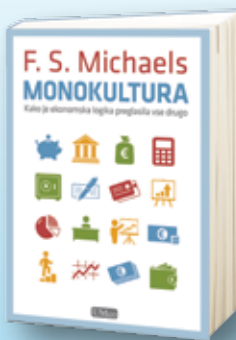
zbirka Angažirano

Dan Ariely (POŠTENJA) RESNICA O NEPOŠTENOSTI

*Kako lažemo vsem – še posebej sebi.
Nova knjiga avtorja dela Predvidljivo nerazumni.*

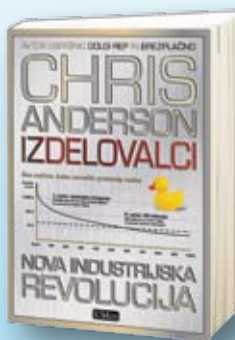
266 strani, **24,90 €** (mehka)

F. S. Michaels MONOKULTURA

*Kako je ekonomska logika
preglasila vse drugo. Knjiga, ki
dokazuje, da denar ne sme biti vse.*

182 strani, **19,90 €** (mehka)

Chris Anderson IZDELOVALCI

*Nova industrijska revolucija;
priložnosti, ki jih 21. stoletje
nudi novim podjetnikom.*

255 strani, **24,90 €** (mehka)

Marcel Štefančič, jr. ZIMA NAŠEGA NEZADOVOLJSTVA

*Eseji o boju za slovenska srca.
Neizprosen vpogled v sodobno in
slovensko družbeno stvarnost.*

243 strani, **19,90 €** (mehka)

Knjige novih razsežnosti in drugačnih pogledov

zbirka Preobrazba

Tim Parks PRI MIRU SEDETI NAS UČI!

*Kako je skeptik iskal
ozdravljenje in oživiljenje.
Ultimatívna knjiga o teslu!*

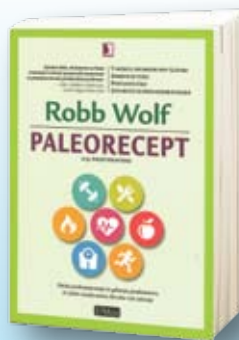
368 strani, **28,90 €** (mehka)

Branko Gradišnik MED TVOJIM KLADIVOM IN NAKOVALOM

*Terapevtska izmenjavanja pisem,
zaradi katerih dopisovalci uspejo
spremeniti svoja življenja!*

339 strani, **28,90 €** (mehka)

Robb Wolf PALEORECEPT

*Način prehranjevanja in gibanja
prednamcev, ki lahko modernemu
človeku reši zdravje.*

392 strani, **28,90 €** (mehka)

Samo Rugelj DELAJ, TECI, ŽIVI

*Zgodba o ljubiteljskem tekaču, ki
se po dvajsetih letih sedenja odloči
(spet) preteči maraton.*

246 strani, **16,90 €** (mehka)

Najnovejše knjige iz sveta sedme umetnosti

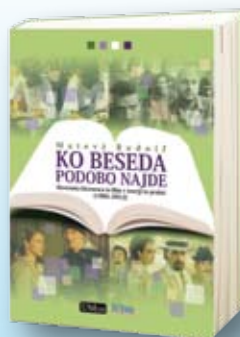
knjige o filmu

Zdenko Vrdlovec ZGODOVINA FILMA NA SLOVENSLEM 1896-2011

*Referenčna študija o
slovenskem filmu.*

850 strani, **29,80 €** (mehka)

Matevž Rudolf KO BESEDA PODOBO NAJDE

*Slovenska literatura in film
v teoriji in praksi (1984-2012).*

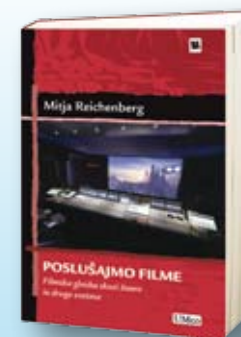
339 strani, **28,90 €** (mehka)

1001 FILM: NAJBOLJŠI FILMI VSEH ČASOV

*Poletna filmska akcija: do konca
avgusta 2013 pri nakupu na založbi
cena **29,90 €** (trda).*

960 strani, **49,90 €** (prejšnja cena)

Mitja Reichenberg POSLUŠAJMO FILME

*Filmska glasba skozi
žanre in druge svetove.*

226 strani, **19,90 €** (mehka)

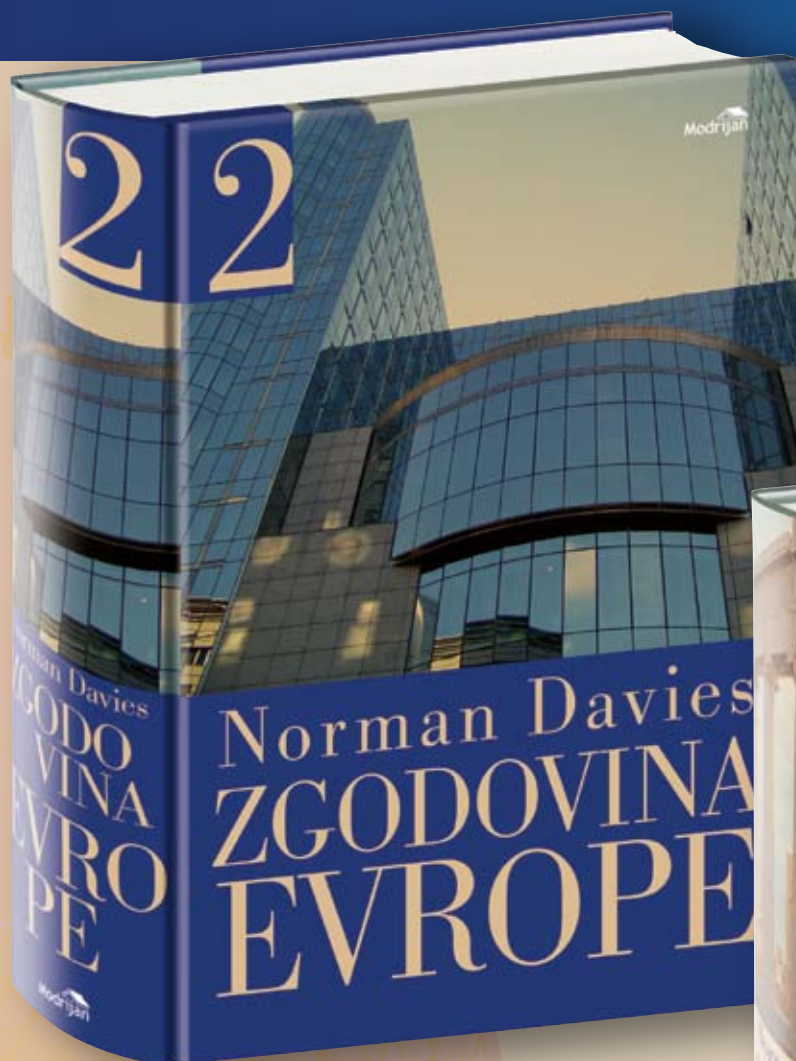
UMco

Naročila sprejemamo: po telefonu 01/520 18 39 • po e-pošti urednistvo@umco.si • na spletni strani www.bukla.si
UMco, d. d., Leskoškova 12, 1000 Ljubljana • Knjige založbe UMco so na voljo tudi v vseh boljše založenih knjigarnah!

ZGODOVINA EVROPE

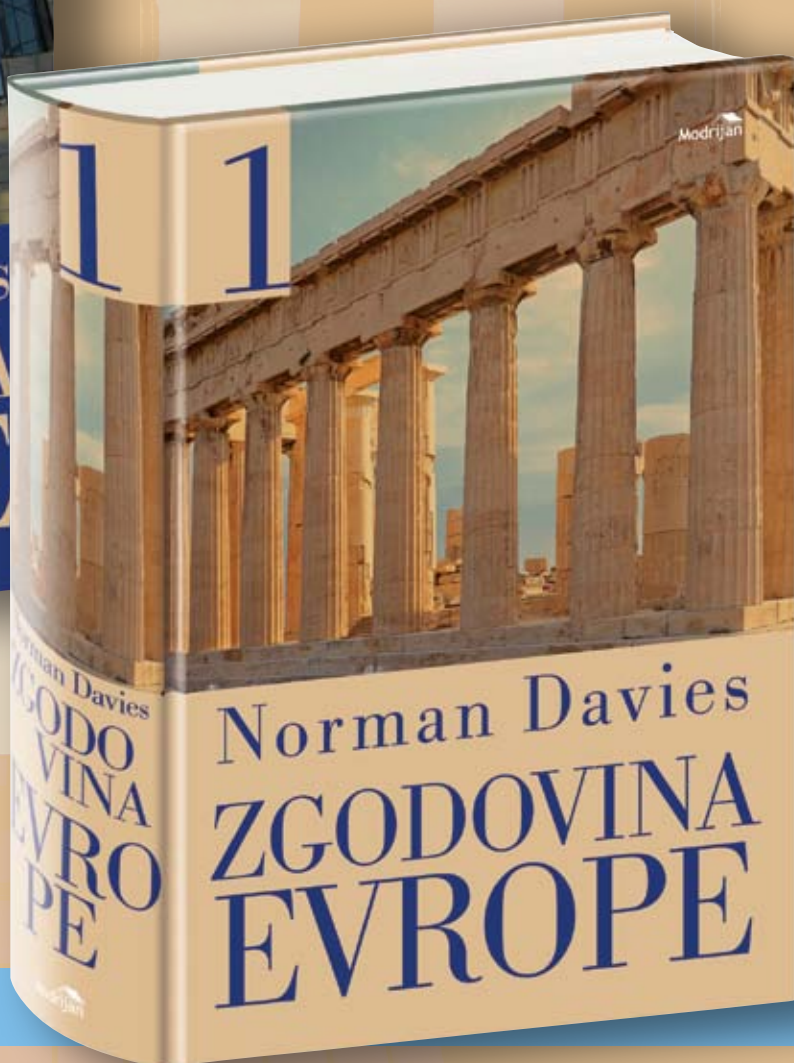
o evropskem Zahodu in Vzhodu, od pradavnine do našega časa

Več o knjigi na www.modrijan.si

V prednaročilu
20 € ceneje

Izide 11. novembra 2013

- prevedel Andrej E. Skubic
- v dveh delih
- skupaj 1600 strani
- 16 × 23,5 cm
- trda vezava
- zaščitna škatla

Ugodnosti za prednaročnike:

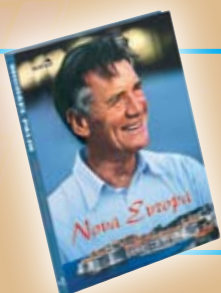
22 % nižja cena v prednaročilu

Cena v prednaročilu: **69,00 € ali 13,80 € × 5 obrokov**

Cena po izidu: **89,00 €**

Darilo za prednaročnike

Michael Palin, *Nova Evropa*

Naročila in informacije: po telefonu 080 23 64 in v Modrijanovi knjigarni, Trubarjeva cesta 27, Ljubljana

Modrijan